

M. Nyelvt.  
8 del  
23. del.  
A. A. A. A.

am.  
opi.  
lata.



M. Nyelvt.  
23. Sin.  
1. 46. 1. 1764



II dik KÖNYV.

PALIRAJIA

vagy

KÖZÖNSEGES IRÁS

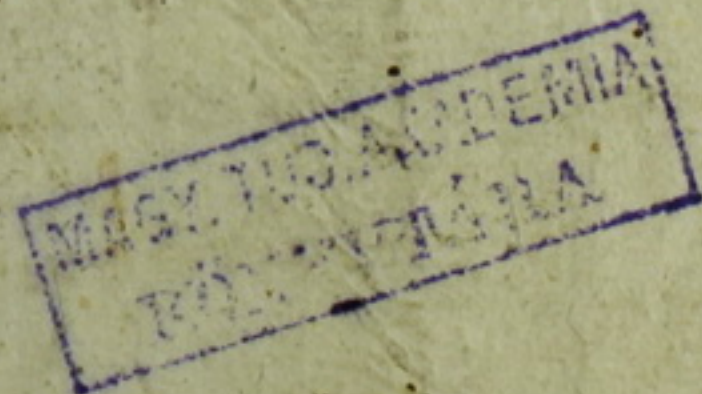
mellyben a fejtődik ki,  
mikeppén lehessen látható  
lan Ideáinkat Képrelete  
inket az idegen Nyelvnek  
értési nélkül isupa lathat  
tő Karakterekkel egymás  
sal közleni

kefiteene

GÁTHY ISTVÁN

Magyar Pap.

Nyomtatott





Herman Hugo de prima scribenda  
origine Cap IV.

Ut et legere et intelligere quavis  
posses qualibet scripta, necesse esset  
litteras aliquas non vocum sed rerum  
proxime aut conceptuum significati  
vas — Fac esse centum millia littera  
rum, fac esse plura. Cedo. An non in  
quolibet cyuscunque gentis Idiomate, tot  
vocabula sunt et plura? An non ea  
omnia discit et memoria tenet, quavis  
Opilio et Subuleus? — Annon suam omnia  
litteras callent Sineses? qui totidem ha  
bent quot voces. Cur ergo difficilior  
esset, nos etiam et quosvis alios, tot  
idem discere litteras ac voces? Velim  
constitui hanc res, neque difficilior opi  
nionem esse credatur.

Manilius L 3 v 26 35

— Facile est ventis dare vela secundas  
Auro atque Ebori decus addere cum rudis  
Materia nitet — — —  
At mihi per numeros ignotaque Nomina rerum  
Signorumque vices partesque in partibus ipse  
Lusandum est. Ine nosse minus quid? dicere  
Ordixi quid? <sup>quantum est</sup>  
Idem L 2 v 57 59

Nostra loquar. Nulli votum debemus orsa  
Nec furtum sed opus veniet. Soloque volamus  
In campum curru. Propria hanc pellimus  
undas.

M. E. Y. TUD. AKADEMIA  
KÖNYVTÁRA

Caesarea Regio Principi

JOSEPHO

Hungariae Palatino ~~Vice Regi~~

Jazigum Cumanorum Comiti

Comitatum Pest Pitis Soli

uactorum perpetuo Comiti

Supremo, Consilii Locum

tenentialis item Tabula Septem

viralis. Presidi & &

Domino Domino gratiosissimo.



II. Dedicatio

Serenissime Princeps Casareo-  
Regie!

Sisto Libellus, Pasigraphiam et linguam  
universalem in compendium redactos  
a SERENITATE VESTRA anno

1820 occasione, premiorum  
in Linguam Hungaricam bene me-  
ritos Pestini publice distributorum  
gratiose susceptos, ab indeque plu-  
ribus ceteris castigatos, mole qui-  
dem exiguas, sed inprobo labore  
eluebratos, ab Eruditis deo confide-  
ratos, quibusdam etiam tentatos, qui  
uberis dabunt fructus toti huma-  
næ, si Protectoribus suffulti fuerint

+ Hunga-  
ro gesta  
Gloriam

Protectori carens virtus non sur-  
git in altam præcipue  
si scaturiginem habuerit humilem  
Vitum flexile, Nerone ætate re-  
pextum, perivit cum Inventore, Specu-  
lum Constrictum, cum Archimede evanuit,  
Imo Ars Typographica, quæ hodie  
inasti

III

inestimabilem præstat, humana ge-  
neri utilitatem, parum absuit in  
principio, quin Protectori carente  
in ipsa herba suffocata fuerit. Con-  
tra vero Protectori præcipue po-  
tenti favente etiam res mediocres  
altius surgunt. Calendarium  
correctum Julio Casare, emenda-  
tum Gregorio Summo Pontifice  
protegente, per omnes Europe  
partes, sermo Latinus, inter can-  
cellos Latini angustos primum con-  
clusus, potentibus suffultus Pro-  
motoribus, in omnem se Terram dif-  
fudit cum Gloria Protectorum.

Pasigraphia quoque hæc  
mea, Linguaque universalis, hu-  
mili aliavim solo nata, nec am-  
pulis exornata, nec prima fronte  
magni momenti visa, Protectione  
SERENITATIS VESTRÆ Casareo-  
Regia, in magnam, omnesque Nati-  
ones obumbrantem virtutem exere-  
scent ut arborem, ad beatum genus hu-  
manum



IV.  
 manum, Gentem Hungarum, ex cuius  
 penu prodibit hae necessaria doc-  
 trina celebriorem reddendam sicuti  
 Numeri per cyfras, Arabes, Protec-  
 torum Nomina, ab ortu ad occasum  
 a Septentrione ad meridiem exten-  
 dendam, aeternumque reddendam, ut  
 ex Calendaris, nomina Julii Caesaris  
 et Gregorii Summi Pontificis Nomina  
 non solum per Nationes extensa, sed  
 etiam aeternasse experientia doce-  
 mus Quae, dum coram Deo  
 anhelarem, firmiterque sperarem,  
 orando Deum SEDENTIATEN VESI  
 RITUM in emolumentum perhara Patria  
 Literatura Hungarica, totusque Fam-  
 lia, diu conservet, sum Sathmarini  
 1831. 10 Junii

SEDENTIATEN VESI  
 Caesareo Regia

devotissimus humi-  
 lissimusque servus  
 Stephanus Sathy  
 Sacrorum Reforma-  
 torum Praesident  
 Sathmarini

Előbeszéd

A' láthatatlan Ideáknak, határozó  
 értelmű szöveggel való előadások,  
 Nyelvnek Beszédnek; az értelmű  
 szöveggel való leírások  
 sok Irásnak; az Ideákat körbe-  
 vetőnél jelentő Dettik Parigrá-  
 fiának nevezetnek vagy Koronse-  
 ges Irásnak. En Ideabeszédnek ne-  
 vezem. Melyek és Irásait, min-  
 den Nemzet kimívelte jól, a Pá-  
 grafia pedig csak Eszakiában van.  
 Melyek en az egész emberi Nemzet  
 nek nagy hasznát és jó gyümöl-  
 tőket igéző felneveléssel elő Fára-  
 kivánván nevelni, e Parigráfia-  
 t úgy képzették ki, hogy minden ed-  
 dig kiadottaknál tökéletesebb és  
 könnyebben megtanulható, annál fog-  
 va örökre megmaradható legyen.  
 Mely célból

I. Ugy s nevelés esmeretlen Kézükre + mint  
 reket nem Eszakiában, bár sok ezere Sükaró  
 ket lehetett volna, hanem a Magyar es kial-  
 nyelv, és Európában Asiában Af- máx  
 rikában sőt Amerikában is esme-  
 rus  
 4



ψ  
es azo  
kat egy  
betüve  
is olvak  
totam  
a Tachi  
grafiara  
De itt, hogy  
a szöveg  
szöveghe  
to legyek  
a frakas  
ba levő  
egye betük  
kel adtam  
elő a szil  
labukat.

rites betüket, es azokbol az Abé  
eznek is Abiabnak során, egy ket  
harom betüből könnyen formálható  
karaktereket valasztottam látható  
jelké. ψ Ulyen természetű megkü  
lombortetással

a) Hangosok rompák es éle

b) Hangatlanok három egyen

lő Szakaszokra osztva, a b-től m-ig  
n-től v-ig, gy-től z-ig olly meg  
jegyzéssel, hogy ha tőpá hangos  
vagy hangosan kezdődik a ka  
rakter, mindig lelebról, ha han  
gatlanon kezdődő, mindig Test  
röl való Ideákat jelentő

2. A láthatatlan Ideákat megkülöm  
borttem személyesekre |: individua  
lisokra |: Közönfegesekre |: ge  
nerálisokra |: A Közönfegeseket  
nagy es ki Tájakra, es ezeket a  
terméketnek rendi szerint egy rak  
tam sorba magyar szókkal kima  
gyararva, mint azoknak Targyai  
melő.

melősasabbak vagy alacsonyab  
bak a Terméketben. A lelkis a Tsh  
nel, menderiknek Substantivus  
a Tulajdonosságoknál, a Tulajdonjá  
gokat a Munkasságoknál, a Munk  
kasságokat a Művelésnél, a Műve  
ket a befed répszerűségeinél |: Parti  
kulátnál |: előbb raktam.

A Nagyfejtekor 106-ra huzván  
le, ki magyar aztam, es hogy a gyer  
mekkisgyönyörködést tanulhassák  
meg, es az emlékezébe is inkább  
megmaradhassanak, érsekebe fog,  
látsam a karakterekkel páro  
sítva.

A Kisfejteju Ideákat annyi  
ra lehetvén papozítani, a mennyi  
mineműségeket a nagy fejtekben  
lehetős képzeln, de a mellyeknek  
mind, a parakba leg gárdagabb  
Khinai Nyelvben sem adtuk, nem  
le adhatnak egy egy különös na  
veket szűkegy szent reá, több  
szókkal ki lehetvén magyarra  
ni: en itt se ki nem magya  
rattam, hofkajon egyenként  
se wensebe nem foglaltam  
elegnek.



+ annyival inkább a szemelyek karak- tereket nem csak a mi vel ez felek segtelens meg tart van men den nem retek a zoknak neveket lehet lenis fram balan vol tok miatt

elégnek tartom egy egy magyar szóval előadni a legközönsége sabbakat es más nyelvtereken kiterjedőket mint a ~~Magyarok~~ ~~Lehetőségben~~ ~~létben~~ +

De mivel valamine a nyelvekbe a Püfita Szók által, akár nagy akár hisz fajtájú Ideákat jelentők, akár gyö kevek rőrsökök, akár agazatok parmarattak legyenek: bar rakas ra halmozással magokba, a lat hatatlanul öfve füzött Ideákat vilá goson ki nem magyarázhatják: egy a parigráfiai karakterek se, ha nemha a pütfeges változtatások & tegetések Haylogatások rojtok meg tövöldnek Ezeket a Gramma tika tanítja, mellynek a Parigráfi aból se lehet ki maradni De e sem elég még, hanem ha jó rendszer rakodnak öfve a különböző Idea kat jelentő Szók es parigráfiai karakterek, mellyet a Szókakész tanít Jo Késd pedig csak a termie szeti vagy filozófusi mindenbe melly

melly az Ideákat jelentő Karak- tereknek öfverakásokra nézve ide megyen ki, hogy a fő Ideát jelentők, mellyek többnyire Nevek, elöl legyenek kimagyarázásokkal együtt, az után a befejező fező lgek predikatumok Határozó zokkat

+ Sub- stantivumok

Ezek szerint e Parigráfia- ba mind a Karakterek, mind az al- lok jelentő Ideák, mind azoknak grammatikai változtatások, mind a Karaktereknek szintaktikai öfverakások, változtatást nem esmerő Principiumokkal fogva filozófiai s természeti Renddel lenen ki kiegészítve; minden ed dig ki jött Parigráfiaimál nem csak könnyebben megtanulható, hanem filozófusi es egy közön- séges Nyelvről könnyen válható

Toldalek

- 1 Az érthető Neveknek |: substanti- vumoknak |: Igeknek gradusok, v. változgatásokról |: compara- tásokról |
- 2 a parigráfiai Karakterekkel való



X Előbefed  
valo Szamolastról Szamvesetről.  
Ennyiből áll a Pázigrafianak rövid  
foglalata. István Szathmáron  
1831

- II Könyv Foglalat
1. Mi a Pázigrafia
  2. Kéves pázigrafiai jegyeket vittek be a Jüdösök Irásába
  3. A Kesőbbi Jüdösök ezrol vö Gondolkodások
  4. Kalmar Pázigrafia Pethy Pázigrafiai
  5. Mind befülni valók
  6. Koronjeges Jegyzetek
  7. ~~ezek~~ Pázigrafia
  8. Karakterekről köronjegesen
  9. Ennek Karakterei a magyar betűk
  10. Termézetes megkü lombosítások hangatlan, Sorok
  11. Belölök formálható hangtalan Szillabok
  12. A Ideák rendbe helyezés módja
  13. Tárgyak szerint vö Sor
  14. Erzenenyeken vö Sor
  15. Ideák Termézetesen való Sor
  16. Az Ideák nagy es kis fajtak
  17. A Karakterek es Ideák egyaránt
  18. a) A telki Substantivák  
b) Tulajdonnévok  
c) Includorok

6. A JESTRÖL
21. Koronjegesen
22. A Termézetes Jestetek
23. B, Mesterjegyek
24. C, Tulajdonnévok
25. D, Munkásságok
26. E, Módok
27. F, Partikulák
28. Partikulák kü lombsegei
29. Különös segek a Partikuláknak
30. A nagyfajta Ideák befűzések
31. Kisfajta Ideák röl
32. A karakter optal jabol való átugras
33. ~~okai~~ Artnesenek ut minden szakra karakterek
34. II dsk. Lexikon na való Jegyzetek
35. A Lexikonni Ideák mind gyökerek
- IV Rész
36. Grammatika
37. Igek formula sok módja



- §  
38 Igek Haytogatasa  
39 Haytogatás Peldája  
40 Gramatika Befejeres

V. Rész.

- 41 Szintaxis  
42 Filozofusi Principium  
mon epitve  
43 A Parigráfiai Szintaxis  
hisbe mintes Neme kü  
lönbség  
44 Substantivum es  
Adjectivum Szintaxisa.  
45 Substantivum Sub  
stantivummal  
46 Név Igevel  
47 Előjárók Nerek  
kel Igekkel  
48 Határozók őszvefűzve  
49 Foglalkozás  
50 Körbevetőke  
Toldalek  
51 Substantivumok es  
Igek comparálások  
52 Határozók formálások  
53 Parigráfiai Számok  
54 Számvevés Modya  
55 Számi Számarza  
tás  
56 Befejeres a Pari  
gráfianak.  
57 Megtanulás Modya.

- III Könyv  
1 Univerzális Lingvami?  
2 Abrondozás az un  
verzális Lingvaról  
3 Filozofiai nyelv.  
4 A Parigráfia Filo  
zofiai Irás  
5. Parigráfia Karak  
terveinek kimon  
dások  
6 Hogy lehet megtanul  
ni kimondásokat  
7 Ah három könyvek  
be summaságok  
8 Befejeres Munkáinak  
9 Isak Irastudoke  
lehet  
10 Elterjesztéseknek  
Modya  
11 Keres az olvasók  
hoz Judosokhoz  
vege.

## II Könyv Parigráfia 1

1 §  
Mi a Parigráfia?

A Parigráfia, olyan Irásnak s  
Rajzolatnak neve, mellyet az  
Irányelvnek tudása nélkül is meg  
tud érteni a láto szem, minemük  
a matematikusok Jegyek - hysa  
rosság, + többség, = egyenlőség  
√ gyökér, Kereskedői Patika  
rüssi s. a. t. Jelek, Kötök Ara  
biai Számok, Kepek

2 §  
Eféle Jegyeket keveset vittek be  
a Nemzetek Irásukba

Az Egyptomi hieroglifikák mesis  
sz Jegyek mint O örökkévalóság,  
egy farkas rágó kígyó. idő, bar  
jamosokis, a Khingiaknak 80  
ezeret kalado es ugyanannyi kü  
lönöző dolgokat jelentő betűjés bar jokok.  
valamint a sokféle rajzola  
tokis s mégis nem elegegesek  
a mindenféle Ideáknak jelense  
sére, meg tanulásukis vagy  
egyek



2. II K Paragrafia  
egye eletrögy igen nagy Elmet  
kivan

3 §

A későbbi Tudósok gondolko-  
dások a Paragrafiáról

Trithem Benedictinus Beret a 15 dek  
Szaradba sokat bevell errolis, be-  
korikos Polygrafiában, melyet  
Kircher Jesuüte magyarizgatott  
III Ferdinand Császár parancsolat  
jara. Leibniz a 17 Szaradba  
Hak gondokodok rola, de ki dolgo-  
zásokhoz fogni vérelette magát,  
Vilkinh Angliában próbátis tett  
Parisba nemelylek Franokkal, ma-  
sok y karaktereket. Magyarok  
közt Kalmár, ref. szerint regi-  
ref. szerint y karaktereket va-  
lamint Daniába Svédia magis  
nemelylek. Sőt a Koppenhágai  
Akademia 1811 ben kitalalom  
711

Kalmár

3

revelis meg hivta a Tudósokat  
ennek ki kezesesre De meg eddig  
kielegitöt vilag elbe nem borsalottak

4 §

A nevezetesebb Paragrafusok

I Kalmár György Tapolczaföröl  
való magyar Pap. Munkaja kijött  
1772 be Berlinbe, illyen Titulus alatt  
Præcepta Grammaticæ atque Speci-  
mina Lingvæ Philosophicæ sive uni-  
versalis

Foglalatja ez.

Valaszt a gyökeres es törsökös  
Ideaknak jelentésekre 400, ref. je-  
rint terminus Karakterek  
o nap, c hold, n Eg. u Jenger, ref.  
szerent nem termefeteseket, mint  
a matematikusok Jegyek, a Sidök  
nak sorögöknek Deaknak betti  
olly kimagyarizassal, hogy a mely  
beti



4.

## II K. Paziografia

betű béjó, a künftő Nyelveknek ugyan  
 azon Ideák jelentő Szavakba Neveibe akor  
 mindenü különböző szók legyenek s.  
 azok, csak az az egy betű legyen azon  
 Ideának jelentője p.o. az I bejó szög  
 diak Irazon Magyar Nemet s. at szókba  
 Neveibe. tchar tchar neki Irazt De  
 e perint Raktos tchar az I Ma  
 a karaktereket egészbe leírja, vagy  
 nos Ideákat, ha hatulról fonkán hagy  
 ja, ellenkezős jelentenek p.o. V el  
 I halál

Az Ideák változtatásának  
 jelentésekre 40 ezres perint  
 valokat. Es hogy a karakterek  
 ből, mellyek neki <sup>először</sup> Neveket  
 jelentenek, Igeket formájon, a  
 karakter akár nevei akár nev  
 másat, akár befia referentit  
 partikulákat jelentenek, után  
 nok egy egyenes vonast referen  
 igy: V elni, I halni, ha alol  
 V elék, he elöl - V elen, ka  
 atol V - elni fogok - Kár

hogy

## Kalmarere Sikard S.

hogy az Igebe, a nyelveknek is po  
 katlan különböző Ertelmektől kivan  
 van bevinni, mint irak, sülsig irnom  
 irhatok, könnyen irhatok, kezdek  
 irni folytat irni, irdogalok s. a. t. a  
 karaktereket kentelen lett több fele  
 hofszue cifra nehez vetesü vonások  
 kal nevelni Egyeb arant a munka  
 nagy fáradságu, elmes filozófiai  
 Alapokon épült, csak hogy sem a  
 karakterek nem folynak egymás  
 ből sem az Ideák miniszenek terem  
 szeti sorba, sem Grammatikaja sem  
 Szintaxsise nincs teljes.

## II Sikard Párizsi Sikardnemek

Tanítója ki jön munkája 1798ba  
 Van Németreis fordítva Ez  
 12 Karakterekkel áll elő, mely  
 nek hata előre, hata hátra  
 hajlik igy: C, D, /, \, +, \*  
 mellyekből sok ezer különböző  
 karaktereket formál az öfve  
 olvastás által, hogy mint az Ideák,  
 többől válnak egy egészre: ugy a  
 karakter



6 A K. Parigráfia.

a. Karakterekis öfve olvastva is csak egy Egypet tennének A gyöke res Karaktereknek se magoban sem öfve olvastva nincs neve. Közönfözesen Grammatiknak nevezi Ezen 12 gyöker Grammatikból, 2, 3, 4, 5 is külömbözö Renddel öfve olvastva, válnak belölel kamtalan újabb újabb formájú Grammatik vagy Karakterek, mellyeket egy <sup>nagy</sup> Lekpikonba foglal van betölti Francia es más Nemzetektöl költfönözött kökkel s tñnal belölel egy nagyobb könyvet mine sem megtanulható volna könnyen. Az Ideák után halgató Szöknek váltorta tafokrás nemely keves Ideket. Nagy es faradságos Munka ezis de nem könnyü nemis kielegítő <sup>szöknek</sup> <sup>szöknek</sup> art lehet benne venni

a, hogy új es nevetlen Karakterekkel alk, holott akár melly Nemzetnek <sup>szöknek</sup> néves is esmeres Betűvel írta ugy meg lehetett volna

b, hogy természetes Sor nincs benne

Sikardé

~~enne~~, leg alább igen kisfogy  
 c, hogy a gyöke Grammatiknak nem lévén külön külön kamot  
~~ato~~ nevek, mint van minden Nemzetek betűinek. az azokból formált karaktereknek se lehet annál föve a hallas es kimondás által nem segítettén a Lélek a tñjára látásra nezevre fordul azoknak megtanulásokban, mellyeknek egyéset kisebb megtekintések által sem be nem nyomadnak. Olly határosan az Elmében, sem annál fogva állandóan meg nem maradnak, mintha a Hallas es töbförö kimondás általis segítettetteknek.

d, Felesleg való Szökatis vitte be a Lekpikonba a sok hasonló söt ugyan azon Ideákat se lenőket Tudomány Mestersegi Faradsági Katonai s. et mester Szökát, mellyeket ha kaphabban és több Szökkel írta olly világon élő lelt adni

e, Se Grammatikája se tñin takpisa



III Bethy András Győri Akademi  
 ába Görög Nyelv Tanító és az Epten  
 gomi Diákok Præsbitere. Ki jött  
 Munkája Bétsbe 1821 ilyen titulus  
 alatt. Lingva Universalis Ennek  
 czélya nem a Parigráfia De azis  
 válhatik belőle. Mellynek Fogla  
 lanya ez.

Ideákat vagy inkább Szókat  
 jelentő Karaktereknek valasztja a  
 neves és esmeretes Magyar és Deák  
 betűket, formálván azokból egy és  
 több Játatu [szillabájú] Karaktereket  
 Van g hangossa ilyen sorral  
 a ā oō ē ē i ū u. 19 hangat  
 lanya. s g k kh, l n r, d t th,  
 z zh, s sh, m v b p ph,

Ezekből formák különbö  
 ző elegyítések által 3969 egy és  
 több Játatu [szillabájú] Karaktere  
 ket, a gyökeres Ideáknak jelen  
 tésükre, megmagyarázván azo  
 keat ugyan annyi Deák és Görögös  
 Szókkal

A hangatlan betűket meg  
 külön

különbözteti természetesen ilyi,  
 nyelvi fogi alyaki betűkre, mint  
 a torokból ki jöve hangok azok  
 ba megütkeznek. Ezen Szókatok  
 sora szerint rakja el mind az új  
 karaktereket mind a magyaréhoz  
 régi Szókat, azzal az ügyességgel,  
 hogy a Szók, ugyan azon egy fajtájú  
 dolgokat jelentők legyenek, mely  
 Karakterek olvashatók lévén, hang  
 gal kimondva, a Közösleges Nyelv  
 nek törzsök savaivá, a puszte  
 látás által parigráfiai karaktere  
 rekké válnak. — A Parigráfia  
 tökéletességéhez közelebbi mun  
 kat még ennél nem láttam.

Kár

a) hogy a magyar Abécének  
 nem csak formáit, hanem sorát is  
 megváltoztatta, mivel azoknak meg  
 tanulásokra új munkát és fárads  
 ságot tett szükségessé, meg azokra  
 nézve is kelt a magyar Abécét  
 esmerik különbbséget és sorát  
 tudják

b) hogy a Hangatlanokat  
 természet



II K. Párizgráfia

természetes ugyan, de csak a nagy  
Tudósoknál érthető, külömben is bi  
zanytalan kettőseges alakokra  
optotta el, a mennyiben, ugyan azon  
betűket, nem minden Nemzetek vívők  
ugyan azon Erzemiényre: organum  
ra: Melynél fogva, sem a ka  
rakterek sem az általok jelentett  
Ideák nem lehetnek ugyan azok  
minden Nemzeteknél ha a Betűk  
más Erzemiényekre vivődnek.

C, hogy ugyan azon egy Ideák,  
sokszor több es külömböző betűkből  
álló más más karakterekkel adja  
elő mint a nyelvekben is frakás, mi  
nemük a magyarban: zút, sunda,  
tsungu, usmány, fertelmes, utala  
tos. Mely miatt a Lekszikonnak jök  
segtelenül kellett nevezkedni, megtana  
lásának nevezkedni

ely hogy minden Ideáknak  
mellyekre a nyelveknek harok van kü  
lön külön karakterre kívánván adni:  
lehetőlen volt a Lekszikonnak. nagy  
ra

ra nevezkedésit el kerűlni  
ely hogy az a elő ragapte  
kor sokféle értelművé tépi po A egyetjelont  
az menykedés az menyköverő ott föld aobb  
f, hogy Grammatikója eforuly folas  
Szintakszisa pedig éppen nints

§ §

A Párizgráfusok es Párizgráfiaik be  
szűlni valóik

Akar hieroglifikákkal akár Siglákkal  
Notákkal vonásokkal rajzolatokkal  
képekkel törekedtek a Tudósok a  
Párizgráfia felé, es akár titkolodás  
akár rövidséget, akár díszességet  
akár nyereséget keresetek Találma  
nyaikban, mindenkor öfve volt  
az kötve, az emberi Nemzetnek  
bölcségiására való törekedéssel  
es a latharastlan Ideáknak latho  
to rajzokban való elűadásokra,  
akarmelyik uton indultak el s hely  
tanak Munkáikat, akár vihettek  
a Tökélletességnek leg felsőbb pöl  
ezára akár nem: mindenkor  
beszűltetés érdemelnék, nem csak

lüt mago  
akó alik  
olgan.  
lüt ja  
tan abt  
harada  
lan nye  
nyere

azert



## II K. Parigráfia

azért hogy nehéz munkába faradtak,  
hanem azért kiváltsággal.

a) mert megtették az emberi Nem-  
zet javára amit megtehettek

b) mert utat mutattak helyes  
es hasznos Táblamangók által a kö-  
vetkezőknek a tökéletességre, hi-  
bák által a javításra, hiya-  
nosságok által a Pótlásra.

6 §

Közönseges Jeggések az eddig

elő adott Parigráfiaikról

Akormennyivel haladnak ezek felül  
a láthatatlan Ideáknak, látható Jelek-  
kel, hieroglifikákkal Kínai betűkkel  
rajzolt képekkel Siglákkal s. a. t.  
való előadásokat, melyek csak Repe-  
a teljes Parigráfiainak, nem lehet-  
völök mondani mégis, hogy a Tökél-  
letességet elérték volna, könnyen fel-  
vehetőek megtanulhatóak tanhatóak  
vólnának. Még a

Kalmár Karaktereinek nagy  
repe esmeretlen sor nélkül valóak  
minden felek leírása sorba nem is  
fedhetők. Grammatika es Szintak-  
sis nélkül való (4 § I.)

A Sikordé

## Beszélővábok

A Sikordé karakterei ege-  
sen ugyan sorba ugyan fedhetők  
a gyökeresek előre megtanulván  
de az öfve olvastottak igen cza-  
rik es mesterségesek. Se Gramma-  
tikája se Szintaksisa (: 4 § II.)

A Rethyje Esmeretes Ka-  
rakterekből áll, de az abecének so-  
kalan változtatása miatt csak nem  
megtanulhatóak. Grammatikája tse-  
kely Szintaksisa Semmi (: 4 § III.)  
Az Ideáknak rendbe fedéséről  
a hiúságok kiválasztásokról  
előre egygyik se gondolkodott, hanem,  
hogy a ~~szintaksis~~ <sup>betűk</sup>ből formálható sok  
karaktereket betölthesse Ideákat je-  
lentő szókkal egy megtérhelte a hel-  
süket hogy azokat megtanulni majd  
lehetetlen.

7 §

Az En Parigráfiam

Enis J. Rethy Urral a magyar Abé-  
cének esmeretes betűit es azokból  
formálható Játékokat válogattam  
parigráfiai karakterekké. Es hogy  
ezen Parigráfiam minden eddig valóak-  
nál könnyebbé, teljesebbé tegyem  
I A magyar Abecétől elegenélő ka-  
rakter



- zaktereket csinálak
- II A gyökér Ideákat természetes Rend  
be fedem
- III A Soros Karaktereket a soros  
Ideákra szabogatom
- IV A Karakterek Grammatikáját  
ke magyarázom
- V. Szintakszifatis elő adom. ezen öt  
Részekben

I Rész  
A Karakterekről

86  
A természetes Karakterek leg jobbak val-  
nának ha azon dolgoknak mutat-  
nák formájokat, mellyekről le fed-  
tük Ideáinkat, minemük minden képek  
a magyar Abecébeis az A Szarufa,  
C Felhold, G Sárlo, L Gursaly, O  
karika Nap Gyűrű, P Burgány, T Isá-  
kány, Z Kápa, V Kabola, X kerest sat  
De a láthatatlan dolgoknak minemük  
a lelek Akarat Dz Bűz Indulat Szere-  
tet Gondolat Bűn kerense, nints  
látható formájok. De a mellyeknek

vanis; Sokat csak a tanult Képiro  
tudna, hogy munkáival valami  
homogyon le rajzolni, nemelyleket  
az sem, mint a vizet bört pátin  
kát, aranyot veret, erüfői onat  
accelt vasat 5 több ezer dolgo-  
kat meg különböztetett világossá-  
gal érhetőséggel. Kezdetül ve-  
gyunk hát teccis szerint való ka-  
rakterekre fordulni, minemük min-  
den Nimzetnek betűi. Mellyek közt  
e Párizgráfia leg jobbnak talátnam  
a Deakból formált magyart, nem  
csak azért hogy elég szépek, kön-  
nyen kivethetők öreg es kis forma-  
juk, hangosai accentusok által jól  
meg különböztethetők, minden Nim-  
zet különös hang egyesnek elő adá-  
sára leg több betűkkel bír min-  
deniknek külön neve, fokoz és al-  
katasos sora van; hanem hogy  
Esmerekek a Földnek golyóbisán,  
leg szélesebben van elterjedve



és hogy, bator páma csak ~~3~~ mégis  
2, 2 betűknek össze' elegyütesek. Szerel  
getések által, millió egy Játatu ka  
valtereket belőlök formálni jó sorral,  
de a mellyeknek kúspad repékre simas  
hűkség a Parigrafiába

9 6

A magyar Betűk Formájok Sorok

Ambár a magyar Betűknek Formájok  
kat Sorokos, a gyermekes tudja, ki csak  
az olvasást tanultais meg: de az ízege  
nek kedvekre kik sem Formájokat sem  
Sorokat nem tudják, hűkséges ut  
elő adni

Öreg	A B C D E F G H I K L M N
ápró	a b c d e f g h i k l m n
Öreg	O P R S T U Z J V
ápró	o p r s t u z j v
Öreg	Gy Ly Ny Ty Sz Ts Zs Ö Ü
	gy ly ny ty sz ts zs ö ü

10 6

Természetes megkülönböztetés

I Hang

I Hangosok

Torpák	a e l o u ö ü
Élesek	á é í ó ú ő ű

II Hangatlanok

b c d f g h k l m n p r s t z j v  
gy ly ny ty sz ts zs Mellyeknek  
ingyi nyelvi fogu azzaki meg külön  
börtirek finnyés is bizonytalans  
lévén (46 III:) en három könnyen  
felvételű Szakaszokra osztom

1<sup>o</sup> a b-tól m-ig: b c d f g h k l m  
2<sup>o</sup> az n-től r-ig: n p r s t z j v

3<sup>o</sup> az gy-től zs-ig: gy ly ny ty sz ts  
Nevem ezeket nevi betűknek, mert  
nevek pótlásokra ezeket fordítom  
2<sup>o</sup> az n-től a v-ig: n p r s t z j v  
nevem igéi betűknek, mivel ezekből  
veszem az Igéi Potlekokat

3<sup>o</sup> az gy-től zs-ig: gy ly ny ty sz ts  
Nevem határozói számipotlé  
koknak csak ezekből veszem a he  
tározói számipotlekokat

II 6

A Karaktereknek Formájok

Ezen



Ezen 31 hangos es hangatlan Deu-  
 inknél több gyökeres es törzökös  
 nagy es kisfajtájú Ideánk lévén  
 szűkség hogy több karaktereket állíts  
 junk alá ugyan ezen betűkből, mely úgy  
 eshetik meg ha a Hangatlanokat sor-  
 ral a Hangosokba olvastjuk így  
 ab ac ad af ag meg fordítva  
 ba ca da fa ga vagy pedig elől  
 hatul hangatlanokkal bezárva így  
 bab bai bad baj bag meg fordítva  
 cab dab fab gab + Így 8000  
 nel több megkülömböztetett Karak-  
 terek valnak belőlök, a menagi, therek  
 kel ki nevezhető gyöker, es törzök.  
 Ideánk minősenek Annyit va-  
 laphatunk hat belőlök, a menagi  
 fűkség, meg tartván mindenütt, mind  
 a betűnek gradusos, mind a Szaka-  
 soknak meg állapított Sorát (10 §)

+  
 mellye  
 ket ha  
 egy betű  
 be olvast  
 tanónk  
 mint a  
 Pachyara  
 fia tabel  
 Laibavap.  
 meg jobb  
 volna

es generis

Ereket itt kizni mind  
 nem fűkség, mert a ki ezen magyar  
 a bevezeték formáját sorát meg ta-  
 nosít

tanulta, nemzeti betűből tud Ja-  
 tarokat /: Szilabákaz/ formálni, ma-  
 gátolis mind kiegészítve mellyek magokba a  
 jó Sornál fogva, könnyebben felve gyaz neu-  
 kezőleg jelenthetik a láthatatlan mint a  
 Ideákat, mint akaz mely tudos Nem nevezé-  
 retnek sem sort sem atyafiságot tek szá-  
 nem tartó Szavai, mint: Ember vai sem  
 Atya Fej Legeny Fiu Vö's a t  
 mellyek mind ember felet jelen  
 tenek, de a Szókban se sor se  
 atyafiság nincs - Isak a hat  
 fűkséges hogy az Ideákatis illy  
 so Sorba helyezük

gyaz neu-  
 mint a  
 nevezé-  
 tek szá-  
 vai sem  
 de

II. Feje  
 Az Ideákról  
 12 §

Az Ideákta tapasztalás által szerer  
 tette láthatatlanul aluvó, de Delek  
 által felebrevezhető képei a Dolgok  
 nak a Lélekben, minemükkelmen  
 den felnevedett ember fiamtalanok  
 leleket akar semp  
 regre  
 nem oshadok mint  
 a fűnek feje veris  
 zold, akar /com  
 plus ak / melyekből  
 rekekkel al-  
 lanak  
 mint ember  
 testből es  
 skos le-  
 lebből al-  
 lo valio  
 kat bir 5 ag



kal bir, es minden Nemzeteknel ugyan azok, mellyeket ollyanokkal is közleri fűségünk van kiknek Nyelvüket nem értik, a mit csak Idelek által lehetünk meg, mineműk az Inzisek Musogatók Viseltek Isik Öldgetes Fenyegeres Tapítás In tes Karsingadás, Cziger Czimer Isó va, Rayrolat Kip Inis, kivált pe dig a halható szak es axolhat for mált befed. — Illyen alvó Idei kat felebreftő Ielek lehetnek a magyar Betük es azokból formale Tatarokéssylla bak is a tsupa letas által a nyelvnek értése nélkülös ha a Nemzetek akazják, a mineműk ma is a Mate matikusai s egyéb Ielek Szamok Kövek (:15:) De a Nemzetek nem fo gadják el ha csak könnyűve nem te rszük könnyűve pedig nem te helyük, ha csak természet sorba nem szedjük az Ideak utas, mellyek ugy alufnak a lelekben axol nélkül mint a tűz szekerék or koriban. Rendbe szediset sí kard lehetetlennek mondja mely

mely nehezebbis az Augra's Isralloja ki tistitásánál De ha figyelmedünk

1. Az Targyakra mellyekről leped tük azokat

2. Az Erzemenyekre mellyeken bi folytat lelkünkbe

3. Az Ideaknak Termeszetkre, csak ugyan adhatunk azok nak Sont.

13 §  
 1. Targyakon valo Sorok az Ideaknak ket Targyai vagynak az Ideaknak Lelek es Tese az Lelek nemesebb a Tesevel mint a Hang beszü a Hangsalanságnál mindenkinek Sub stantiaga a Tulajdonsagoknál, a Tulajdonsagok a Munkasságoknál a Munkassagok a Maeloknál, a Maelok a befed Bejersheimel 1. parra eulafinal: mert egyinkből folyrak az Ideak tárgyai <sup>harcot</sup> hat je sorba <sup>lelkesek</sup> az Ideakis

14 §  
 2. Erzemenyeken valo Sorok az Ide aknak

Az Erzemenyek a) Belső mint gondolko do elmekhez Takassag, melly által olyan







tol atyába megkülömböztett dolog  
nak Ideaja legyen, mint Adam Jeru  
salem Eufrates Stratos, Veronika le  
anyom, Szörtsaloram, Herimarskam,  
Uyombeli gyürüm s.o.t De csak egy  
nyajba több Juh, egy almában több  
alma lévén mint sem külön külön  
mindenkéről ilyen személyes Ideakot  
formálhatunk, annyival inkább neve  
ket is adhatunk: változtatuk ezt  
ket körösökke körönsegesekké

2. Körönseges Ideak azok mellyeből  
a személyes Tekentetet ki hagyván  
csak egy közös mineműséget kép  
zeltek a dologhoz p.o. ha a Gyürüm  
Idejából ki hagyom, ezeket a különös  
seb tekentetet hogy arany, draga  
köves, sima meccet, es különösön  
ert a személyes mineműséget, hogy  
enyim es uyombavan, es csak ezt  
a körönsegest kezelem a kazi  
kához hagy lybevaló, lez belöle  
a gyürünek körönseges Ideaja s  
neve. — Ez ilyen körönseges  
Ideak melleségekre nevez mintegy  
elsőbbek többek a személyeseknél  
mivel

mivel minden személyeseket magokba  
fogolnak, a Neveknek számokis meg  
keress ebbitnek általok

16 §.

A Körönseges |: generalis. | Ideak  
külömbösigek

1 Nagyfajtak |: generikák | midőn  
olly dolgoknak Ideai mellyeknek határozó  
Tulajdonságok másokkatis körösök  
mint a Lehet meghatározó Tulajdonság  
a gondolkozó Tehetség. de ez közös  
Istennel tárgyattal Emberral, a Testet  
meghatározó a kiterjedés, melly min  
den állattal plantával avannyal  
es a por személyes közös

2 Kisfajtak |: specifikák | midőn kö  
kebb kiterjedésű Tulajdonságból a  
lapítottatik meg a dolgoknak Ideaja  
mint a Madare, a tollusságból, mely  
nem minden állattal ugyan közös  
lévén. Toi a szű sással Golyával  
Laddal Lyakkal Testével Veréb  
bel s. a t t A keltő korsz való  
külömbösig csak ez, hogy a Nagy  
fajtakba befoglaltatnak minden

+  
mellyek  
a madar  
nak mind  
kisfajta  
típi  
hogy a  
mely ide  
vagy az  
mely az  
stul, az  
kiszeg  
lehet az  
Körönseges



Kisfajták és személyesek, a Kis  
fajtákba csak a személyesek mely  
nel fogva a nagyfajták nemesebbek  
elsőbbek a Kisfajta miatt. Es ezt a kö-  
lönbséget ezt a leg együgyűbb ember  
is kinek, ha az ember nagyfajtájú  
Ideájára ökröt sasz almáját követ  
esőt hamlálfa Kisfajtaul, kimeret:  
ha pedig fertu aspony, félt leányt  
helybe hagyja.

Azonban, ugyan  
azon egy Idea, lehet nagyfajtájús  
mikor kicsinytel mérődik öfve, mint  
~~Ember, Férfit, Legény, Tükr, As-  
pany, Leány, meret.~~ Kisfaj-  
tájús mikor nagyobbál hasonlít  
tatik öfve. Így: az Ember: Kisfaj-  
ta mikor a Valóságok Testek so-  
rába hamlálzatik. Ugy lehet t. l. er-  
ről képreldni, mint egy Tojásról  
mellynek belső fejeve Kisfajtája  
a külső kemény kórának, de nagy-  
fajtája a belső sarga Széknek.

Ilyen változtathatók lenen  
a közönséges [generális] Ideák:  
szükség előre megállítani a  
nagyfajtáknak hamlát és sorát

hogy

+  
nagyfaj-  
ta ha a  
ferfi-val  
legény-  
alpony-  
mérődik  
öfve.

hogy azoknak kevés hamlatból és  
so rendelből, a Kisfajtákat magától  
is ki gínlhassa a lélek — Elő-  
lévén hat eddig adva, mind a lát-  
ható Karaktereknek, mind a lát-  
hatatlan Ideák sorainak kiáll-  
tasának módok: Szabogassuk  
egymásra arókat

## III Réf

A Karakterek és Ideák egy-  
másra Szabogás

17 §

Ambár a látható Karakterek, ter-  
mészetesen nem jelenthetik, a lát-  
hatatlan Ideákat: de természet-  
különbségek és soroknak fogva  
jelenthetik még jobban, mint  
a Nyelveknek Szavai [II §:]

A Hangbetűk kisebbek ka-  
vesebbek mégis nemesebbek ma-  
gukba hamlathatók sorok és kö-  
lönböz a hangatlanoktól: a lé-  
kezes kisebbek kevesebbek, de ne-  
mesebbek a Testeknél más sorok



is van a Természetben. Valami  
kor hat a Hengerek vagy magokba  
vagy hangatlan eleibe tevé egy Tataba  
olvastva állanak mindig jelenté-  
nek Lélekről való Ideákat; valamint  
a több számu és részéből álló, nem  
telen és magokba kérem mondható  
hangatlanok előltéve, a nemtelen  
Tessék. és azokról szedeti Ideákat

## A LÉLEKRŐL

186  
Nagyfajta Ideák és azoknak Karakterei  
versékbe

## I Substantiák

Az a betű Lelket jelent

Az e mutató az Istent

Az i Angyalokra vezet

o jelent emberi Lelket

Okatlan állatot az u

Nemtelent ha éles hangú

## II Lélek Tulajdonsági

A Tulajdonság mindig Substantiát képez  
fel, A Lelki Substantiának Tu-  
lajd

Lajdonságú, az Ertelem és Akarat, mel-  
lyekben a Lélek substantiája mindig fel-  
van téve. Illyen betűje a mi A be-  
csinnekis van, melybe ha ki nem mon-  
dódik az essentialis o u de feltételük  
mindig az o-betű ü-be. Es mint a lé-  
lek tulajdonságba elsőbb az Ertelem, mint  
az Akarat, melly Ertelem nélkül nem  
lehet; úgy az o-is elsőbb az ü-nél.  
Jelentheti hát az o Ertelemet, ü A-  
karatot.

## Versbe

Ertelemben Akaratban

Feltéve mindig Lélek van

o u van az o ü-betűs

Bátor ki nem mondódjon

Az o az ü-nél

Elsőbb betű a hang rendnel

Igy az o tehet Ertelemet

ü Akaratot jelenthet.

206

## III Lélek Indulati

Az Indulatok a Lélekben támadnak  
de a Testre is ki hatnak, mellyek-  
ből egyes munkások, ebből  
egyes



elegyes Indiak támadnak. Illyen ele-  
gyes Karaktert a mi hangos betű  
inkbölis lehet csinálni egy Tábatba  
ab, melybe, mind a lelkeket jelenő  
hangos elől (176.) mind testeket  
jelentők körül a Karakterbe vagy  
nak olvadva. Jelenthetik hat a  
hangos betűkből álló, es hangatlanul  
bővekeftett Karakterek az Indu-  
latokat

versbe  
Az ab egy Tábatba véve  
Lehet az Indulat jele képe  
Melyben mind Lelkeknek Testnek  
Betűi be elegyednek

Ennyiből állanak a Lelkek Sub-  
stanciáról Tulajdonságáról In-  
dulatáról általában meg állapított nagy-  
fajta Ideái es azoknak Kрак-  
terei. Most menjünk tovább

### A TESTEKRŐL

21 §

#### A Testekről való Ideák Nagyfajtai

A Testeknek legkisebb por szeműs  
nagyobbak famosabbak a mi Ju-  
damangunk szerint a Lelkeknek

A hang

A hangatlan betűk nagyobbak több  
rejelből állók famosabbak a kan-  
gosoknál (106.) Valamint hat  
a hang betűk magokba, lehetnek a Lel-  
lekről való Ideáknak közönséges lat-  
hazo Idei (176.) úgy a hangatlanok  
is a Testről valóknak. De a 25  
hangatlanok nem elégségesek magokba  
a természet mestersegi Testeknek, azok  
nak külsőbb feletulajdonságának, mun-  
kásságának módoknak befied rehers  
kéinek előadásokra, hanemka kan-  
gosokkal sorba meg lelkesítjük, ki  
mondhatókká tesszük így

versbe

A hangatlan betűk népe  
Ha kezdők a Testek képe

Az a-val természeti Test

e-vel jelent mesterseget

i-vel ad Tulajdonságot

o-val pedig Munkásságot

u-val Művekre vezérrel

Partikulát ővel ü-vel

Meltyek mindenkor Nagyfajtak  
Hangosok mikor beírják

Az Tomp.



A tompával mindig nemes  
Nemtelent jelent ha éles

ψ  
(: 195:)

22 §

A, Terméleti Testek es Karakterek  
3 Szakalba

ψ So Telek Mert a Telek a Testnel, ugy a Termé-  
lehetnek fleti Testis mind esobb mind neme-  
hat, a han sebb a Mestersegivel. ψ Az a hangos  
gatlások is a több hangosoknál valamint a  
nak meg nevi hangatlanok is a b-től az m-ig,  
szaggatá az igei hangatlanoknál (: 10 § II:)

ψ Sok, a ter-  
méleti Tes-  
tekben levo  
gradusos  
külömbö-  
segeknek  
kírmesgye-  
zesekre

A terméleti Testek Substanti-  
visek, 3 megkülömböztetési Szakalba  
Nemci vannak

1. Erreessel es habud mozgással  
bíró elő Allatok

2. Ezzel bíró de habud moz-  
gás nélkül való Planták.

3. Ezzel nélkül való Testek

Ilyen 3 Szakalokra osztottak a  
mi hangatlan betűink (: 10 § II:)  
az a hangossal bezárva

versbe  
A ba maa-ig Allatokat a na  
va-ig Plantákat

a gya

A gya zsa-ig, jelentenek ~~hals~~ dolgokat  
életleni dolgokat

Egész Sorok

1. Allatoknak

A' ba jelent terméleti Testet Embert Allatot  
ca Darmot, da Madarakat, fa Allat

ga Bogarat  
ha' Fergeket, ka állati Jagokat, la

Riszeket  
Mellyeket az állati termé-  
ti Testeket

2. Plantáknak

na Plantát s fut, a pa Fűvet, ra Gabonát

sa Fűfűt

ta Virágot, za Gombákat, je min

va jelenti den fele Gyökert  
a Plantáknak terméletes Részét  
Mellyeket a bölts Teremtő maga  
formát es képit

3. Ezzel nélkül valóknak

gya Földeket, lya Köveket, nga sokféle  
vizeket

A' tya Eget, za Iszlagot, a gya me

zsa jelenti leg Tűzket  
mind ezeknek apro Sep-  
rölékeket

23 §

B Mestersegi Testek



A mesterségi Testek, a Természetből formáltak munkás Kezektől azert hatrabbiak is a Természetiekkel. Hatrabbi az e-is az a-nál a hangosok sorában. Az igei hangatlanokhoz ragaszkodva hat jó Jelei a Mesterségieknek Hasznok te kentereből 3 felik Ezekis

- 1 Szükségesok
- 2 Hasznosok
- 3 Mulattatók

Mesterségi Testek Jelei hangatlanok az e-vel

Melyek 3 különbözöknek lehetnek elvöl ma-ig Szükségesek ne-vel ve-ig Hasznosok gye-től ze-ig Hasznosok mulattatók sz jelűek sorok

A be Jelei máterialé, ce Epulet, de Erel je Ital, ge Öltözkövé, ke Edény, a ke Kötél

A le Számal me Képzület, az Erel ze mind Szükség

Mellyeket kézik magának az emberi mesterség 2 Hasznosok

A re Szépim, pe Epikar, ze Maktina ze Mérték

te orvos

ze Orvosság, a ze Fegyver, je Zor a ve Zsirjelék

3 Mulattatók

Mulattatók, a gye Jelei, lye Mexsika nye Szépseg gye Jel, a ke Juida, a je Jelen testi Kéje mindig

24 §

C Testi Tulajdonságok

A testi Tulajdonságok az a hangatlanok jelentik az i hangossal (24 §) melyek a külső Erremengéken Szemen Fülön Orron Inyen Bőrön folynak a Lélekbe. Szemen Szin. Fülön hang. Orron Szag. Inyen Dr. Bőrön Inyhülye és Fayalatom Ideái A testi Tulajdonságok között ki egy ke zőbb ki mind külső mind belső Erremengéken folynak be a lelekben Melyek furem három Szekaphra különbözteshezük meg ezeketis

A hangatlan betűk vel Tulajdonság Jelei Munkásságok az is melyek a Testből nem hatnak ki

Julajdonja goknak nem tyak azokat a jó vagy rok miné missegetek nevessen mel lyek a Testek ben képzelt nek len ni: hanem azokat a munkássá gok az is. melyek a munkálkodó testekből nem hatnak ki mentalkas ilet lakas hias ve kedés



<sup>verbe</sup>  
Első Szakasz bi-től mi-ig egy ér

<sup>zese Ideak</sup>

Második a ni-től vi-ig több érrese

<sup>nagy fojtak</sup>

Harmadik a gyi-től zsi-ig külső belső

<sup>errefen</sup>

Benyomult Tulajdonságok, keprelő

<sup>dő Lélekben</sup>

Meltyekben ha az Erresek s Betük

<sup>surat megtartjuk</sup>

A Karaktert az Ideak könnyen

<sup>egymásra szabjuk</sup>

Teljesebb előadás

1 Egy eredmények

bi jelent Tulajdonságot és egysebsmind

<sup>szin dele</sup>

ci hang, di szag, fi íz, gi megé

<sup>rintas Errete</sup>

Meltyek szemén Fülön Gyron Juyen Dö

<sup>ron folynak be</sup>

Az agyvelőben Strarsala keprelő dő

<sup>Lélekbe</sup>

2 Több Erresiek

ni kibenyedés pi Forma, ri Határ, si

<sup>Időseg</sup>

ti Nyugalom, zi Változás, ji Morgás

vi Erőség

Több

Több Erzemenyekenes befolyható <sup>27</sup>

gyi külső belső <sup>3 külső belső Erresiek</sup> Errefen be nyomult

lyi <sup>Gyönyörűség</sup> Fajdalom, <sup>nyi mindent</sup>

<sup>tanfolyam</sup> <sup>Minimális</sup>

25 §

D. Testi Munkásságok

A Testek Munkásságainak Ideái, a ter-  
mefeti mesterségi Testekről és azok  
nak változásba mozgásba jövő  
változásairól lefedett láthatatlan  
Ideák a Lélekben Errekekis lasha-  
to Karakterei a hangatlan betük, az  
o hangossal (:Ug:) Az e felső Ide-  
ákat jelentő Szokot a Grammatika  
sok Lőknek nevezik. De vannak  
nevezik ally értelmük minden nyelv-  
ben p.o. Írás jár-ból, ütés  
ne-ból, valamint Nevekből is  
Lők. p.o. Szép-ből Szép Szép  
tüz-ből tüzel, nyelv-ből nyelv  
Szag-ból szagol kőből lovagol s.o.

Amber



U K. Perigráfia

Ambár, az illy Munkálkodást jelentő Szók, aznyi fele különös Ez telve adók a mennyin vagynak a Nyelvekbe: megis ha a legközönségesebb okjalyra kümbürtetjük meg Ezen lifen.

1 Kihato értelmük: teremt teremtés, tanit tanítás

2 Ben maradó: termes tanulás versbe

Munkássági lathatván Ideának a Szék At hangatlan soros betűk. ha o al vad betűk

Elyő osztály bo-tól mo-ig jelentnek kihatokat

Második a mo-ról vo-ig adnak benmaradókat.

I so osztály Kihato Munkásság

A bo Kihato Teremtés, co Tanulás do Rakás

fo sok águ Gondviselés, go pe dig változtatás

ho Morgatás, ko Erdekles, lo lifen Kihato

mo Szerkerettség. Mellyekben ezt ható a kimenés

2 dik osztály Benmaradó Munkásság

no Benmaradó Leteltes, po folyó Munkálkodás

ro fobeli Befedtetel, a so Egi változás

to Nermassa, a mely befoly minden fele Igébe

Hogy értessek a Munkásság o tellyes erejébe.

26 §

E. Módok Ideái

Módok Ideáinak azt nevezem Lockkal,

mídon a Substantivák Tulajdon ságoknak. Munkásságoknak egy máshoz való függésekből es egyéb környül állásokból egymáshoz való függésekből formát magának a Lélek, elvonás |: absztrahio. | által, minémük: Allapot Dicitok Teremtése Nyavalya Tars Tipt s. a. t. Ezeknekis latható Karakterei a Hangatlanok az u-val mint ötödik hangussal parvosulva, a Jestről való Ideák ötödik Nemének jelentésére (26 §)



Ereketis lehet három nagy Szaka  
 sokra meg külömbörtetne 1 Közön  
 séges 2 Paros 3 Exhölési Modokra  
 versbe  
bu-tol mu-ig jelentenek közönséges  
 Modokat  
nu-tol ru-ig parossági telenes  
 böl valókat  
gyu-tol zsu-ig a Torvennyel parosított  
 Ideak  
 Mellyek 3 Szakafokra a Modok  
 kat megosztják  
 Tellyesebb előadás  
 I für közönséges Modok  
bu közönséges állapot, cu Biztok, du  
 terentse  
fu keresés, gu hely megjel  
 le havi hogy jelentse  
hu Időt a ku környiket lu Nyá  
 valyákat lehet  
mu a sokféle Sokaság ábra  
 zolója lehet  
 2 für Parossági Modok  
 nu

nu Tarsakat, pu Vers eget, ru  
 jelent Lakásokat  
su Tisztakat, tu Tanítás, zu  
 Tüelomány Modokat  
gyu Torvenny a gyu Erköls a  
nyu Ceremonia  
 A Modok Ideáinak. ez rövid  
 Foglalatja.

27 §

J. Partikulák Ideai

A Partikulák: Elölutólyarok Hata  
 rozok Bizonyítok Foglalatok Köz  
 beretök, olyan Gyegesest Haytoga  
 tást nem szenvedő Szótskák a  
 nyelvekben, mellyek által csak na  
 gyobb világosságot határozottságot  
 nyer a Beszed, mint a festés az  
 arnyekörások által. Axiomus  
 ereket. a Beszed utolsó Résznek  
 tehet többnyire a Grammatiku  
 sok A Hangbetűk korszis  
 utolsó az ö. ü Es mivel a

Part



42 II K. Parigráfia Partikulák  
a Partikulák által jelentett Ideák  
a külső Errekenyek segédével sze-  
dek a testi dolgokról: ha a Tes-  
tes jelentő hangatlanok, a végző  
hangosokkal lilkesítetnek meg: jól  
jelentetik a Partikulákat

versbe

Hangatlanok ö-vel ü-vel Partikulát

jelentők

Mint végző Hangok a Beszed vé-  
gésző Répét terők

286

A Partikulák Külömbözései

† Jelentő Ambár a Partikulákat ~~sejtve~~ ~~sejtve~~  
Jék. hogy ~~sejtve~~ ~~sejtve~~ nem lehet o: mégis  
nagy és ~~ally~~ ~~ally~~ külömbözés ~~hogy ne~~  
kül-faj mellyek magokba is érthetők, mások nem.  
Eakra Az érthetők karaktere az ö, a  
meghú ~~nem~~ érthetők ü

1. Erthető Partikulák  
versbe

ö Erthető Előjáró, o Helyt Időt határozó  
ö a Bizonyosság tetelbe állító vagy tagadó

2. Nem érthető Partikulák  
versbe

ü Erthetelen Foglalo ü pedig Körberés  
önmagában érthetelen Partikulák je-  
lentők

296

Különös Jegyzes a Partikula  
Létről

Az különös a Partikulákba akora  
érthetők akár érthetetlenek legye-  
nek, hogy ambar se ~~sejtve~~  
se ~~sejtve~~ ~~sejtve~~ ne lehetessen (277)  
mégis o kireven csak a Foglalatok  
egy fova lehet olvasani az  
Előutólyarokkal, mint ennek  
Peldái minden nyelvben vagnak

1. Az Előjárókkal magokkal  
Fenn fenne fenne fenne  
fennivel. Benn benne. Supra  
ad supra. In ad intra ab intra

2. Gyökerező Határozók  
ka  
a) Jere vagy ide, ittől vagy  
innen Valahol valahova, vala  
honnán. Adhie abhie vagy hinc  
Alubi alivorsum, abalquo

b) Mosthoz, mosttól vagy  
mostantól, mostközül vagy mus-  
tarenközül. Adnunc abnunc  
Mához, mától máközül. Ad  
hodie ahodie, extra hodie

3. Bizonyítakkal



Bizonytal, bizony nélkül, bizonyos  
kivül, Certo absque certo, extraco  
Talannal igennel Forte concerto

4 Körbe vetekkel

Hiphoppal Jajal. cum euge, cum ve  
Ezek ugyan nem mind feleltet öfve  
olvastások, de egy kis figyelmere  
sel érhetők, új jól tanulmányok  
kannyekkel, a Paragrafiába es  
universalis linguarum, a halpü  
sig elfogadhatók Isak hogy a  
Ideat jelentő Legyen mindig első  
öfve olvasásban } mint a  
Deak fokta de super abertus  
akodie, nem pedig mint a magyar  
Elülről, kívülről, mátol

versbe  
Öfve lehet olvasítani Elöljáró  
mindennel  
Elöljáró Hatarozo Bizonyito  
nevekkel  
Még a körbe vetekkel is, csak a Fogl  
laval nem  
A fő Ideat jelentő de mindig  
elől legyen.

3. Körbe vetők

~~gyü Hopp. gyü No. gyü No. gyü Be.  
gyü Jui, gyü Jaj. Ideken  
Kangot adó, körbe vető, minden  
Nemzet Nyelvében.~~

20 §

A nagyfajtájú Ideak befejzése

Ennyiből áll a Lélekről es Testről  
valo Ideaknak es azoknak karakter  
reinek, általam meghatározottan  
nagyfajtája. Nam szerint 10 §.  
Mellyeket a nehezebb elrejtő gyermek  
es egy két alatt supra diktálás es  
hallásos szóval után mondás által  
megtanulhatók es ha csak két három  
betűt tudis öfve foglalni, egy jere  
lással, extren Nemzeti Stravitis  
a paragrafiái karaktereknek értel  
meket megismerzik a mikor ezen  
Tudománynak nehezebb részével ke  
szen vannak.

De nemcsak nagyfajtájú Ide  
akkai vannak az iskolás gyermek  
hanem kisfajtyakkal is, bator a kü  
lönbséget nem értikis még. A fél  
nevelésnek csak 5 ember kora értek  
még



miq többel (126:) Ezekre is hűség  
a Párizgráfiaiban Karaktereknek lenni  
Mose hat ezekről

315.

A Kisfajta Ideák és azoknak  
Karakterei

Mik a Kisfajta Ideák: Latuk (1662:)  
A nagyfajta Ideákból annyi Kisfajta  
hat formálhat a Lélek formalis, a me-  
nyi Tulajdonságot talál a Nagyban  
p.o. Ember: nagyfajta. Ez lehet nagy  
kísérny követ parax jók veres se-  
kiez nema vak pike okos bolond öreg  
ifj s.a.t Mind külön külön Kis-  
fajtak a Lélekben, de a nyelvek nem  
adnak külön külön Nerveket múde-  
niknek mirenek p.o. Legeny leany  
baba s.a.t meg hámálhatatlan  
s tanulhatatlan sokaságra men-  
ven így az Ideákat jelentő Szók.  
A Párizgráfiaiban Sixts hűség  
ennyi karakterekre Annyival  
inkább hogy mind Nyelvekbe több  
szókkal mind a Párizgráfiaiban  
több

több Karakterekkel elő lehet azokat  
adni p.o. a legenyt ifj ferfi, a  
bábát vénasszony. De mivel a fel-  
lyebb elő járult, nagyfajta Ideákkal  
jelentő kevés Szók által, se rövi-  
den se világoson nem körülhaték az emberek  
minden hűségű Ideáikat egymás-  
sal, olyanok lévén azok, mint a  
kezdetben lévő zűrzavarar materia  
[chaos] melyben minden dolgok  
megvoltak ugyan, de miq Isten külön-  
nem választotta egymástól egy szerki-  
sem esmerhető külön külön: így ezen  
generalis nagyfajta Ideákat jelen-  
tő Szókis ambar magokban fog-  
lalják a mindenféle Kisfajta-  
ket főt személyes dolgakatis de  
hogy mind rövidebben mind világo-  
sabbon befelhesenek egymással,  
hámátalan Kisfajta Ideáknak is  
adnak a nemnek külön Nerveket.  
Istak az a kár, hogy a Kisfaj-  
ta Ideát jelentő Szók nem főt-  
máladnak, a nagyfajta  
jelentő



jelentőkből egy nyelvbenis, mine: le  
gyen baba, az emberből A Parigráfia  
grafiabais frükse, ilyen Kisfajta Ide  
akat jelentő, karakterekből lenni, az  
zal a megkülönböztetéssel med  
aron utab hogy azuk mindegy a  
nagyfajtat jelentőkből formálva  
sarak mint ba Terfi ba Öreg, bae  
leginy, bae gyermek bae Fie s. a. t. min  
a II d. h. bae kamba lehet látni a ter  
mefeci Testekről. De ezeket itt  
versbe foglalni felesleges volna. Pa  
lak meg jegyezni legyen elég a lek  
fikorral legyen elég.

Legyen elég itt a Kisfajta Ideak  
lekfikoráról meg jegyezni ezeket

2. Mint a Kisfajta Ideakat a nagyokból  
egy formája a lélek, hogy u mine  
müsegék köe a nagyfajta  
(16 § 2.) : ugy a Parigráfiai nagy  
fajtakat jelentő karakterekből  
uyabb Deük adódnak sorral  
olly külömbéssel

az hogy a lelket jelentő Han  
gobol

+ hogy  
Kisfajta  
Ideak je  
lentő ka  
raktere  
gyen

gosok (17 §) hoz: ugyan hangvok  
adódnak: aa Bolto, ae Okos lelek  
kivevén az Indulatok karakteret  
mellyek hangatlannal záródnak  
be: ab Indulat ae öröm (:20 §)

b, A Testek jelentő nagy faj  
táit jelentő (:21 §) hangatlanok  
hoz, berkefűsül ugyan hangas  
lanak: ba Öreg, bae leginy

2. Mint a Kisfajta Ideak, ba bae  
nagy levezés bae termefekigra  
ditjok soron rakattattak el; es  
különböztetődtek meg más más  
frakafakere bae termefek meg  
engedte: mint a nagyfajta Ideak (17 § 1.)  
azokat jelentő bae bae bae bae  
bae bae bae bae bae bae bae bae  
az bae bae bae bae bae bae bae bae  
karakteren, bae bae bae bae bae bae bae bae  
bae bae bae bae bae bae bae bae  
soron es frakafain hasonló Pen  
del hasonaltattak a Kisfajta  
jelentésükre

3. Mint az Ideak bizonyos jelentet  
ből lehetnek nemesebb es nem  
telebb dolgoknak Ideái Kepei:  
ugy a nagy fajta Ideakat jelentő  
Karakterekből tompa hangosae

Nemes



ψ  
minthogy  
a rövid  
seg ked  
véert a  
nagyfaj  
társa  
konbe  
társ  
meg kis  
lombor  
tetre

nemes, és hangosai nemtelen  
ugyan azonféle dolgokat jelent  
nek a nemes a nemtelen lehet  
hat egy Jérfis bá Apjának Mely  
végre legelsőben a kis fajnak  
nemes és nemtelen nemetei am  
kisfajta lepkékben megkülö  
mböttek. ez kellet meg kerü Ezer  
képest  
4. Ezer nemes nemtelen megkülömböz  
tetések, a kisfajtáknak minden  
karakteribe befolyanak úgy hogy  
a nagyfajta nemes Ideának a kis  
fajta nemes valamint a nagyok  
szakasz nemes. a nemtelenek  
szakaszokra vagy azokra  
nemtelen

3 A kisfajta is valamint a nagyok  
ket három Szakaszokra osztat  
tak, mint a Terméket megenged  
és a külömböző Szakaszok kü  
lömböző Tekintetükből valasztat  
tak el egymástól meg pedig úgy  
hogy ha valamelyik Szakasz be nem  
telt

töltődhető dőlés, kisfajtakat je  
lento Ideákkal Szakaszal es ka  
rakterekkel, másokra van az  
által ugrás, mint mind ezeket  
a lepkéknek egy szeri megte  
kintésből meg könnyebben ál  
tal lehet látni

32 §

Az által ugrásnak Okai

1. hogy a külömböző tekintetü Ide  
ák es azoknak karakterei öf  
ve ne zavartassanak es annál  
fogva bizonytalan határozatlan  
Érvelmet ne adyanak
2. hogy ha valamely frükseges Idea  
valamelyik Szakaszból kimaradt  
válna, a ki hagyott, belöle po  
töltődhasson.

33 §

Nemsenek e ket lepkékben a Nyel  
veknak, minden Ideákat jelentő  
Szavai de megis elegendők az  
Ideák ki magyarázatokra



Minden nyelvbe samtalanok felele  
ges Szok, mint a hasonló Ertelmük

Keit suda osmany ifjuga fertelmek;

~~minden~~  
mencs  
forda  
nyaj tün  
he merke  
kek penrek  
nek nemel

Állé tengere kukerica törökürer; Di  
fössig fery pompa. A sok nememü

segelből öfve font Ideakat jelentök  
egy Szok; Tödder Bika Kokas Sa

nar Gaefer Ferfi Apfany Menguske  
mellyeket több jóval mind ki lehet

enni (216:) Illyen Szokból all pe  
dig csak nem harmad reje minden

Nyelvnek. Annak pedig mely az  
idegen nyelvnek Szavatis maga

Sajájára tette, minemük kivalt a  
a Török tipfiseknek, Francia kato

nai fuknak, Nemet Mestersegi, filozo  
fusi Tovenyi Deak es Görög Joknak

a köznep előtt erthetlen s. a. t. Szavai  
felénélis többre mennek Mellyeket

a kik vagy Parigráfiajokba vagy Uni  
versalis Lingvájokba mind bevit

tek, megtanulhatatlanra tettek  
art. Az illyen Szoknak es Ka

raktereknek hat kámpelküsi lehet  
e Parigráfiajokból kimaradna mi

vel ernyi Szoknak is hozzá tartozz  
Gram.

Grammatikanak Szintaksisnak Tu

dájával akar melly nyelvénis ki

magyarán hazuk jülséges Ideain

kat ki magyarán hazuk a Parigrá

fiai Karakterekkelis

34 §

E A dik lefzikonban min  
den jülséges Ideak iszave  
vagy nak foglalva sum mába

1 A nagyfajta Ideak, minden meg  
különböztetés nélkül, a Lelek  
ba Jett allat ember

2 Nemes is Nemetlen nemekre  
megkülönböztetve, a Nemes a  
nemetlen Lelek, ba Ferfi ba  
Apfany ember

3. A Kisfajta, két fajta az  
kifejezve öfve az nagy faj  
tákkör illé minemifogékóbb  
mint az Ember kas: Termefeti  
§, Jorsosi ba ba ba ba ba  
rom a, Szarvasagbol §, Szar  
vatlanagbol § Predalásbol  
azul



arral a megjegyzéssel, hogy a nagy  
fajtának nemes és nemtelen Nemre  
valo megkülönböztetése, a Kisfajta  
nak minden Szakáiba befoly, po.  
ba Terfő terméketi állapotban bab Öreg  
sorsosiban ban Pap, Polgárban  
bagy Szada ba Afzrony, bab  
Banya, ban Papne, bagy Szadafony

35 5

A Lelkükön Ideak mind gyöke  
resék törzsökösök

Báton a nyelvek nem mind tepik ki  
ezeket az Ideákat gyöke és törzsök  
szókkal: mindazáltal az Ideak gyö  
kerék és törzsökök mint a melyek  
ben a dolgokat terméketi tulajdon  
ságával együtt képzelve veszi ~~mind~~  
~~egy~~ egynek a Lélék, Törzsökökné  
vezem a Karaktereket is, akár egy  
akár két akár három betűből men  
jenek ki, valamikor ily törzsök Ide  
ák jelentők, azért mert ezek nem  
csak első a Karakterekben, hanem  
nevelni is lehet Etegetési Hanyoga  
tási Szarmasztatási Pötlekókkal  
Melyek

Mellyeknek megtanulások minden  
nyelvek szavainak megtanulá  
soknál könnyebb olyannak ki a  
magyar Abecet tudja és lelkiben  
levő Ideák rendbe fedni a fellyebbi  
elő adas szerint megtanultra  
Most menjünk tovább

#### IV Rész Grammatika

36 5

Sem a nyelveknek Ideáka nagy  
és kisfajta <sup>gyöke</sup> Ideákat jelentő <sup>gyö</sup>  
~~szavai~~ sem a Páziográfianak  
gyöke Karakterei (35.) nem elég  
szegsek magokban a sok fele ké  
pen változható Ideáknak tellyes  
és világos előadásokra (31 3.)  
hanemhat Torvények szerint <sup>szé</sup> a Gram  
porítottak és változtatodnak <sup>matikai</sup>  
I. Reportas lehet  
a) Több fiók és karakterek  
öfve olvastások által mint:  
Lelkfyadalom lyia, aranygyűrű  
nyégnlyab és az Elöl utól Jarak  
kal való öfve olvastások a  
nevek



Neveknek Igéknek. De erről alább  
a Szintakszisban. (476 1, 2, 3, 4)

b) Származtatás által  
p. o. a lelek, aba lelkes, aca lelki  
ada lélekség, afa lelkerés, aga lel-  
kező, aha lelkesedés, aka lelkeske-  
ala lelkebb, ama leglelkebb. Mel-  
lyek közt ha pekerlanokis ne-  
mellyek, mégis exekutók.

ba <sup>versbe</sup> Potlek gyökere biró  
ca gyöker felől mutató  
da a gyökérhez ha ragad  
Képzelt Substantiakat ad.  
fa jelent Munkásságot  
ga munkas Valóságot  
ha fogja valóságától  
ia dolgot, ka nagyságától  
la hasonlítja a dolgot  
ma jelent legfelsőbb Polított  
Mellyek, ha meg eleztetnek  
Tobbes hamot jelentenek

II. A Valtortatás, a Nereken Ertigeselek,  
az Igéken Halyogatások által tor-  
tenek meg mind a Nyelvekbe mind a  
Parigr

gyar,

Nemi

nél

rúgók

nyek

lek

ke

leknék

elket.

nyire

Mely

mindig

egéle

né lel

ó lel

les nel

oknál

.

s

z

.

.

.

nek. ♀

+ mely a

nevek

nek nál

tartata

sokakból

megy ki.

Elegnéki



Nev  
a sz  
po.  
ada  
kező,  
ala  
lyek  
melly  
ba Po  
da a  
It fa  
ha f  
le ha  
Melly  
II. A Va  
ar lo  
tenek

♀  
Ma me mi mo Eseti valon  
tatások Pötlikjai csak akkor  
szükségesek  
a) amikor az Ideakat je  
lentő Karakterek lelekről  
valóké akár hang akár hangar  
lap betűbe mennek ki  
b) mikor a tistről való  
nagy fájtaikat jelentők hang  
betűn végződnek  
c) mikor a vers kíván  
ja a több tatatot |: syllubát  
Egyéb arant el maradhat  
kar nélkül valamikor ez  
az egyetemesi Pötlik vala  
mikor a kis fájtaikat jelentő  
szarmazasi pötlik ba  
ca da fa s. a. t. a karakter  
terhez van ragasztva  
eleg leven csak a hangu  
sat változtatni az Eseti  
tek soraira. Igy: aba  
lelkes abe lelkesé,  
abi lelkesnek abo lel  
kesst vagy abca kesst  
abce kesst. abci kesst  
nek abca Teste

Parigrafiába. Mint a Magyar,  
ugy a Parigraficus el lehet Nemi  
|: genusi: | megkülömböztetés nél  
kül. Eleg neki tudni  
a) Az Etegecsre y Esete ba  
tor a Sidik harmat, a Görögök  
ötöt a Dekek hatot, az Ormenyek  
tízest szemlálnak.  
N. Nevero Nomi: a v. ama Lélek  
G. Birtakos Genus ame Léleké  
D. Tulajdonos Dativ ami Léleknek  
It: Targyas Alusor amo Lélekét.  
A többit a nyelvkes Eobbnyire  
Elölutaljarokkal pötlik Mely  
Pötlikjai a Parigrafianak mindig  
jobbist jelentenek, mikor megéle  
számsnek: ame Lélek, ame lel  
keké, ami Léleknek, ami lel  
kekét. Paros vagy dualis nél  
kül ellehet melly a Görögöknél  
és Szoloknál divayaba van.  
versbe  
ma Pötlik tesz föpolozotis  
De nevero Esettes  
me bero Esete tesz  
mi Tulajdonos leszen  
mo Iele targyas Esetnek  
Ha ilesek vedd Többsnek. ♀

+  
mely a  
nevek  
nek val  
tartata  
sokokkal  
megy ki.  
Eleg neki



Nev  
a sz  
p.o.  
ada  
kező,  
ala  
lyek  
melly  
ba Po  
da a  
A fa  
ha f  
le ha  
Melly  
II. A Va  
ar lo  
tenek

ma me mi mo Eseti változ  
tatások Pötlikjei csak akkor  
szükségesek  
a) amikor az Ideákat je  
lento Karakterek lelekről  
valóké akár hang akár hangas  
lag betűbe mennek ki  
b) mikor a tisztról való  
nagy fájtaikat jelentők hang  
betűn végződnek  
c) mikor a vers kíván  
ja a több tatarot 1: syllabát  
Egyéb arant el maradhat  
kar nélkül valamikor ez  
az egyetemesi Pötlik vala  
mikor a kis fájtaikat jelentő  
szarmarasi pötlik ba  
ca da fa s. a. t. a karak  
terhez van ragasztva  
eleg leven csak a hangu  
sat változtatni az Eje  
tek soraira. egy: aba  
lelkes abe lelkes  
abi lelkesnek ab  
kest vagy babca re  
babce testre. babci  
nek babco Test

Parigrafiába. Mint a Magyar,  
ugy a Parigraficus el lehet Nemi  
1: genusi: 1) megkülömböztetés nél  
kül. Eleg neki tudni  
a) Az Etegecsre 4 Esetet ba  
tor a Sidik harmat, a Görögök  
ötöt a Deakak hatot, az Ormenyek  
tízet szemlálnak.

+ mely a  
nevek  
nek val  
tartata  
sokokkal  
megy ki.  
Eleg neki

- N. Vererő Nomi: a v. ama Lelkek
  - G. Birtakos Genus: ame Lelkek
  - D. Tulajdonos Dativ: ami Lelkeknek
  - A: Targyas Accusativ: amo Lelket.
- A többit a nyelvükis többnyire  
Elölutaljárókkal pötölyök mely  
Pötlikjei a Parigrafianak mindig  
többest jelentenek, mikor megéle  
szűnek: ama Lelkek, amē Lel  
kek, ami Lelkeknek, amo Lel  
ketek. Paros vagy dualis nel  
kül ellehet melly a Görögöknél  
és Szoloknál divayaba van.

versbe  
ma Pötlik test főpöleztetés  
De vererő Esetetis  
me biro Esete testen  
mi Tulajdonos testen  
mo Iele targyas Esetnek  
Ha élesek vedd Többestnek. ♀



b) A Hajtogatásról, mely az Igeknek valórtatásokban áll, addig nem jólhatunk, míg igeket nem for-málunk, melly az egész párizgráfiai leírásunkba csak egy sints, ambar a nélkül teljes Ideánk es értelmes befiedünk nem lehet. A Karakterek mind nevi Ideákat jelentök

ψ  
állás üléis  
jöves me  
nes fajda  
lom eset

37 §  
Igek csinálásoknak Modja  
Valamint minden Igekből Nevet, ψ  
ugy minden Nőkölös lehet Iget esi  
nalni formálni. Lovagol ~~ja~~ je  
kernek busul tirdel tirdel ostoroz  
kenyerez boroz kátyarik füsül, j. ~~gyog~~  
(: 25 §:) Belöz Akar gyökerek akar  
mas szökből formálásoknak legyenek  
az Igek mindig munkálkodásé  
jelentenek. A Munkálkodá-  
sok vagy lételesítök mint vagyok  
ember, jó, ur szerentse vagy bi-  
rast jelentök van nekem |: habra: | em-  
berem uram szerentsem vagy más  
ba kikötök |: activum, verbum: | csinálök  
embert jöt urat szerentset, vagy más  
altal csináltatök |: factitivum: | csinál-  
tatök más által emberturat jöt se-  
rentset vagy tehetök |: potentiale: |  
tehetek

+  
vagy háson  
veseli jelen-  
tök, háson  
lom az em-  
bert jöt u-  
rat se-  
rentset

tehetek csinálhatok embert jöt urat  
szerentset vagy akarök, akarök  
embert jöt urat szerentset. vagy  
gyakorolgatok |: frequentativum: |  
birdogalok csinálgatök csináltat-  
gatök csinálgatatök, csinálni aka-  
rök. Ezekkel több Igekre nints  
szükség mellyeknek jelentésekre  
valasztottam az Igei betűket (16 § 2)  
hogy általök minden Karakterből  
Igeket formákat hozzajök ragaszt  
van mint a szükség kívánja

versbe  
ra vagyok mita jöt tezek  
pa biram artat egészten  
ra önön magam csinálom  
sa art mással csináltatom,  
ta használom a mint lehet  
Az e kent formale Igeket  
za tehetem, ja akarom  
va pedig gyakorolgom.  
Párizgráfia-ba mindig  
Ennyi Ige mindet bőven elég

38 §  
Igek Hajtogatása  
Az Igeknek Formákon Mod-  
kora Időkön szemelyeken  
Szama



## II K Páziográfia

szavakon való változtatások  
Haytogatásnak neveztetik a  
 nyelvokban, melly a Páziográfia  
 műfajegés

I Forma betör a Sídónak 7, a  
 Görögöknek 3, a páziográfia a  
 Deak példá szerint elég 2. Többször  
Tsekedő az o u ö hangosoknak az  
 Igei n p r s t z j v hangatlan  
 nokhoz való ragasztásokkal (106

II 2.)

Szenvedő az o u ö hangosoknak u  
 gyan aron Igei hangatlanokhoz való  
 ragasztásokkal

II Mód a Sídónak 3, Görögnek 5,  
 Deaknak 4, melyhez ha a kívá  
 notis hozzá adjuk e Páziográfia  
 lesz 5.

a) Ielentő: na vagyok, ne vagy  
ni van.

b) Parantsoló nen legy, nin  
 legyen

c) Foglaló nap legyen, nep  
 legy, nip legyen

d) Kivá

## Haytogatás

d) Kiváno nar lennek, nez  
 lennél, niz lenne.

e) Katározatlan nas lenni  
 lennem, nes lenned nis lennie

III Idő a Sídónak 2, Görögnek <sup>3</sup> 2, De  
 aknak, is ez után minden Európai  
 nyelvnek erőltetve 5. De a ter  
 mibebe csak három van

a) Elmuli nat voltam, net  
 voltál, nit volt

b) Ielentő mint a Ielentő  
 módka van fellyebb II a

c) Förendő nar leszek, nez  
 leszel, niz leszen

IV. Szemely <sup>mint</sup> minden nyelvbe szemely  
ny a Páziográfia a 3. En  
 Te ö vagymas, mellynek jelen  
 tője az Igebe jött a e i, a Sen  
 vedő Formába pedig o u ö

V. Szám a Sídónak Görögnek, a  
 Magyaraknak 3, Egyes Többsz  
 Paros, a Páziográfia a 2.  
 u m Egyes Többsz, melyeknek Ielentő  
 az Ige



II K Parigráfia

az Ige szemelyet jelentő tompa hangosok egygyest, az élések tobbest jelentőnek

versbe

Tselekvő Forma a e i

o u ö Srenvedöt jegyzi

Ereket ha n jegyzi be

Lepen Parantsolo Modda

Ha p mutat Foglakra

Ha r int kívánó Modra

Ha s, lepsi Határozatlan

Mind a két kitezű Formában

Ha még horrogok t - is jö

Lepi Elmúlt időt jelentő

A z mind Formába Modba

A jövő Időt mutatja

a Tselekvő, o Srenvedő

Formákba, Engem jelentő

e, u Teged, ö Ötet

Tselekezve Többeseket.

39 6

A Parigráfia Haytogatasja valasztott Ige

Mered

Haytogatas

Amikor a Parigráfianak ~~Haytogatas~~ nek minden ~~Haytogatas~~ (27:) a Parigráfianak minden karakteréből, Igei Potlekek által, ezerefele külömböző értelmű Igeket lehesseis formálni: mindazáltal a Haytogatas Formája mindnek csak egygy<sup>t</sup> melyre például va laftokam a Lelket jelentő a karaktert is a Lelket mutatás ságát jelentő na Iget együve ol vaftva így: ana Lelke vagyok

a Parigráfia

Haytogatas Peldaja

a Tselekvő Formaba

JELENTŐ MOD

a Jelen való Idő

<u>ana</u> Lelke vagyok	<u>anā</u> Lelkek vagyunk
<u>ane</u> Lelke vagy	<u>anē</u> Lelkek vagytok
<u>ani</u> Lelke ö v. más	<u>anī</u> Lelkek ök

b Elmúlt Idő

<u>anat</u> Lelke voltam	<u>anāt</u> Lelkek voltunk
<u>anet</u> Lelke voltál	<u>anēt</u> Lelkek voltatok
<u>anit</u> Lelke volt	<u>anīt</u> Lelkek voltak

cbz Dov.



	Egyes	Többes
	C, Tüvendo Idö	
<u>anaz</u>	Lelek lepek	<u>anax</u> Lettek lepiunk
<u>aner</u>	Lelek lepek	<u>aner</u> Lettek lepeck
<u>aniz</u>	Lelek lepek	<u>aniz</u> Lettek lepeck

PARANTSOLO MOD

		<u>anan</u> Lelek legynak
<u>anen</u>	Lelek legy	<u>anen</u> Lelek legyent
<u>anin</u>	Lelek legyen	<u>anin</u> Lelek legyentek

FOLGALO MOD

	a, Telenvalo Idö	
<u>anap</u>	Lelek legyek	<u>anap</u> Lelek legyünk
<u>anep</u>	Lelek legy	<u>anep</u> Lelek legyestek
<u>anip</u>	Lelek legyen	<u>anip</u> Lelek legyentek

b, Elmult Idö

<u>anopt</u>	Lelek lettem legyen	<u>anopt</u> Lettek letünk legyen
<u>anopt</u>	Lelek lettel legyen	<u>anopt</u> Lettek lettek legyen
<u>anopt</u>	Lelek lett legyen.	<u>anopt</u> Lettek lettek legyen.

C, Tüvendo Idö

	Egyes	Többes
<u>anapr</u>	Let lezendek	<u>anapr</u> Let lezendunk
<u>anepz</u>	Lelek lezendek	<u>anepz</u> Let lezendetek
<u>anipz</u>	Lelek lezendek	<u>anipz</u> Let lezendetek

KIVARSO MOD

<u>anar</u>	Lelek <sup>lelendek</sup> lennek	<u>anar</u> Let lennünk
<u>aner</u>	Let lennek	<u>aner</u> Let lennietek
<u>anir</u>	Lelek lenne	<u>anir</u> Let lennietek

b, Elmult Idö

<u>anart</u>	Lelek lettem volna	<u>anart</u> Lettek letünk volna
<u>anert</u>	Lelek lettel volna	<u>anert</u> Lettek lettek volna
<u>anirt</u>	Lelek lett volna	<u>anirt</u> Lettek lettek volna

C, Tüvendo Idö

<u>anarz</u>	Lelek legyen denek	<u>anarz</u> Lettek legyen denek
<u>anerz</u>	Lelek legyen denek	<u>anerz</u> Lettek legyen denek
<u>anirz</u>	Lelek legyen denek	<u>anirz</u> Lettek legyen denek

HATAVOTASLAN MOD

<u>asas</u>	Leleknek lenni vagy lennen	<u>asas</u> Leleknek lennünk
<u>ases</u>	Leleknek lenned	<u>ases</u> Letek lennietek
<u>asis</u>	Leleknek lennie	<u>asis</u> Letek lennietek



40 §

## Beszere a Parigráfiai Grammatikának

Ezröböl áll a Parigráfiai Grammatikának Tudománya — Több példákat adni sem az Egyezésre sem a Hoztatásra nincs szükség, mivel minden Név az Egyezésbe, minden Igé a Hoztatásba ugyan azon egy formájúba tart. Isak azt nem kell elfelejteni soha hogy na olyanná vagy arra való létező jele a munkálkodónak, a mit a törzök karaktere képeznek ara Lélek, aa örökösödő, ba ember, tabna lilom, renna óra vagyok  
pa Van nekem |: habent, a <sup>karakter</sup> neu álval jelenő dolgot, vagy bírom azt  
apa van lelkem apab örökösödő, ba ember, tabpa lilom, renpa óram  
ra csinalom előállítás ara lelkem csinalom kéremtek ara örökösödő, ba ember, tabra lilom, renna csinalom, renna óram csinalom

52

## Szintaxis

67

sa csinalom massal asa lelkem asa örökösödő, ba ember, tabna lilom, renna órat csinalom, ara lelkem csinalom gondolkodom, asa örökösödő, tabna lilom, renna órat csinalom (376)

Ambár tudjuk mind a karaktereket, mind azoknak értelmeket valótárhatalmasak mégis a sok dolgokból öszve fűzött Ideákat mint a Nyelvekre: úgy a Parigráfia is nem adhatjuk világosan elő, ha csak egymashoz való összekapcsolás nem tudjuk, meg nem tanuljuk, melyet a Szintaxis tanít. Most hát erről

## V. Fejelet

## Szintaxis

41 §

## A Nyelvek Szintaxisok

All a különbözőeknek öszve rakásokban, melynek módja annyi fele a mennyi a Nyelv, és oly különböző, hogy ha valaki Németi nyelvre fordít valamely

ideg



idegen nyelvek befűdés ugyan azon  
sorrak, egyezésekkel hajtogatások  
keel mint talalya az Idegenben, az  
a ki csak nemzeti nyelvre tudja meg  
nem erti. Ezt a Deak öfve fűzűst  
poemata me facti ha pontosan egy  
fordulatom: ban engemet tfelekedete  
a magyar meg nem erti, valamint  
ere se: doctissimus Poetarum leg  
tudosabb Poetake De természet  
|: philosophusi: | rendes se azt kivűle  
valtorakasztalazul egy nyelvre a szak  
nak öfve fűzűsekben.

A Parigráfia, valamint  
a Karakterek az Utberenek termé  
fűti sorokon (94) Tallitodtak ke  
az általok jelentett Ideaknak nevű  
is a képzelt dolgoknak sorokon  
rakattattak el, Grammatikajus  
hasonló természetű sorral állita  
tot meg (365) : egy a Szintakszi  
sának természetű se philosophusi: |  
modon kel ke képűlni

42 §  
Parigráfiai Szintakszis Floro  
fűsi Torba

mint

Mint minden tellyes Ideat jelentő  
Kimondasban, akár <sup>rövid</sup> akár hosszú  
legyen, két fő szonak kell lenni:  
egy a Parigráfianis két fő Ka  
rakternek, egy mint Alapot |: sub  
jectumot: | a müröl van az Idea es  
e többnyire Név, es Befűgűst  
|: predicatumot: | jelentőnek mely  
mindég Ige. p. o. utyank vagy  
Hozabban. előadva: Te jelentő men  
nyű <sup>fel</sup> édesatyank vagy öröktől fogva  
minden időben es helyen. A többi,  
fűk, csak magyararói határozói  
a kéttőnek Alya es Vagy — Le fűk  
tűhat a Subjectum es Predikatum  
elrakásira nevé

1. Regula. Az Alap Ideat |: subjectumot: |  
jelentő Karakter elő legyen: a  
tyank vagy. Pater noster es  
sub töb má ne nem meg fűz  
adva; ut pater noster ne sub töb má  
2. Az Alap Ideának magyararói  
határozói öfve ne elyűttese  
nek a Befűgűst |: predica  
tumot: | magyararóival határo  
zóival, hanem az Alap Ideának  
magyar



magyarazoi az Alap, a Befogójei  
a Befogók után tetessék így: A  
tyenk mennyei jóltörő edes Vagy  
öröklet. minden időben, pub  
töb mátyaca pic halga fib; ne ad  
böc ku nyid

3. Az Etyeriseknek Hastogatasoknak  
Erdelmeköt Jem kell meg válasz  
tatni Ennek meg nem tartása  
exer zavart és nehézséget okoz a  
nyelvekben kivált az Idegenekre  
nézve sőt érthetlenné is tette a Beszé-  
let. Ex a Deak szövefűrés:  
in domo fuit magyazoi igesne  
ben háttól völe. Ex in domum  
ivit egy: bá hárat ment. ki erki  
marert magyazoi? lásd 41 §

versbe  
Jelyes Idea a leket

Hol a Név s. Ege fog keret  
Első a Név mint Subjectum  
Másik Ige Predikatum  
Mind a kettőnek utanna  
Jö maga magyazója  
Az Eset s. Hastogatasnak  
Erdelmise válaszának.

Különös Regulak a Parigráfiai

Szenekefűsra

A Nyelveknek Szenekefűs az arzul tenek  
a Nemzetek leg nehezebbé, hogy az  
ollyan köztetés, melyek nem különb-  
seg nélkül való dolgokat jelentenek  
mint Eg Föld Tenger Ahtal Pad Har  
Kahha Hammu g magy nyers fejrs s. at  
ferfi es af hony Nem kerre meg kü  
lombörtetik. Nem elgek ment a Sidök  
öröszök az Igek hastogatasokba  
is bevittek. Sőt nemely Indiaiak  
nal ugyan azon dolgos p.o. a Kapot  
a ferfi mas keppen neveri mint az  
af hony. E megkülömbörtetik  
nelkül elvan a Magyaz elhet  
a Parigráfiai (366 II) Eleg  
niki itt art tudni, hogy a Nye!  
vekben a Név, a Parigráfia ban fr valóságos  
a Karakter vagy Substantia.  
jelentő mint lelek Tese Eg Föld  
Kö Tuz Víz, vagy csak képzeltet



mint Allapot Szeretése Nagyság  
 Hépség Díszösség, melyeket Substan-  
tivumoknak magokban értezőknek  
 neveznek. És ezt hogy a Névjóknek  
 nagy része Tulajdonságokat jelent  
 mint Bölcs Nagy Jép Nyers Ne  
 hix Fyer Edes. melyeket Adjecti-  
vumoknak hívnak, és a Substanti-  
akban képzeltek lenni, annál fog  
 va együtt jelentenek egy egész Ideát  
 ha különbözö szókkal és képek  
 terekkel töltenek ki. (Lásd 42 §.)

44 §

Substantivum és Adjectivum

Öprevezése: Szintaksisa:  
 A mondasba a Substantia lévén  
 a fő és első Karakter (42 § 1.) a  
 Tulajdonságnak l: adjectivumnak: l +  
 ahhoz kell alkalmaztatodni. Mi  
 vel pedig a Nemi különbözetek  
 küll el lehet a Páziográfia (36 § 12.)  
 tyak az Esetekre és Számokra van  
 hűtlése hogy figyelmezzem. De a  
 különbözö nemreket ezeken az  
 sem

+  
 mint a  
 Substanti  
 vum nagy  
 páziográfia  
 határozó  
 jának.

sem tartanak egyformaságot. A  
 Magyar az Adjectivummal a Sub  
 stantivumának se helyere se Esete  
 re se számjara nem figyelmezt, hanem  
 elől teszi azt mindegy meg pedig  
 a nevező egygyesbe: jó embernek  
 jó embereket. a Deak filozófiai  
 vundel: homini bono, homi  
 nes bonos. Ugy itelem hogy  
 ez akár melyik meg allhat a Pázi  
 gráfiaiban, azzal a hozzá tenl  
 les hogy a Substantivum mindig elől  
 legyen, az Adjectivum pedig a Sub  
 stantivummal egy Esetbe Szamba  
 lenni képzelésben mint a mely  
 különbözis egy öprevezés l: com  
 plexa Ideát tehen. (Lásd 31 §.)

versbe

Erthező Név elől legyen  
 Utanna az Erthevisten  
 De az Erthevisten Erthevel  
 Egygyesen Számmal Esettel.  
 Vagy ha tám különbözis  
 Egygyezni vesessen mégis

45 §  
Substantivumnak Substanti-  
vummal való Szintaksisa



Mikor két és több külömböző  
 értelmű Substantivumok ugy ső  
 nek öfve a Nyelvekbe hogy egy  
 szóra nem olvadnak minemük  
 Lelkfajdalom, aranygyűrű (: 2651 a)  
 hanem dentifricia fogvázó, dentifri  
 cium, cūredent; hanem egy fő Idea  
 nak csak magyarázata a többi po  
 Embernek fia, ember fiának hatála  
 Itt a fő Idea a Halál, amott a Jui  
 mert ezekre nem lehetnek kivalt  
 képpen. A külömböző Nyel  
 vek ezeket külömböző módon fű  
 zik öfve. A fő Ideát jelentőt  
 hol elől hol utóbb teszik: ember  
 nek fia, megfordítva: fija ember  
 nek. A magyarázat a Sida  
 Nevező Esetbe, ben adam, a Görög  
 Deak es minden Europai nyelvek a  
 Birtokosba (: genitivusba) a magyar  
 Fiuos tu antropu, filius hami  
 nis a Magyar Tulajdonosa  
 (: dativusba.) De mivel a Jui  
 az Embere, az Halál az ember  
 fiaé: a magyarázatot leg  
 zarna

Szintakszis  
 természetesebb a Birtokos Esetbe  
 (: genitivusba) tenni. A fő Ide  
 at jelentő Substantivumot a külön  
 böző erezű Ige, külömböző Efe  
 telen változtatás ~~ember fia~~ ~~ember~~ fia ~~el~~  
 Ember fiaé meghalni. Ember fi  
 jának halni. Ember fia  
 szerencsém. Ezekhez képpese a  
 több Substantivumok öfve ső  
 zeszere filozofiai a lefent hogy  
 a fő Ideát jelentő Iro es Karakter  
 ter elől legyen (4251) a magya  
 rázat az után a birtokos Esetbe

## Versbe

Több érthető Nev koré első  
 Legyen a jobbet jelentő  
 Eseti változást mellyen  
 Az Ige erezé képen  
 Az után a magyarizók  
 Birtokos Esetre válók

## 46 §.

## Név es Ige öfvefűzése

A munkálkodást jelentő fiók akar  
 Név es Igek legyenek a Nyel  
 vekben



veken Formajokra Tselkedök Szervelök (388 I:) es annyi ezet fele különös értelmet adók, a menyi Modjok van a munkássagoknak allás üles járás es ütes lovag las szekereres jaggatás s. a. t. Szervedök szeretes ütetes tanittatas s. a. t. (388)

A Tselkedök Kihato es Benmarado értelmük (388 I:) Ezen külömbőségekhez keppese, külömbözök a Neveken az Igekkel való öfve füzésükis. Meg daxe van hogy az Allap Ideat jelentü Neve elöl, a Beszejere Ige utanna legyen (426 I:) a Regula z lepsz a Parigráfiaiban versbe

A Szervelök s Benmarado Ige Neve zövel jár

A Kihato csak Targyas magamell le manderkor csak Targyas vár

475

Az Elöljáróknak Nevekkél Igekkel való öfvefüzésükis mintekpisok

Elölutöljárók, Hellyeket szemelge sítö Szök minden Nyelvben: fenn, benn kellett, tul nál elött, mint melyeket ~~való~~ ~~szertakfias~~ ~~itt ott.~~

Nem csak a külömbözö, hanem ugyan azon Nyelvkis külömbözö módon füzödnek öfve az Elölutöljárókat a Nevekkél es Igekkel

~~A Deak Szög es több Európai nyelvnek~~

A Nevekkél a Magyarok nemly utöljárókat egyzövé elvártanak: harban harval harval, hájokat elvártanak: har mellett har erant, har alatt, es utal vagy utanna ísítik a Neveket. A Deakok ~~Deakok es minden Európaiak~~, nem csak elvártják mint különös értelmis Szöket a Nevektől in do mo ad domum, hanem Targyas es Besze Esetekelis füzik öfve. A Szögök es több Európaiak Verer szöket: |: artikulusokat: |: szöknak közebe: apo tu ponere, a Szöföktől es há



veken Formayokra Tselkedök Szervelök (388 I:) es annyi ex fele különös értelmet adók, a menyi Modjok van a munkássagoknak allás üles járás es ütes lovaglás szekereres jaggatas s. a. t. Szervelök Szeretetes üttetes tanittatás s. a. t. (288)

A Tselkedök Kihata es Benmarado értelmük (288) Ezen külömbőségekhez keppese, külömbözök a Nereknek az Igekkel való öfvefűrésékis ~~örög~~ ~~bar~~ ~~van~~ ~~hogy~~ ~~al~~ ~~lap~~ ~~ide~~ ~~je~~ ~~lent~~ ~~ü~~ ~~Ne~~ ~~el~~ ~~öl~~, ~~u~~ ~~Be~~ ~~je~~ ~~r~~ ~~ö~~ ~~ör~~ ~~ö~~ ~~g~~ ~~u~~ ~~t~~ ~~o~~ ~~n~~ ~~n~~ ~~a~~ ~~l~~ ~~eg~~ ~~y~~ ~~i~~ ~~n~~ (426 I) a Regula 2 lefje a Parigráfia ~~ab~~ ~~vers~~ ~~be~~

A Szervelö s Benmarado Ige Nere zövel jár

A Kihata csak Targyas magale manderkor csak Targyas van

475

Az Elöljáróknak Nerekkel Igekkel való öfvefűrésékis ~~ig~~ ~~te~~ ~~ok~~ ~~p~~ ~~is~~ ~~ok~~

Elölutóhárok, Hellyeket szemelye ~~sz~~ ~~er~~ ~~ti~~ ~~ö~~ ~~sz~~ ~~ök~~ ~~m~~ ~~u~~ ~~n~~ ~~d~~ ~~e~~ ~~n~~ ~~N~~ ~~y~~ ~~e~~ ~~l~~ ~~v~~ ~~b~~ ~~e~~ ~~n~~ ~~: f~~ ~~e~~ ~~n~~ ~~n~~ ~~, b~~ ~~a~~ ~~n~~ ~~n~~ ~~e~~ ~~l~~ ~~l~~ ~~e~~ ~~t~~ ~~t~~ ~~, t~~ ~~u~~ ~~t~~ ~~a~~ ~~l~~ ~~e~~ ~~l~~ ~~l~~ ~~ö~~ ~~t~~ ~~t~~ ~~, m~~ ~~i~~ ~~n~~ ~~t~~ ~~m~~ ~~e~~ ~~n~~ ~~y~~ ~~e~~ ~~k~~ ~~e~~ ~~t~~ ~~ö~~ ~~l~~ ~~e~~ ~~k~~ ~~e~~ ~~r~~ ~~H~~ ~~a~~ ~~t~~ ~~á~~ ~~r~~ ~~o~~ ~~k~~ ~~i~~ ~~s~~ ~~: i~~ ~~t~~ ~~t~~ ~~o~~ ~~t~~ ~~t~~

Nem csak a külömbözök, hanem ugyan azon Nyelvek külömbözö módon fűrésök öfve az Elölutóhárok a Nerekkel es Igekkel ~~az~~ ~~De~~ ~~ak~~ ~~örög~~ ~~es~~ ~~töb~~ ~~b~~ ~~Eu~~ ~~ro~~ ~~p~~ ~~a~~ ~~i~~ ~~ak~~ ~~ny~~ ~~el~~ ~~ve~~ ~~k~~ ~~ek~~

A Nerekkel a Magyarok nemly utóhárokat egyfözö elváftanak: ~~h~~ ~~a~~ ~~r~~ ~~b~~ ~~a~~ ~~n~~ ~~h~~ ~~a~~ ~~r~~ ~~t~~ ~~o~~ ~~l~~ ~~h~~ ~~a~~ ~~r~~ ~~v~~ ~~a~~ ~~l~~ ~~h~~ ~~a~~ ~~r~~ ~~h~~ ~~o~~ ~~r~~ ~~, m~~ ~~a~~ ~~s~~ ~~o~~ ~~k~~ ~~a~~ ~~t~~ ~~e~~ ~~l~~ ~~v~~ ~~a~~ ~~l~~ ~~v~~ ~~a~~ ~~l~~ ~~t~~ ~~a~~ ~~n~~ ~~a~~ ~~k~~ ~~: h~~ ~~a~~ ~~r~~ ~~m~~ ~~e~~ ~~l~~ ~~l~~ ~~e~~ ~~n~~ ~~e~~ ~~r~~ ~~a~~ ~~n~~ ~~t~~ ~~, h~~ ~~a~~ ~~r~~ ~~a~~ ~~l~~ ~~a~~ ~~t~~ ~~t~~ ~~, e~~ ~~s~~ ~~u~~ ~~t~~ ~~o~~ ~~l~~ ~~v~~ ~~a~~ ~~g~~ ~~y~~ ~~a~~ ~~n~~ ~~a~~ ~~l~~ ~~e~~ ~~f~~ ~~i~~ ~~k~~ ~~a~~ ~~N~~ ~~e~~ ~~r~~ ~~e~~ ~~k~~ ~~A~~ ~~D~~ ~~e~~ ~~o~~ ~~k~~ ~~o~~ ~~k~~ ~~e~~ ~~s~~ ~~m~~ ~~a~~ ~~n~~ ~~d~~ ~~e~~ ~~n~~ ~~E~~ ~~u~~ ~~r~~ ~~o~~ ~~p~~ ~~a~~ ~~i~~ ~~a~~ ~~k~~ ~~, n~~ ~~e~~ ~~m~~ ~~o~~ ~~g~~ ~~y~~ ~~a~~ ~~n~~ ~~e~~ ~~l~~ ~~v~~ ~~a~~ ~~l~~ ~~a~~ ~~l~~ ~~t~~ ~~j~~ ~~a~~ ~~k~~ ~~m~~ ~~i~~ ~~n~~ ~~t~~ ~~k~~ ~~ü~~ ~~l~~ ~~ö~~ ~~n~~ ~~ö~~ ~~s~~ ~~e~~ ~~r~~ ~~t~~ ~~e~~ ~~m~~ ~~e~~ ~~s~~ ~~S~~ ~~z~~ ~~o~~ ~~k~~ ~~a~~ ~~t~~ ~~a~~ ~~N~~ ~~e~~ ~~r~~ ~~e~~ ~~k~~ ~~ö~~ ~~l~~ ~~m~~ ~~a~~ ~~d~~ ~~e~~ ~~m~~ ~~o~~ ~~d~~ ~~o~~ ~~m~~ ~~u~~ ~~m~~ ~~, h~~ ~~a~~ ~~m~~ ~~u~~ ~~n~~ ~~T~~ ~~a~~ ~~r~~ ~~g~~ ~~y~~ ~~a~~ ~~s~~ ~~e~~ ~~s~~ ~~e~~ ~~s~~ ~~e~~ ~~t~~ ~~e~~ ~~k~~ ~~e~~ ~~l~~ ~~e~~ ~~s~~ ~~f~~ ~~ü~~ ~~r~~ ~~i~~ ~~k~~ ~~ö~~ ~~f~~ ~~v~~ ~~e~~ ~~A~~ ~~ö~~ ~~g~~ ~~ö~~ ~~r~~ ~~ö~~ ~~k~~ ~~e~~ ~~s~~ ~~t~~ ~~ö~~ ~~b~~ ~~b~~ ~~E~~ ~~u~~ ~~r~~ ~~o~~ ~~p~~ ~~a~~ ~~i~~ ~~a~~ ~~k~~ ~~V~~ ~~e~~ ~~r~~ ~~e~~ ~~r~~ ~~S~~ ~~z~~ ~~o~~ ~~k~~ ~~a~~ ~~k~~ ~~: a~~ ~~r~~ ~~t~~ ~~i~~ ~~k~~ ~~u~~ ~~l~~ ~~u~~ ~~s~~ ~~o~~ ~~k~~ ~~a~~ ~~t~~ ~~: s~~ ~~i~~ ~~s~~ ~~z~~ ~~u~~ ~~r~~ ~~n~~ ~~a~~ ~~k~~ ~~k~~ ~~ö~~ ~~r~~ ~~e~~ ~~b~~ ~~e~~ ~~: a~~ ~~p~~ ~~o~~ ~~t~~ ~~e~~ ~~p~~ ~~o~~ ~~n~~ ~~e~~ ~~r~~ ~~e~~ ~~, a~~ ~~S~~ ~~o~~ ~~n~~ ~~o~~ ~~f~~ ~~t~~ ~~ö~~ ~~k~~ ~~e~~ ~~s~~ ~~k~~ ~~ü~~

22. csak elváftják mint különös értelmű Szókat a Nerekkel mado ad domum, hanem Targyas es ~~o~~ ~~f~~ ~~u~~ ~~e~~ ~~t~~ ~~e~~ ~~k~~ ~~e~~ ~~l~~ ~~e~~ ~~s~~ ~~f~~ ~~ü~~ ~~r~~ ~~i~~ ~~k~~ ~~ö~~ ~~f~~ ~~v~~ ~~e~~ ~~A~~ ~~ö~~ ~~g~~ ~~ö~~ ~~r~~ ~~ö~~ ~~k~~ ~~e~~ ~~s~~ ~~t~~ ~~ö~~ ~~b~~ ~~b~~ ~~E~~ ~~u~~ ~~r~~ ~~o~~ ~~p~~ ~~a~~ ~~i~~ ~~a~~ ~~k~~ ~~V~~ ~~e~~ ~~r~~ ~~e~~ ~~r~~ ~~S~~ ~~z~~ ~~o~~ ~~k~~ ~~a~~ ~~k~~ ~~: a~~ ~~r~~ ~~t~~ ~~i~~ ~~k~~ ~~u~~ ~~l~~ ~~u~~ ~~s~~ ~~o~~ ~~k~~ ~~a~~ ~~t~~ ~~: s~~ ~~i~~ ~~s~~ ~~z~~ ~~u~~ ~~r~~ ~~n~~ ~~a~~ ~~k~~ ~~k~~ ~~ö~~ ~~r~~ ~~e~~ ~~b~~ ~~e~~ ~~: a~~ ~~p~~ ~~o~~ ~~t~~ ~~e~~ ~~p~~ ~~o~~ ~~n~~ ~~e~~ ~~r~~ ~~e~~ ~~, a~~ ~~S~~ ~~o~~ ~~n~~ ~~o~~ ~~f~~ ~~t~~ ~~ö~~ ~~k~~ ~~e~~ ~~s~~ ~~k~~ ~~ü~~







es külömböző Eszekkel S. D. Ac. Ab  
lativussal az az Biroval Tulajdoni  
talval Fosztóval foglalják egygyüve  
A Munkásságokat jelentő Névvel  
es Igekkel pedig a Magyar Deak  
Görög s más Nyelvek is egy jóvá  
olvastják

Az Igekkel majd minden Nyel  
vek egyjóvá használják, de a Német  
nem csak elöl nem teszi mindenkör  
az Előjárót, hanem úgy elis veti egy  
mastól hogy egész mondasokat szer  
közükbe s úgy veti az Ige után  
A Perigráfia filozófusi Irás lévén men  
denütt es mindenbe, itt se következik  
a Nyelveknek ingadása es sok ké  
pen valóra závaros öszve fűrészeket  
hanem szükséges hogy filozófiai  
renddel es módon fűzre öszve  
az Előjárókat a Névvel es Igek  
kel Mely ide megyenki <sup>trival</sup>  
az Előjárók a nyelvekbe szinte  
ollyan exheró Irók mint a Sub  
stantivumok, es többnyire egy jó  
váis olvastják a Névvel es  
Igek

Igekkel oly formán mint szoktak  
a két Substantivumból egy két szí  
neloni (szófia) tehát a Perigráfi  
bans a kettonak Karaktere, egy  
öszve olvasott Idea Jelentőjének  
kell venni melynek filozófiai ter  
meszetes sora módja ez

1. Az Előjáró elöl legyen, az után  
a Név vagy Ige, Ezt nem csak  
a nevezés hiványa, hanem az is, hogy  
ez a fő ~~szó~~ az Ideába, <sup>mellyre</sup> függés  
~~hiványa~~ magának a Név es Ige pe  
dig csak ollyan formamagyaránja az  
Előjárónak mint az utdjectivum  
a Substantivumnak (42 § 1)

függés  
ti legin  
kább a  
kelletti  
gyelmit

2. Az Előjárót se a nevtől se az ige  
től el nem kell szakítani vagy  
ha elszakítanok elválasztanok,  
valasztó jelt szunyunk közébe így  
3. Ha Név Karakter előtt áll nem  
szükség a Név, mas Eszbe tenni  
a Nevezés: Nominativuson <sup>hiván</sup>  
mint eszék szűnnek sok Nyelvek Bir  
tokossal Tulajdonitival Tárgyas  
sok



sal Faktóval fűzven öfve. A más  
Eszekbe való által váltortatása függ  
vagy más Substantivumnak még  
korra való jövetelétől, vagy azon  
Igenek eryeről mellyel befüggődik  
(458:) p. o. Subrex, magyarul:  
vicckirály, Subregis potestas, Subregi  
datur, Subregem honoro, ű Subrege  
accepi

versbe  
Elöljaro elől legyen  
Oftan Nev es Ige menyen  
Egy egy Szóvá utadjanak  
Vagy Válo Igyet Kapjanak  
Ha Névvél kötődik egybe  
Név maradjon Névrőbe  
Ha csak a béfegő Ige  
Nem hoztja más Esetre.

48 §

Hatarozók öfvefűzések: Szintaxis

A Hatarozók leginkább az Igeknek  
magyarozói: szepen it, sebessen fut,  
rutul kiált most tanul majd eljö  
De nemelykor a Nevekeis: nagyon szep  
erosen

erössen bűdös, mündeg ember, regen  
ház, felette magass. Ezeknek több  
Szakkal való öfvefűzések, mint  
a Nyelveknek allando Törvények, hol  
előbe hol utanna tejk az Igek  
nek es Neveknék. Mint hogy je  
deg az Alapneveknék, es Béfegő Igek  
nek (428) ezek csak magyarozói  
ertelmeknek meg hatarozói mint az  
Adjektivumok a Substantivumok  
nak (449) filozófiai sorral elől  
nem lehetnek ( ) Ige hat e filo  
zófiai sort tartó Párizgráfia Regula

versbe

Hatarozó, ű Nev s Ige  
Után, legyen helyhezterve.

49 §

Foglalók öfvefűzések (Szintaxis)

A Foglalók minden Nyelveknel magok  
ba ertheselen jök, de a külömböző  
Szoknak Mordasok, Beped Re  
szinek söt egész Bepednek s Köny  
vek több Szakaszainak öfve  
foglalásokra ally fűzések  
mint



+ a mely a körökön vegyülési Sokra

mint a Kapcsok a Ruhán és a Be-  
pednek olly Szövevények; mellyek nel-  
kül a leg fontosabb Defectus homa-  
jossá valik velek es általok pedig,  
a mig <sup>egy rész</sup> nem mindössen előre ir-  
tódik po: bár sokat tanul, Max  
előre exten hogy meg se tud Ezek  
nek helyeket egy Nyelv se határozta  
ki. Elnekes velek elől körből ha-  
tul, a mint tecczik vagy neha a  
mirrekes Vers sükségessé teszi

A Parigráfia filozofus  
Iras levele (4251) süksig hogy ter-  
meferes Rendes helyes szabonyki-  
nekik. Termeferes Rend pedig ez:

a) hogy a ~~szövevény~~ különböző Szok-  
nak Mondásoknak Hosszabbpedeknek  
öfve füzesekben legelsőek legyenek va-  
lahol sükségesek. Okai ezek

aa) mert ezek olyanok mint  
a Vizeken való Hidak vagy Hozok mel-  
lyeken lehet által menni egyedül a túl-  
so partra es Kapcsok az öfvefogalásra  
bb) mert világos es leltu-  
Ereelmüve a Defectus jár általok  
lehet

cc) me

cc) mert ha az egymásnak  
megfelelő Foglalatok helyesen tetes-  
nek fel, meg ha hibertais vala-  
mibe a több Szóknak öfve füze-  
sek, a Foglalo utba igazitaja  
az Ideat kümben jól er-  
tombert. Termeferes Rend  
aris

b) hogy az öfvefüzesben a  
fő Ideat jelentő Szó er karakter  
tetesen elől (426) A Szóknak  
Mondásoknak es Szakásoknak  
öfvefüzesekre pedig a Foglalatok  
a fő Ideakat jelentők Mellyek nel-  
kül a leg harsabb befedek es csak  
olyanok mint a leg nagyobb Tabor  
fő verix nélkül Ezek szere-  
kell hat a Parigráfiai Foglalo-  
kat jelentő Karaktereknek is  
el rendelvetti

versbe  
A Foglalatok bár magukban értetlen-  
sők maradtak  
De jól el rakva, Befednek  
nagy világot gyujtanak  
Jól



Jól pedig ugy lefennek rakva ha  
 minek Befedő ererek

A Szóknak és Mondásoknak elejek  
 be tetetnek

Igy a vérező Foglalo előreis megfogva  
 milek a következő Mondas  
 nak foglalatja.

50 §  
 Körbe vetők Szintaksisa

Ut Körbe vetők örömi és kedvetlen In-  
 dulatokat jelentő idomtalan Szók  
 minden nyelvekbe: hisz kopoz. ugyan  
 öle jaj Erkek a befedő és tfelekeden  
 körben hirtelen felgyerjedt Indulatok  
 prorselik ki az ember szájából bizo-  
 nyos Rind és öpvefűres nélkül. Wen  
 lehet ereket a Parigráfiaiban Rendes  
 sorba fedni, hanem a hol es makor  
 az Indulat kiüt ott adni helyet  
 nekik

versbe

Idetlen Körbe vetőknek a Befedben nincs

sorok

Lehetnek akárhol, holkiütnek az  
 Indulatok

A Parigráfiaiban követelni ezeket  
 Mellyekkel a Szintaksisnak  
 enis ut vetek VEGET.

T O L D A L E K

51 §

A Substantivumok és Igék Szintaksisa  
 (Szócsok) / Comparatiosok /

Judtomra egy Nyelv se grádusoz  
 ra (: comparatios) az erekerő Ne-  
 veki és Igiket, pedig lehetős: em-  
 berebb ésontabb feretenebb hal-  
 lomabb ésudatombabb, kasinos  
 is volna a rövid befedre, ezt  
 ven rajta ont a Minenüfoge mel-  
 lyet képrel a Befellő a Befed fog-  
 lalatjais mutat Ha a virtus  
 rol befekkek, emberesb azt tefi hogy  
 virtusosabb; ha a kibaról, hogy  
 gyarlobb hibásabb. En ezt a  
 Parigráfiaiban kívannam bevinni:  
 de ha valaki felesleg való tölefel  
 kedlesnek venne, am hagyja ki. a  
 Parigráfia ezert nem járvol 52 §



52 §  
 A Hárzók Formálásokról

Mint 4get (37 §) úgy Hárzók is minden Szóbol lehet formálni, szi pen rutul folyvást keretve sietve lelkesen emberül szerentesen, tüzesszen vizesen virágosan jagoson Erkek formálásokra valasztot tam a Parigráfia a gya Pot lehet (100 §) lingua pub-gya pea, pub-gya rutul. pit-gya adra-gya keretve, a-gya lelkesen Erkek öpvefuresek { Syntaxi sok } hogy legyen lauk (: 48 §)

53 §.

## Számokról.

A Számok minden Nyelvre minden napok legpükesebbekis. De Szükségesek Erkek a Parigráfia is meg pedig olyan Karakterek kel elő adva mellyeket minden Nemzet ugyan azon egy módon mond jorki es mindenik Karakternek ugyan azon egy Neve legyen minemul

a 100

a mi abecrennek betü. Mert bá tor az arabiai Számok valóságos parigráfiai karakterekis magokba: mind az által, a különböző Menze tek különböző Szókkal adnak elő po. i. egy unus une ein oden. 2 kettő duo deux zwei dva. Ha már az arabiai nevetlen Számok helyett, a mi neves Abecrennek kulenz elsőb betüvel élünk a Parigráfia a h helyett, mint ezt észráljak is sok nyelvek es az arabiai cifráis az o. i kápnájuk, muthogy ki mondha tokis, nem tjak megtanulhatjuk könnyen, hanem a más nyelvek tudása nélkülis megertkezük es akar mely nagy Számokatis er telmesen elő adhatunk. Legyen hat Egyes Számok  
a 1, b 2, c 3, d 4, e 5, f 6, g 7, h 8  
i 9, q Semmi vagy cifra

## Tizesek

aa 10, bb 20, cc 30, dd 40,

## Százatok

aaa 100, bbb 200, ccc 300, ddd 400.

## Ezeresek

aaaa 1000, bbbb 2000, cccc 3000



54 §

Parigrafiai Számvetés

1 Öfveadás

abcd 1234

ab 102

aa 11

Sum acdg 1347

2 Kivonás

bcd 2345

abbc 1222

ma aabb 1122

3 Szaporítás

ab 102

aa 11

ab 102

ab 102

abbb 1122

4 Öfveadás

aa | bcd | bac | 11 | 2343 | 213

bb

ad

aa

cc

cc

oo

22

14

11

33

33

oo

55 §

Szami Szarmaztatás

A Szamoknak különös Szarmaztatásuk is van, melyek nem lehetnek

hettek be a Nevi Szarmaztatásokba (E 26 § I. b.) minemük egy szer kétszer harhor, egyyig tizig har ig. Első második tizedek haradok egyfele kétfele tizfele harfele, mely kit utolsó egyetennis lehet hajtogatniss (E 26 § II a b) Ezekneknek pótleki Karakterek a Hatarozoi es Szami betük (E 10 § 3:) az a hangossal parositva: a-lya egy szer b-lya kétszer, ao-lya tiz szer a-nya egyyig, ao-nya tizig a-tya első b-tya második ao-tya tizedik a-pa egyfele b-pa kétfele ao-pa tizfele.

versbe

lya Pótlek jelent Szami sort nya pedig hatarozoi sort ty a hanyadik, pa hany fele Ha sam betü elötte

56 §

Befuzese a Parigráfianak

Filozófiai természetű rendszer lévén ebbe kiképezve minden, a Karakterek az Abecze során (E 10 § 3:) az Ideák, a Targyaknak Erzenyeknek, es az Ideák természet



mészéknek nagy es kis fajtái  
megkülömböztetett sorokon (126.)  
Érteknék Grammatikájok, men-  
denütt egyformaságot mutatva tör-  
vények szerint (: 266.) Szótak  
faisok filozófiai principiumo-  
kon épülven (: 426.) megtanulása  
egy, sok Ideakkal biro, es a magyar  
abeczetis tudo embernek nem ne-  
hez Sőt könnyebb

1 Minden akarmelyik nyelv megtanu-  
lásánál, mellyek tele vagnak Ren-  
deléssel javára változtatá-  
saira ökre-füresere neave

2. Minden eddig elő állott Parigráfia-  
nál mellyek vagy akar regi akar  
új karakterekkel elverek, hol a ka-  
raktereknek felettebb való meg so-  
hasításával mint a khinocak, hol  
mises rajzolatokkal mint az Egy-  
tamak, hol a karakterek igen  
mesterseges formáival mint kalmar  
es Sihar, hol a lekshonoknak  
felesleg való meg nevelésekkel, an-  
nyira meg nehezítették, hogy ha  
egyen

egyen nem lehetetlenis megtanu-  
lása: yak ugyan igen nehéz. Itt  
pedig filozófiai természetes Ren-  
del minden minden, felesleg való  
Ideakkal se terhelve minden  
eddig valóknal könnyebb

57 § <sup>VESSE. 1837 Aug 6.</sup>  
A Parigráfia megta-  
nulásának Modja

- |    |  |     |
|----|--|-----|
| 1. | 106 Gyöker Ideat jelentő<br>Caracter van itt - - -   | 106 |
| 2. | Szarmaztatast jelentő (266)  | 6   |
| 3. | Egyezést jelentő ui. ott   | 4   |
| 4. | Igeket formáló (376)   | 8   |
| 5. | Közlés adatást u m Formá-<br>kat Modokat Időket Ite-<br>melyeket, Szamokat, Jelen-<br>tők (286.) | 5.  |
| 6. | A Subjectum es Predika-<br>tum ökre-füresere (426)<br>regula - - -                               | 2   |
| 7. | A Substantivum es<br>Adjectivum ökre-<br>felesere (446)  | 1   |
| 8. | Substantivumnak Sub-<br>stantivummal való ökre-<br>füresere (456) -                              | 194 |



- 9 A Nev es Ige ofve  
fuzise (468) - 2
  - 10 A neveknek Igeket  
előjárattal (478) - 3
  - 11 A Hatarok Nevvel  
Igevel (488) - 1
  - 12 A Foglalatok (498) - 1
  - 13 Kozbevetok (508) - 1
- mind ofve - - - 142

Ennyi Karakterekkel  
meg ismerkedni, es a lathatat  
lan Ideakat azokra vagy azok  
kas a lathatlan Ideakra szab  
ni es keves ofve fixesi  
Regulat meg tanulni elme  
ben tartani nem nagy munka  
es faradsag es jól esz  
tendő alatt jodva meg  
tanulható. aki nem ves  
teli, a mikor az univerza  
lis nyelvvel hízen van  
az Ember vesse.

LINGVA UNIVERSALIS  
vagy  
KÖZÖNSEGES NYELV.



1 Moyses ii: 1

Mind az egész Föld egy Nyelven  
szól vala és a szöllyeknek  
Befede egy vala.

C.

Sperabilis, Clariss  
Domine Professor  
peuliarior Col

Siderium meum subeundi  
talibus, et Disciplinis  
tibus sperabili, Clariss  
Dominationi Vestrae dem  
me exorans: quatenus ad  
dimidium mos affusuri  
retur, figere, neque de eo  
... Qui dum casurus

### III Könyv Univer<sup>95</sup> Lingua

15.

Mi az Univer<sup>95</sup>alis Lingua

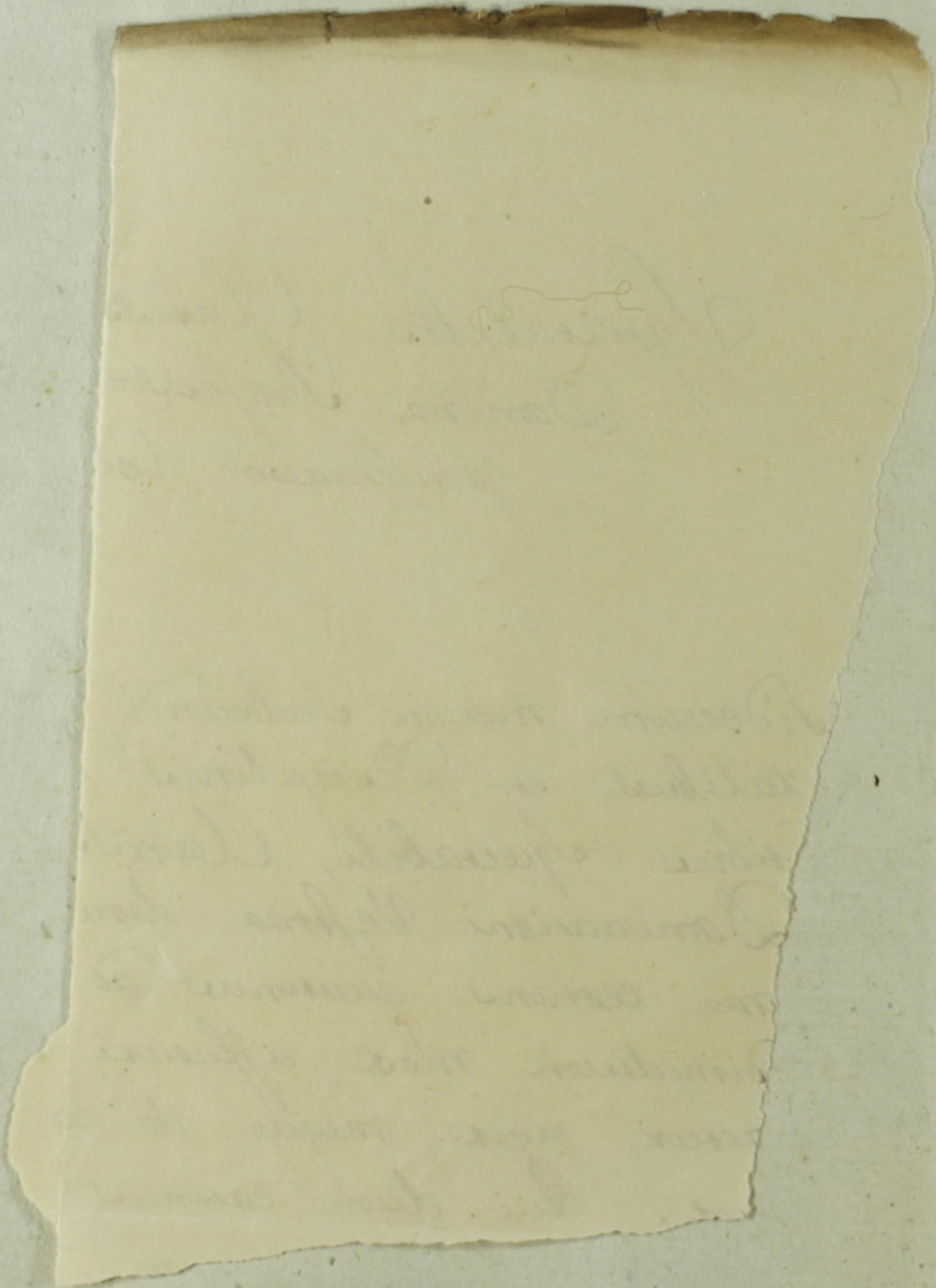
Közönséges Nyelv

Közönséges Nyelvnek nevezni lehet  
Isztales és tellyes Ertelmebe, az  
lehetne, melly az egész föld  
Solyabisan minden Országok  
ba nagyok kisnyek férfiak  
afszonyok közt minden napi  
völna. De ilyen csak az első  
völt, a Babel tornyanak ep  
teség mint egy 2000 eptendegy  
a torontes után 1 Mos ii mely  
Khinai völte? vagy Persa vagy  
Arabs vagy Kaldeai vagy Sido  
a Judosok ma völa egyenlo  
bizonytalansággal vetelkednek  
kiszeges levin azis, ha regula  
ris völte vagy oly regulatlan  
mint a mai esmeretes minden  
Nyelvek Ma a Judosok fia  
molasok szertent, több van 2000  
nel



1 Mózés ii: 1

Mind az egész Föld egy Nyelven  
szól vala és a szölésnek  
Eszete egy vala.



III Könyv Univerſ Lingva <sup>95</sup>

I 9.

Mi az Univerſalis Lingva

Közönſéges Nyelv

Közönſéges Nyelvnek nevezni lehet  
Israeles és teljes Ertelomben, azt  
lehetne, melly az egész föld  
Golyóiban minden Országok  
ba nagyok kisnyek férfiak  
afszonyok közt minden napi  
vólna. De ilyen csak az első  
völt, a Babel tornyanak epu-  
teség mint egy 2000 eptendő  
a torontes után 1 Mós ii mely  
Khinai völcé? vagy Perſa vagy  
Arabs vagy Kaldéi vagy Sido  
a Judoſok ma völa egyenlo  
bizonytalansággal vetelkednek  
kiszegés levin azis, ha regula-  
ris völcé vagy oly regulatlan  
mint a mai esmeretes minden  
Nyelvek Ma a Judoſok ſzó-  
moláſok ſzerent, több van 2000  
nél



96. III K. Körönfeges Nyelvről  
nel, es mind tele van errefele ren-  
delenségekkel, mellyeket ha anyai  
nyel be nem szokának. Könnyből tá-  
soka meg nem tanulának

2. Stükebb ertelmben körönfeges  
nek nevezik azt

a) mellyet egy egész Nemzetnek  
nagygya kisfanye tudossa tudat-  
lanya felfia afhanya egy formán  
hasznal, mint Arab Persa To-  
rök Olah Német Toz Magyar  
Nyelvek s. a. t.

b) mellyet a külömböző Nem-  
zeteknek csak Judosok Trastudoi  
használhatnak minemük voltak  
regen az Urakodoknak Kalde-  
usoknak Persaknak Görögöknek  
Deakoknak vagy Romaiaknak  
Nyelvek, mellyeket az elfoglalt  
országokban ha csak a Tiptvi  
selöknekis, nemzeti nyelvek  
kívül tudni kellett, minemü ma-  
is Europa külömböző országa  
ira neve a Deak

2 §  
A Körönfeges Nyelvről való  
Abbrondozások

Tapaptalván minden ember, melly  
nagy akadályára legyen a külömbö-  
ző nyelveknek érthetelen sokasága  
az egymással való közösülésnek s  
érthetőségnek; a közös es körönfeges  
Nyelvek kívánása mindenben fel-  
reolt. De bar regen pengelike a Tu-  
dások, senki ki nem csinálta. Azert  
is kiki egy ábrándozott volna, mint  
töle kitöle. az se vizsgálva lehetősé-  
vagy sem, es halehetős, hogy?

I. Nemmellyek valami borsorkanyos  
meszerveggel kepretek megesterö-  
nek lenni, ha t. i. vagy az emberi  
nyelvet varosolhatának egy meg hogy  
menden nyelven befekhetene, vagy a  
hatallo fiulet hogy a hatallo befekdes  
akarmely nyelven is meg érthet-  
ne, mint Apollonius T. eneus mig  
a medonaketus megertette a Fe-  
lophraes költeménye szerint. De  
ez figyelmese se érdemel



2. Mások az első világot nyelvét vizsgálva

†  
amelynek meg  
tanulása  
10 nyelv meg  
tanulása  
valistobbe  
kerülne.  
Arzonban

horm Ebből lehetetlen van mert  
azt se tudjuk, melyik az (16:) ha Sudo  
melly legkisebb. Ez már a Moses  
idejében olly Rendelen volt. mint az  
Prásából ki tessék, mint akarmely  
nyelv ma, tanulása nehéz közön  
segessi az egész földön nem lehet  
Az Európai Tudósok ezt tartják első  
nek Ebből is képzettek szűz  
maradtak mind az országot  
mellyek csak valamelyre mutatnak  
hasonlóságot a Sudohoz. A magyarok  
mint rokonos nyelvük. Orvoss  
szedtek kamélanokat a Sudo  
ból. Ezzel oda ez eloznek hogy  
egy eredeti nyelvet meg alapítván az  
közönsegeset tegyék és minden más Nyel  
veket abból agartassanak el ezert se meg  
tanulhatatlan gúnyosul gúnyosul gúnyosul  
De a Szok meg mikor magokban  
tűntek érzhetőek, nem Nyelvek, bár  
Szavakat mondjuk ki egymás után,  
hanemha, helyesen választjuk és  
fűzzük össze. Ma nevelés, a kritika  
előtt

előtt Sagnovits, ki a Magyar és Lap  
pon Nyelvet. egyszer abból akarta meg  
mutatni, hogy mindenikbe talált vagy  
ugyan azon, vagy hasonló szokat. Mellyet  
JJ Budailt nyomoson meg csafolt.  
Közlebb jartak a dologhoz

3. Mások csak azt képzelték hogy a  
karmely Nyelvből lehetne közön  
segest formálni ha a Rendeléseket  
benne meg igaztatnának és oltan  
a földnek Fejedelmek köz akarat  
tal országokba bevinnék melyre  
en az Arabs nyelvet tartanak leg  
jobbnek mint a mellyre 200 millióval  
több ember beszél. Mellyet egy Nyelv se dicsérik  
De a nemreket arra bérni hogy  
nyelvek hibait meg jobbitani enged  
jek, Kisebtek lévén Seannak mon  
dani, ki a magyarba, a tubas több  
helyett sokabbat, a Deakba a tubas plus hely  
sua helyett suo-t. trasco helyett trasco-lyelt  
mondani. a Fejedelmek arra. hogy melly  
idegen nyelvet elfogadjanak lehetetlen. tört  
4. Ismét mások Filozofusi nyelvet  
völ képzelték De ezt meg tudtam  
mellésem senki ki nem képzette  
Van



Van ugyan valami kis Filozófia minden Nyelvben. Az Szarmaztatások Etetezek Hasonlatok többnyire filozófiai sort, egyformaságot tartanak, bátor ezér felétek a kitjápegésok. Kalmár több filozófiai Rendek tart, Kéthely ennelis többet (Dazogor p. 5 L III.) De tellyes nek egygyiket sem lehet mondani. Lassuk hat most

D S

Mi a Filozófiai Nyelv

Filozófiai Nyelv a volna, melyben az  
1. Ha atyafias dolgoknak, a neveis atyafiasok volnanak, es a dolgok a termeszetnek során, a jók az Abecze nek során formálhatnanak egymásból p. o. Jsten Anoyal Ördög, atyafias dolgok; mert Lelek mind. Ha már a nevek is a Lelekből formálhatnanak az Abecze során ily formán: Lelek mélek nélek pélek v. blélek clelek dlelek, egyformaság s könnyen érthetőség volna benne s filozófiai egység a dolog is annak neve közt

2. Ha a kisfajtaú dolgoknak, <sup>kaput nagy-otól</sup> a nagy fajtaúknak nevei. <sup>kaput nagy-otól</sup> Haregy egy soros ottani <sup>kaput nagy-otól</sup> párosításának p. o. <sup>kaput nagy-otól</sup>

madár, nagyfajta. Struc, Daru Godony Golya Sas Verib mind madarak es kis fajták, mellyeknek neveket ily formán lehetne kiismalni: madarm, madarn madarp madarr madars. vagy meg helyesebben: madarb, maderc madard madarf. Mely könyvün valna egy a jóknak megtanulások!

3. Ha a Szarmaztatásnak pótlékai minden Szóval ugyan azok volnának soros hullabakkal tatarukkal ba ca da fa p. o. lelekba lelkeba lelekca lelki, lelekda lelekég lelekfa lelkeres s. a t
4. Ha. az Ezerzetések változhatatlan es ugyan azon pótlékokat jeleltetnek p. o. ma me mi mo lelekma. lelek, lelekme lelke lelekmi leleknek, lelekmo lelket
5. Ha a Hasonlatok is hasonló páros es változhatatlan lelekkel <sup>kaput nagy-otól</sup> bejegyeztenek meg p. o. Lelekna. lelekvaqok, ne vagy, ni van, ná vagyunk, né vagytok, ni vagyunk, nan legyek, nat voltam,

naz



nar lefick. Így tovább.

6 Ha az szók örvényezés is természet  
Renddel foglaltatnának együve A fő  
dolgot jelentő Subjectum a magyará  
zokkal élül, a Predikatum magyara  
zónal az után po. az ember  
jot, szeretem erössen.

Ha valamely nyelv egy kefélte  
volnaki, filozofiai, annak fogva  
konnyen megtanulható is volna. De  
ilyen a föld golyóján egy sines  
mellyek mind errefele kifogásokkal  
rendetlenségekkel telgesek, babeli  
zavarek.

45

A Parigráfia filozofusi Irás

Ambar a betűk nem filozofusi sorral  
formáltattak egy nemzetnelis. mivel  
az i és e levek leg egy egyjebbek  
azokbólis formálodvan a többi, azoknak  
kellte volna elsőbbségeknek lenni: mindazon  
által, minck utána meg állapított  
azoknak sorok minden nemzetekrel  
a magyaroknális, azon menni filozofusi  
Rend

Rend Ezen megyen a látható Pa  
rigráfia mindenütt

- 1 A magyar Akceit választotta a  
tapasztalható világ világról lefűden  
láthatatlan Ideáknak, látható ka  
rakterivé mint a szemretek a kal  
ható Szókak és azokból formált be  
szedee.
- 2 A betűk természeti kulombbsegét  
Hangos Hangatlan: az Ideák  
Targyais Lelek Test
- 3 A sorba egyik elfőbb mint a másik  
az Ideák tárgyaz között egyik melto  
sagosabb mint a másik
- 4 A hangosok lelkesek kimondhatóak magokbólis  
a hangatlanok lelkeslenek és csak a  
hangosok lelkesítik meg hogy kimond  
hatóak legyenek. Az Ideák tárgyai lel  
kek magokba munkálkodok a  
Testek pedig lelkeslenek magokba lelek  
nelkül semmit se tehetnek

Ilyen filozofiai természetű Rend  
lezen kifejezve ezen parigráfia és Karak  
terei nem csak láthatók, hanem  
kimondhatóak is Levek: csak a  
kivánczatlak, hogy hallhatóan kiis  
mondodj azok, azonnal filozo  
fiai



jei természetek az által Közönséges  
nyelv [univerzális lingua] viki belöle.

§§

A Párizsi Karakterek ki  
mondások

+  
gy ly ny  
ty s ts  
zs

Két hangosa ö. ü és két hangaelonyat  
van ezen párizsi magyar Abé  
crinek, melyeket nem minden Nemzet  
tud magyarulon kigyteni, vagy más  
képpen mondki, mint a France az u-t  
ü-nek, a g-t zö-nek, az Olasz a c-t  
ty-nek s. a. t. A Párizsiába u  
gyan, hol csak foma jeziödek a  
látható betűnek mind egy akár  
hogy mondják ki a különbözö  
Nemzetek, de a Dejedet meg za  
varja, ha más hang adódik vala  
mely betűnek mint a magyar Abé  
céből megtanultuk, mert az Ertelems  
meg változtatja. Tudni kell has a  
közönséges nyelvre mind a betűknek  
mind a Szilabáknak, az olvasás közben  
magyar ki mondásoknak ölödyait

+  
ka aa s  
sz nek  
mondjuk:  
hus kas  
külömbö  
zo s d  
es del  
got je  
lombnak

§§

Az idegen Nemzetek könnyű tanulmányak  
meg a magyar betűk kimondásokai

Europa

Europának csak nem minden Nemzeti a Deak betűket

s a magyarokis elfogadván, söt  
Ázsiában Afrikában Amerikában  
és esmeretlenek nem lévén, azoknak  
ki mondásokat tudják. De a ma  
gyar Dejednek olyan hang egyes  
lévén, melyeket a Deak Egygyes be  
tűkkel kitenni nem lehetett; formal  
ták azokból a csak most említett ki  
lévő ketős betűket (: s s :) melyek  
nek kimondásokat hang egyeseket meg  
tanulni lehet

I A különbözö nemzeteknek tulajdon  
betűknek kimondásokból mint ma  
is észlelkefnek az idegen Nemzetek  
nek betűivel. A Sédoknak nemely  
az Arabsoknak sok betűk vagy  
nak, melyeket az Európaiak tufa  
tan a fokatlanság miatt ki  
nem tudnak mondani kivale az  
olvasás közben, de több betűk  
nek egy hangba való olvasásuk  
kal leg alább közelitik, a Sédó  
? zent tx-vel a Tt chert ch-vel  
az Arabs cu sjunt a Belga  
sj-vel a France ch-vel a Nemet  
sch-vel az Angol sh-vel a  
u



uo Sadot es-vel s.a.t

2 A különböző Nemzeteknél találtató ma-  
gyarul tudóktól. Keres Nemzetek gond-  
lok hol magyarul tudók ne találtak  
nának kik egész Nemzeteket ezen ke-  
res betűknek kimondásokra meg ne  
tudnának tanítani

3 Magyarokkal az a Korábbi okoz az  
kivül való Ertekezésből

4 Az ut rész szerint idegen rész szerint ma-  
gyar szóba elő adott példákban.

ő úgy hangzik mint a Nemzeteknél  
ezen szóba köre böse fügel. Fran-  
cozknál az eu deu ceux leur a  
magyaroknál bör ördög ökör dög  
görög

ü mint a Görögbe hűos fűes  
psüche. Francia az u une plus. Ma-  
gyarba fü tü fűz fűz fűst üst

gy Ily egyesít csak a magyarba  
tudók gyöngy gyors megy nagy hogy  
ly mint a Francia az eil de  
teil buteil. magyarba lany lyuk  
oly mely.

ny mint az Olahba zupenye,  
magyarba nyak nyárs nyul keny hány  
ty

ty Olahba fertatye magyar  
ba tyuk korty, atya fatytyu

sz mint a Görögbe az s salos  
agathos. a Nemzetbe selbst besser  
magyarba szafz hup fiuk fiul roph.

es mint a Nemzetbe sch mensch  
magyarba szuts szets szak szix abs

zs mint a Francia az f jour  
magyarba zsak zsix zszszak, zsel  
let zsemlye zsemb

Ezek szerint a magyar kétfős betűk  
nek kimondásokra az Idegen Nem-  
zetek megtanulván elő kével kimon-  
dani, a Parigrafia egy filozofus  
annal fogva uniuersalis Lingvára,  
Koronjeges nyelvre valhatk minden  
Nemzetek köze

7 6  
A Harom Konyv be-summarasa  
es megtanulasa

Nagy híjánossaga volé mind eddig  
a Tudományosságok: literaturának  
hogy se a Tychygrafiára, se a  
Parigrafiára se az Uniuersales  
Lingvára, egekben filozofiai elapo-  
kon készüle munka nem jelent meg  
annyi



108. III K. Közönséges Nyelvi  
annyival inkább az iskolákban nem  
tanították. En ezen kis könyvben  
de sok eptendei fötöréssel kepitte  
Munkámban ezeket filozofiai ala-  
pokon úgy kepittem ki, hogy a ki  
a Tachygrafiát megtanulja kefen  
van a Parigráfianak feleivel, a ki  
a Parigrafiát tudja, egy két óra ala-  
az universalis lingua-nak kefen lehet  
Es ha a magyar iskolákban be-  
vödelnek, keves eptendük alatt  
menden Nemzetekhez eljutnának  
mint az Arabiai Szamok, es marse-  
kai Kötök.

A Tachygrafiának megírására  
nem kell egyéb, csak a Tabellának egy  
szere ügyes megírása. Le rajzolásá-  
nak megtanulására, egy szeri vagy két  
szeri leírás

A Parigráfia a) főképpen  
106 nagy fajtaú Ideákat jelentő Karak-  
tereknek magyaros hárvaival való  
megtanulása mint az első Leírásnál  
van előadva b) Ezeknek némes  
es nemelen fajokra való meg kü-  
lönbörtekelek mely a második  
Leírásomban van megírva c) A kis köny-  
vön

109  
tájú Ideáknek külömböző Szaka-  
lokra való feloptása  
A lingua universalisra, csak  
a Parigráfiai Karakterek kei munda-  
loknek tudások

88  
Inclito ok es Besz. ezen Munkának

Ezen nehez, nagy elmetörései az Ide-  
áknak ezen fele- optálására  
Lászlóval meg külömböző rebeseket  
sok Időt kívánó Munkának kepitése  
re, nem a hű dicsőségnek kívá-  
nása. melyet ez meg nem érhetek.  
nemis a nyereségnek edes Remény-  
sege. mely a mulattató Munkának  
hokou Intalmohletni: hanem az em-  
beri Nemzet boldogítására való típ-  
ta vaggódás — Ambar pedig jól  
esmerem hogy a Tökeltetésseget el-  
nem értem. mert mis Le-  
hetne egy szerre, ember által tö-  
keltetés? megis merék kevely  
kedni azzal, hogy e három szer-  
seges Tudományt hasonló pon-  
tosággal világozággal könnyen  
meg



megtanulhatsz azzal senki ki  
nem kezezte nemis kezezte úgy hogy  
vagy örökre el kell maradni az ember  
Nemre kárival, vagy csak nek kell  
elfogadtatni es idővel tökéletes  
szétre, vagy ha valaki ez után  
úgy akarja ki allani csak ezen  
alapokon principiumokon kell an  
nakis epülni

96

Isak Drastudok lehet

Ambar hofnos volna minden embernek  
ezek tudni de nem lehetős. Az Drastudok  
mindazáltal akarmely Nemrebeis  
megtanulhadják könnyen ha nemre  
betűket azoknak olvasat kirosat  
megtanulták. El annyira hogy  
a ki ezen magyar betűk formáival  
sorával külömbsegeivel ki mon  
dásokkal megismerkedett, ezen  
Tachygráfát Parigráfát Univer  
saliis Lingvát magának könnyen  
megszerzi. Mint hogy pedig  
a Nemreketek nem minden nyel  
tud Drastud ezeket se tanulhatja  
meg minden; hanem csak az

1133

Dras tudok a Nemretek közt olly  
formán mint a Nagy baradalomba  
lévő külömböző Nemretek emberu  
a Kaldus Persa Görög Deak Drase  
es Nyelveket (162.) tehát minden  
Dras tudokat kerék terjedésekre.

106

Elterjedésnek Mődjé

Mivel pedig ezen Universalis Nyelvnek  
Mődjé nem csak magyar által, ha  
magyarok is kezezték ki, azomban  
egy országnak sirtis nagyobb sülsége  
ilyen körönseges Nyelvre mint ma  
gyar országnak, mint a mellynek  
legalábbis kétharmad része egymás  
nyelvit nem értő Nemrekből To  
tokból oroszokból Oláhokból Pa  
rokokból áll, kikkel süntelen való  
közöféléstet kell élni de mindenek  
nyelvre a leg tudosabbak körülis  
igen kevésen értnek; tehát itt kell  
annak legelsőbenn is ki szerazni meg  
gyoherezni, a külömböző Nemretek  
Drastudok közt elterjedni, azok  
nak iskoláikban való beviris által.  
mellyet csak elhatározással meg  
tanul



tanulnak a gyermekek játékkal, segí-  
tetten a magz olvasni tudók magok  
bavalo tanulás által is egy két holtap-  
alatt kezes lehetnek vele, más iskolák-  
ba közelebb leveleznek egymással, ott  
pedig tökéletesnek. Így magyar or-  
szágban labra kapván a fiómpedok megke-  
velnek a Nemzetnyugatra a nagy lelki  
Angolok Afrikába Afrikába Amerikába  
az Országok Gyakra a Görögök kelet-  
re az Oláhok délre keves felelők  
alatt a Tudományt kedvelli Nemze-  
tekre elterjesztik mint az ara-  
biai könyvekkel és kötésekkel történi  
a dolog a Magyar nemzet örök  
dicsőségére

II §

Kérés

Kerek azért

- I Minden magyar Tudósok kiknek sze-  
veken fekszik Nemzetek dicsősége  
és az emberi egész Nemzetnek is  
böldögítése, hogy ezen 3 könyve-  
ket megfontolt figyelemmel minden  
prejudicium nélkül egész öfve füzetbe  
megolvassván gondosan megvázo-  
gátn

gátn, ha a munkát a Tárgyakra alkalma-  
tossáknak találtak ajánlják mindennek  
meg tanulását, ha huzanosnak, po-  
tolyak, ha éppen alkalmatlannak,  
talentomok nagyvalta szerint az em-  
beri Nemzethez való szerettekből  
ne sajnáljanak könnyebbet tökéle-  
tezebbet kezesíteni az emberi Nemzet hátrátni

- 2 Oskolai Tanítókat kiknek tek értekek  
nagy Jevőrangúak előtt aköz gyer-  
mekek aköz ifjak legyenek azok kik  
csak ugys ha minelysagok megme-  
tatodnak első adodnak nekik, onként  
kapnak ruztak hársedig meg ajánl-  
tatnakis Tanítóik által öröme-  
meg tanulják s az iskolában labra

- 3 Központjok imat Oskolakra is által  
plántálják, anélkül hogy a kö-  
rönfegyver felvigyarásság eszre-  
venne, mint ilyen tükolado Jra-  
juk es Ideakat jelentő mutoga-  
tások más találtatnak az Os-  
kolákban

- 3 Az Oskolának fő Igazgatóit, kik  
a Fejedelmekkel s Oskolák Patro-  
nuszai



rusáival öfve jöven mnek után  
na a Tudóknak kedves Iséleteket  
meg írték. hapsos voltak magok  
és által látták, a Tjedelmeknek  
és Patonrusoknak ajánlák, hogy  
Törvény által iskolai Tudományok  
nak meghatározassanak

4 A Magyar Akademiának Nemzetünk  
diszassigee franyuhoro nagy lelki Ter  
fiakat kik ebbe leg többet tehetnek. kik  
valamint Nemzetünk diszassigeeert  
|: mellynek egy része lenne ex. Tachygra  
fia Parigrafia és univrsalis Lingvacs  
a magyar Akademia felállítására  
nem nyeresegere kusan hazai firtet  
ból nagy alduzatokat tettek: ugy épen  
egész emberre Nemzeti érdele Tudó  
mányaikat még inkább szivekre vesük  
VESE



LELEKREŐL

I Substantivák

<u>a</u> Lélek	Nemes	<u>á</u> Nemtelen
<u>e</u> Isten	igaz	<u>é</u> Nemigaz Bal
<u>i</u> Angyal	jó	<u>í</u> Rof. Örökös
<u>o</u> Emberi	nagy	<u>ó</u> Kisebny gyava
<u>u</u> Akati	tanult	<u>ú</u> Tanulatlan

II Tulajdonnévok

<u>ö</u> Ertelem	jó	<u>ő</u> Rof.
<u>ü</u> Akarat	jó	<u>ű</u> Rof.

III Indulatok

<u>ab</u> Indulas	kedves	<u>áb</u> Kedveslen.
-------------------	--------	----------------------

TESTREŐL

A, Természeti Testek

<u>ba</u> Akar	Ember	
<u>ba</u> Akar	Ember	<u>bá</u> Akarong
<u>ca</u> Barom	házi	<u>cá</u> Nemházi
<u>da</u> Madár	nagy	<u>dá</u> Kisebb.



<u>fa</u>	Hal hejas	<u>fa</u>	Hejartlan Mexucl
<u>ga</u>	Bogár hárnycs	<u>ga</u>	hárnycatlan
<u>ha</u>	Fertő labas	<u>ha</u>	labatlan.
<u>ka</u>	Jagok külsök	<u>ka</u>	Belsök
<u>la</u>	Rehek kemények	<u>la</u>	Lagyak

β Planta

<u>na</u>	Planta Fa gyü mölcsös	<u>na</u>	Gyümölcs telen.
<u>pa</u>	Fü gyümölcsös	<u>pa</u>	Gyümölcstelen
<u>ra</u>	Sabona háfnos	<u>ra</u>	Háfnontalan
<u>sa</u>	Füfer tsipös	<u>sa</u>	nem tsipös
<u>ta</u>	Virag hágnos	<u>ta</u>	hágnatlan
<u>za</u>	Gomba enyvato	<u>za</u>	nem enyvato
<u>ja</u>	Gyökereket edesek	<u>ja</u>	Tsipösök
<u>va</u>	Planta rehek külsök	<u>va</u>	Belsök

γ, Elei nélkül vő Tesztek

<u>gya</u>	Föld valóságos	<u>gya</u>	nem valóságos
<u>lya</u>	Kő, nemes	<u>lya</u>	nemtelen
<u>nya</u>	Víz nagy	<u>nya</u>	keves
<u>tya</u>	Eg feltár	<u>tya</u>	ellenben

<u>szá</u>	Tsillag eszaki	<u>szá</u>	Déli
<u>tja</u>	Tűz valóságos	<u>tja</u>	Tűneményes
<u>zsa</u>	Seprolek ter méséti	<u>zsa</u>	Mester ségi

B Mestersegi Tesztek

α Sükességsek

<u>be</u>	Materia kemény	<u>bé</u>	Lagy
<u>ca</u>	Épület közönséges	<u>ce</u>	Maganos
<u>de</u>	Étel leves	<u>dé</u>	Szarax
<u>fe</u>	Ital refigitó	<u>fé</u>	nem refigitó
<u>ge</u>	öltözet serfint	<u>gé</u>	Áfonyi
<u>he</u>	Edény tartó	<u>hé</u>	Delgozo
<u>ke</u>	Kötél horító	<u>ké</u>	Regasztó
<u>le</u>	Gyamol segítő	<u>lé</u>	Potoló
<u>me</u>	Kézület világi	<u>mé</u>	Vallásos

β. Háfnosok

<u>ne</u>	Szerpán sima	<u>né</u>	Tsiphis
<u>pe</u>	Északöz ember	<u>pé</u>	Nem ember
<u>re</u>	Makna kerkes	<u>ré</u>	Kerkeslen
<u>se</u>	Mézrik valo ságos	<u>sé</u>	Költött nem valóságos
<u>te</u>	Orvosság belső	<u>té</u>	Külső
<u>ze</u>	Fegyver szerző	<u>zé</u>	Védő
<u>je</u>	Zár vedlő	<u>jé</u>	Büntető
<u>ve</u>	Zsír allati	<u>vé</u>	Nem allati



8 Malattatok

gye	Jatek uilo	gye	Mozgo
lye	Musika pergo	lye	Furo
nye	Ekesseg va	nye	Czifrasagi
	loda <sup>lyfitelebi</sup>		
tye	Del vilagos	tye	Homagos
xye	Isuda va	xye	Koltok
	lojagos		
tye	Kepes fel	tye	Alsok
	sok		

C, Testi Tulajdonsagok

α, Egy erzesi

bi	Szin telyes	bi	Hjjanos
ci	Itangallati	ci	Nemallati
di	Szag illanos	di	Budas
fi	Is jo	fi	Rok
gi	Tapintat enyhes	gi	Sertö faj dalmas

β, Több erzesi

ni	Keterjedes nagy	ni	Kicsiny
pi	Forma szép	pi	Rut
ri	Itatar herdö	ri	Vegzo

si	Jartesag hok	si	Rovid
	szu		
ti	Nyugodalom onkenti	ti	Kentelen
zi	Valtozas ne	zi	segi
	vekudo		Apado
ji	Morgas tse	ji	Sebes
	des		
vi	Ero telyes	vi	Segto

γ, Kulsö belsö erzesi

gyi	Gyönyörűség artatlan	gyi	Artalmas
lyi	Fajdalom eles	lyi	Tompas
nyi	Letel telyes	nyi	Hjjanos

D, Testi Munkasagok

α, Kihatok

bo	Munka Terem tes tenyefeto	bo	Enyefete to
co	Isralas epuo	co	Rontö
do	Rakas gyuto	do	Isoro
fo	Gondviseles ki vanatos	fo	Stomoru



<u>go</u> Vaktartasas haj	<u>gö</u> Karos
nas	
<u>ho</u> Morpatas ta	<u>hó</u> Közeltö
volato	
<u>ko</u> Erdelcs fertö	<u>kó</u> Enyheto
<u>lo</u> Kénfiruicis e	<u>ló</u> Nyomo
melö	

sz. Benmaradok

<u>no</u> Letelzies tenif	<u>nó</u> Enyefacu
betö	
<u>po</u> Munkahaldas	<u>pó</u> Karos
trajnos	
<u>ro</u> Beszéltes ked	<u>ró</u> Unalmas
ves	
<u>so</u> Elváltoras ne	<u>só</u> Apado
vefud	
<u>to</u> Kétféle tar	<u>tó</u> Birtokos
moszjos	
<u>zo</u> Moszjos	
<u>jo</u> Verades	

E, Modok

<u>bu</u> Allapot jó	<u>bü</u> Rofsz
oz. Közönjese	
<u>cu</u> Birtok bizonyos	<u>cü</u> Birtoktalan
<u>du</u> Szereuse jó	<u>dü</u> Rofsz
<u>fu</u> Kereset házas	<u>fü</u> Karos
	gu hely

<u>gu</u> Hely nemes	<u>gü</u> Némelen
<u>hu</u> Idö hofszu	<u>hü</u> Rövid
<u>ku</u> Tartomány ne	<u>kü</u> Nepelesen
pus	
<u>lu</u> Nyavalya külsö	<u>lü</u> Belső
<u>mu</u> Sokasag nagy	<u>mü</u> Kicsiny

sz. Tarsasagi Modok

<u>nu</u> Barát nagyobb	<u>nü</u> Kicsib
<u>pu</u> Verség ferfi	<u>pü</u> Afszony
<u>ru</u> Polgár Lakos.	
<u>su</u> Tiszt vilagi	<u>sü</u> Belső
<u>tu</u> Tanutas felid	<u>tü</u> Durva
<u>zu</u> Tudomány frem	<u>zü</u> Munka
lélödö thozeg	lödö

sz. Törvény Modok

<u>gyu</u> Törvény jó	<u>gyü</u> Rofsz
<u>lyu</u> Erköltés jó	<u>lyü</u> Rofsz
<u>nyu</u> Ezrimonia	<u>nyü</u> Vili
vallasos	gi



F, Partikulak

Erthesök bö

<u>bö</u> Elöharó vevó	<u>bö</u> Ellenbeten
<u>cö</u> Határozó feltek	<u>cö</u> Ellenbetett
<u>dö</u> Bizonyító	<u>dö</u> Tagadó
<del><u>fö</u> Foglalat vezető</del>	<del><u>fö</u> Megfelelő</del>
<del><u>gö</u> Körbeveső ny</del>	<del><u>gö</u> Szomorú.</del>

Ertheselerek bü

<u>bü</u> Foglalat vezető	<u>bü</u> Megfelelők
<u>cü</u> Körbevesők ny	<u>cü</u> Szomorú

2sö Lexik Kistajtak

<u>aa</u> örökélet	<u>aa</u> nem örökélet
<u>ae</u> Mindenható	<u>ae</u> nem mindenható
<u>ai</u> Teremtő	<u>ai</u> Teremtetlen
<u>ao</u> Mindeneudó	<u>ao</u> Nem mindeneudó

<u>ea</u> e Isten	<u>ea</u> nem igaz
<u>ee</u> Atya Isten	<u>ee</u> Jupiter
<u>ei</u> Fiu Isten	<u>ei</u> Mars
<u>ei</u> sz. Lélek	<u>ei</u> Juno

<u>ia</u> i Annyal	<u>ia</u> nemtelen
<u>ie</u> i Nemesség	<u>ie</u> Belzebub
<u>ii</u> Arkangyal	<u>ii</u> Lucifer
<u>ii</u> Serafim	<u>ii</u> Asmodi
<u>ii</u> Kerubim	<u>ii</u> Asmodi

<u>oa</u> o Emberek Lélek	<u>oa</u> Nemtelen
<u>oe</u> o Nemesség	<u>oe</u> Gyáva
<u>oi</u> Isenó nagy	<u>oi</u> Bolond
<u>oo</u> Böles	<u>oo</u> Tudatlan
<u>oo</u> Judos	<u>oo</u> Buta
<u>oo</u> Elmes	<u>oo</u> Nemtelen

<u>ua</u> u Oktalan	<u>ua</u> Ugyetlen
<u>ue</u> u Nemesség	<u>ue</u> Huszegyen
<u>ui</u> Ugyes	<u>ui</u> Vad
<u>ui</u> Hiv	
<u>ui</u> szelid	

<u>oa</u> o Lélek Tulajdonosi Ertelem.	<u>oa</u> Ertelem
<u>oa</u> o Nemesség Tulajdonosi Ertelem.	<u>oa</u> Ertelem
<u>oa</u> Ertelem	<u>oa</u> Ertelem







baly Szolga Inas      baly Szolgalu Teseck  
bary Tjete              bany Tjete

II ~~III~~ Barom Marha

ca Hari              ca Nemhari

α Szarvas

<u>cab</u> Buvoy	<u>cab</u> Szarvas
<u>cac</u> ökör	<u>cac</u> Belend v Jaha
<u>cad</u> Tehen	<u>cad</u> Tarand
<u>caf</u> Juh	<u>caf</u> Damvas
<u>cag</u> Ketske	<u>cag</u> Vadkeske

β. Szarvaslan

<u>car</u> Elefant	<u>can</u> Tigris
<u>cap</u> Teve	<u>cap</u> Pardue
<u>car</u> Lö	<u>car</u> Krokudel
<u>cas</u> Szamar	<u>cas</u> Medve
<u>cat</u> Dzsno	<u>cat</u> Borsz
<u>caz</u> Kutya	<u>caz</u> Nyul
<u>caj</u> Alarska	<u>cay</u> ürge

γ Preda,

<u>cagy</u> Göriny	<u>cagy</u> Farkas
<u>caly</u> Hörstök	<u>caly</u> Roka
<u>cany</u> Patkany	<u>cany</u> Oroplan

caby

<u>caty</u> Menyét	<u>caty</u> Vidra
<u>caz</u> Gözü	<u>caz</u> Aktrakan
<u>cats</u> Egér	<u>cats</u> Mokus.

~~III~~ Madar

da nagy              da Apro

α Szarvasféléi

<u>dab</u> Serviz	<u>clab</u> Füty
<u>dac</u> Daru	<u>dac</u> Vrebb
<u>dad</u> Páva	<u>dad</u> Feske
<u>daf</u> Pulyka	<u>daf</u> Patfirta
<u>dag</u> Tyúk	<u>dag</u> Fülemlé
<u>dah</u> Turók	<u>dah</u> Sarmány
<u>dak</u> Galamb	<u>dak</u> Tenglicz
<u>dal</u> Fagoly	<u>dal</u> Cinkö
<u>dam</u> Tsafuma	<u>dam</u> Halczion

dar

β. Vizi

<u>dan</u> Gödiny v Pel	<u>dan</u> Reere Ru
likan	era
<u>dap</u> Hattyu	<u>dap</u> Szaxsa
<u>dax</u> Lud	<u>dax</u> Bibuz
<u>das</u> Gölya	<u>das</u> Snes

dat

?



dat Gem                      dat Kotsog  
daz Vizibika                daz Buvax

dagy Sas    & Erdei            dagy Szayko  
daly Kanya                    daly Kullö  
dany Hejja                    dany Harkaly  
daty Bagoj                    daty Rigo  
daz Vertse                    daz Seregely  
dats Szarka                   dats Kukukk  
dars Hollö Varja            dars Tsoka

IV. fa Hal viziallat  
fa Hyas                      fa Hyatlan

fab Balna Tserhal            fab Kabchandrokfis  
fac Vira                        fac Foka teng. Bony  
fad Tok                         fad Murina  
faf Mulus teng Harsja        faf Focrena  
fag Klupca v. Alosa           fag Skvatina  
fah Aupenzer, vif  
szas penxi  
fak Lazac Salno  
fal Hering  
fam Lak Tsiga

β Folyoviriek Torak  
fan Potyka                    fan Harsja  
fap Tsuka                      fap Menyhal  
far Czompo                    far Angolna  
fas Karax                      fas Tsik  
fat Pocz                        fat Kovchal  
faj Tekenös Bika            faz Beka  
faj Rats                        faj Ebhal

& Havasi  
fagy Galocza                    fagy  
faly Pifträng                   faly  
fany Lepenyhal                fany

V ga Bogar

ga Szarmas                    ga Szarmajalan  
gab Meh                        gab Skorpio  
gae Darars                    gae Pok  
gad Dongo                      gad Kullants  
gaf Pötszk                      gaf Hangya  
gag Legy                        gag Dolha  
gah Szunyog                    gah Tetü  
gak Musica                      gak Serke  
gal



gal Szipoly gal Palauka

gan Sritakoti <sup>sz Mergeten Artatlan</sup>

gap Kerész gan Tzutsok

gar Pillango gap Szarlabu

gas Szarvas bogar gar Fülbenajso

gat Szar bogar

gaz Katica

gay sz Janos bogara

gagy Saska sz Puskito gagy Szotske

galy Tsrubogar galy szu

gany Körös bogar gany Moly

gaty Zsuzsok

VI ka Ferry ha Labas ha Labatlan

hab Salamandra <sup>sz Merges</sup> hab Kigyó

has Gyék hac Sarkany

had Göte had Upera

haf Göröngyibeka haf Radaj

hag Hernyo

sz Mar

ban Bika <sup>sz Mergeten</sup>

ban Gilepta

ban Pando Nyü

VII ka allati Jogh

ka Kulfok ka Belfok

kaab Jo kab Agyvelo

kae Homlok kae Agykereg

kad Orca kad Szarabogar

kaf Szex kaf Szekristaly

kag Fuldos kag Orkartya

kah Orr kah Iny

kak Szaj kal Fog

kal All kam Torok Sege

kam Nyak <sup>sz Korcsok</sup> kam Vallpene

kan Vall kap Tüdo

kap Szaj kar Sziv

kar Szumar kas Bel

kas Has kat Honyag Mih

kat Agyck Sz <sup>sz Mergeten</sup> kaz Maj lep

kar Oldal kaj Vesek

kay Hat kar Vegharka

sz Segg Jar



II, Kőzöfok

<u>ka</u> gy	Kar	ker	<u>ka</u> gy	öl
	Szarny		<u>ka</u> ly	Hajlat
<u>ka</u> ly	Könyök		<u>ka</u> ny	Tenyér
<u>ka</u> ny	ököl		<u>ka</u> ty	Inak
<u>ka</u> ty	Láb		<u>ka</u> p	Horgasin
<u>ka</u> p	Térd		<u>ka</u> s	Tuklo
<u>ka</u> s	Boka		<u>ka</u> s	Talp
<u>ka</u> s	Sark			

VIII a Allatok Refek

<u>la</u> küfök	<u>la</u> Belfök
-----------------	------------------

<u>la</u> b	Szaru	el, Kiemerkek	<u>la</u> b	Jont
<u>la</u> s	Köröm		<u>la</u> c	Porczogo
<u>la</u> g	Dör		<u>la</u> d	Hus
<u>la</u> f	Ször		<u>la</u> f	Hartya
<u>la</u> g	Toll		<u>la</u> g	Pelyh

II, Lagyak

<u>la</u> n	Haj
<u>la</u> p	Jaggyu
<u>la</u> s	Kotfonya
<u>la</u> t	velő
<u>la</u> r	ver
<u>la</u> s	Fü

I, I na Plantak Fa

I. na Fa Gyümölcsös na Gyümölcsiek

II, Nagyak

<u>na</u> b	Alma	<u>na</u> b	Czedrus
<u>na</u> c	Körtvél	<u>na</u> c	fenyő
<u>na</u> d	Berekenye	<u>na</u> d	egyenye
<u>na</u> f	Eper	<u>na</u> f	nyar
<u>na</u> g	Tserenyeg	<u>na</u> g	Körös
<u>na</u> h	Geftegye	<u>na</u> h	Akaf
<u>na</u> k	Tölgy	<u>na</u> k	Hars
<u>na</u> l	Bikk	<u>na</u> l	Szil
<u>na</u> m	Dip	<u>na</u> m	Juhar

II, Kőzöfok

<u>na</u> n	Szilva	<u>na</u> n	Darkoca
<u>na</u> p	Barack	<u>na</u> p	Eger
<u>na</u> r	Som	<u>na</u> r	Für
<u>na</u> s	Salagonya	<u>na</u> s	Retettye
<u>na</u> t	Nappolye	<u>na</u> t	Tamazisk
<u>na</u> z	Mondala	<u>na</u> z	Ostromen
<u>na</u> z	Magyoro	<u>na</u> z	Gyürufa
<u>na</u> v	Fagyal	<u>na</u> v	Törös

II, Aprak

<u>na</u> gy	Narancs	<u>na</u> gy	Cziprus
<u>na</u> ly	Citrom	<u>na</u> ly	Paspang



<u>nary</u> Fige	<u>nary</u> Borostyán
<u>naty</u> Szölö	
<u>naf</u> Tsyke	
<u>nats</u> Kánya	
<u>nazs</u> Kesztrago	

II pa Fűvek

<u>pa</u> Gyümölcsök	<u>pa</u> Gyümölcselenek
<u>pab</u> Dinnye	<u>pab</u> Kaposka
<u>pac</u> Ananás	<u>pac</u> Karaláb
<u>pad</u> Tök	<u>pad</u> Kartisfól
<u>pac</u> Ugorka	<u>pac</u> Salata
<u>pag</u> Szeder	<u>pag</u> Soska
<u>pah</u> Földieperő	<u>pah</u> Paréj
<u>pak</u> Bubyuska	<u>pak</u> Dohány
<u>pal</u> Sulyom	

f Nem embernek való

<u>pan</u> Tsudafa	<u>pan</u> Bírök
<u>pap</u> Földi Bodra	<u>pap</u> Lapsu
<u>par</u> Natragya	<u>par</u> Isalan
<u>pas</u> Reptsény	<u>pas</u> Parsit
<u>pat</u> Napra for go	<u>pat</u> Utifu

<u>par</u> Lokere	<u>par</u> Perje
<u>pay</u> Májra	<u>pay</u> Komló

<u>pagy</u> Pamut	<u>pagy</u> Nád
<u>paly</u> Kaka	<u>paly</u> <del>...</del>

III ra Gabona

<u>ra</u> Hafnos	<u>ra</u> Hafzontalan
<u>rab</u> Buza	<u>rab</u> Konkoly
<u>rac</u> Rozs	<u>rac</u> Vadde
<u>rad</u> Arpa	<u>rad</u> Üfög
<u>raf</u> Zab	<u>raf</u> Vadberse
<u>rag</u> Köles	
<u>rah</u> Ris	
<u>rak</u> Tataroka	Haydina

f, Tokos

<u>ran</u> Tengeri Male	<u>ran</u> Üfög
<u>rap</u> Mákk	<u>rap</u> Pipats
<u>rer</u> Len	<u>rer</u> Festszonat
<u>ras</u> Kender	<u>ras</u> Fuloink
<u>rat</u>	

<u>ragy</u> Bab	<u>ragy</u> Farkas alma.
-----------------	--------------------------



138 Adik Lexik Keszayta Fubron  
raty Papuly  
rary Borso  
raty Lense  
rary Vadbarsó  
raty Lednek

IV sa Fűszerfaján

sa Tszipös

sa Namfipös

sab Bors  $\alpha$ , Indiaiak  
sac Gyömbér  
sad Szegfű  
saf Szerefeneló  
sag Fahéj  
sah Babér  
sab Cukor Madár  
sac Kakao Tschola  
sad Vanília  
saf Thea  
sag Meszer gyökér  
sah Dadián

san Paprika  $\beta$ . Europaiak  
sap Üröm  
sar Kapor  
sas Kömény  
sat Anis  
sar Tszombor Borsfű  
san Löstök  
sap Tarkány  
sar Metfű  
sas Ruta  
sat Petrezsehyen  
sar Cztromfű

V ta Virág

ta Szagos

ta Szagatlan

tab Liliom  $\alpha$ , Töltséres  
tac Tubarórsa  
tad Gyöngyvirág  
taf Hiácint  
tab Tulipán  
tac Kőkörtvény  
tad Harangvirág  
taf Szarkalip  
 Kékvirág

Virág Gomba 139

tag Viola Iboja  
tah Karsia  
tak Zsöp Bazsilekón  
tal Pereda

$\beta$  Fürtösök

tan Rozsa  
tap Segfű  
tar Kalakány  
tas Perzma  
tan Darsarósa  
tap Apróvirág

$\gamma$  Levelesek

tagy Rozmarint  
taly Levendula  
tany Istenfű  
taty Zsalya  
tak Menta  
tats Muszkáta

VI za Gomba

zab Szarvas gomba  
zac Ur gomba  
zad Kutsma g.  
zaf Deszertig.  
zag Tuzóru g.  
zah Török g.  
zak Keserű g.

za Nem való  
zab Poszeg  
zac Kigyo g.



II dik Lexik Kisfajta Gyökerek

VII ja Gyökerek

Ja Edesek ja Tsipösök

α, Hatharcs Druk

jab	Repa	jab	Torma
jac	Czekla	jac	Retek
jad	Murok	jad	<del>Magyarska</del>
jaf	Pepternak	jaf	Mandioka
jag	Zeller		
jah	Bakpakall		
jak	Skorzonera		

β, Gyengeirük

jan	Kolomper	jan	Kolokaria
jap	Tsiesoka		
jar	Bubujaska		
jas	Databas		
jat	Zirex		
jaz	Kalkas		

VIII va Plánták-Rései

va Külsök va Belső

vab	Gyökér	α, Alsók	
vac	Tsira	vab	Nedr
vad	TörzsökTör	vac	Szek
		vad	Merga
		vaf	

Planta Rései

vaf Keresz Haj vaf Abroncs

vag Görs

β, Közepsök

van	Töke Derék	van	Odi
vap	Vastagág	vap	Del
var	Venyike	var	
vas	Koró	vas	Üreg

γ, Felső

vagy	Galy Vefipó	vagy	
valy	Rügy Bembo		
vagy	Level		
vaty	Virág	vaty	Szek
vaf	Gyümölcs	vaf	Mag
vats	Kalafa	vats	Szem

2 Élet nélkül való Rései

I. gya Föld

gyab Valóságos gyab Kezreletis

α, Föld golyabok Rései

gyab	Europa
gyac	Arza
gyad	Afrika
gyaf	Amerika



gyag Polinaria  
gyak Sziget

B Nemei			
gyan	Fekete Marga	gyan	Köszér
gyap	Homok Főve	gyap	Törf
gyar	Agyag Porcellan	gyar	Kenő
gyas	Mész	gyas	Saletrum
gyat	Kréta	gyat	Nasba
gyaz	Gipsz		

γ Izesek	
gyagy	Kőso
gyaly	Galica
gyany	Tinso
gyaty	Sekso
gyasz	Keszus

II. Lya Kö	
lyg	Nemes
lyg	Erz Kövek

lyab	Arany	lyab	Egérke Rosnka
lyac	Platina	lyac	Vismar
lyad	Ezüst	lyad	Diskóler
lyaf	Ferz	lyaf	Mafalag
lyag	On zin	lyag	Molibdena
lyah	Vas	lyah	Köbald
lyak	Magnes	lyak	Miniom
lyal	Accel	lyal	Glet

γ Draga kövek			
lyan	Syemant	lyan	Opal
lyap	Zsafir	lyap	Amethise
lyar	Rubine karunkulus	lyar	Lazur
lyas	Smaragd	lyas	Onukp
lyat	Topáz	lyat	Sardonix
lyez	Fránat	lyez	Jaspis
lyay	Kristály	lyaj	Ateit

γ Körönszeges Kövek			
lyagy	Alabastrom	lyagy	Székla
lyaly	marvany	lyaly	Granit
lyany	Kalcedon	lyany	Porfir
lyaty	Berucia	lyaty	Talk







		β Kapujába	
<u>szan</u>	Kos	<u>kan</u>	Mercek
<u>szap</u>	Bika	<u>kap</u>	Skorpio
<u>szar</u>	Kekös	<u>kar</u>	Nyilas
<u>szas</u>	Rak	<u>kas</u>	Bak
<u>szat</u>	Oroplan	<u>kat</u>	Vizöntő
<u>szaz</u>	Szüz	<u>kaz</u>	Hal.

		γ Bydosó Valtoró	
<u>szagy</u>	Nap		
<u>szaly</u>	Hold.		
<u>szany</u>	Merkurius		
<u>szaty</u>	Venus		
<u>szak</u>	Jupiter		
<u>szabs</u>	Szatiornus		
<u>szaxs</u>	Urania		

VI tsa Tuz  
tza Valóságos

<u>tsab</u>	Villám	α, Egi
<u>tsac</u>	Menykő	

tsa Tuzmágyas

<u>tsab</u>	Szaladéshilly
<u>tsac</u>	Hajnal
<u>tsad</u>	Siverrény
<u>tsaf</u>	Sugar Tuz

		β Földi	
<u>tsan</u>	Szakra	<u>tsan</u>	Tüskés
<u>tsap</u>	Lány	<u>tsap</u>	Bolondtüz
<u>tsar</u>	Elevenpén	<u>tsar</u>	Parázs
<u>tsap</u>	Egő üpök		

VII tsa Seprölek  
tza Terméti tsa Meszeségi

		α, Allati	
<u>tsab</u>	Veretek	<u>tsab</u>	Savó
<u>tsac</u>	Tsipa	<u>tsac</u>	Tró
<u>tsad</u>	Takony	<u>tsad</u>	Sonkoly
<u>tsaf</u>	Nyal	<u>tsaf</u>	Moslek
<u>tsaq</u>	Okadik		
<u>tsah</u>	Hugy		
<u>tsak</u>	Hopám		
<u>tsal</u>	Szar Ga nej Jós.		

β Plantái

<u>tsan</u>	Gyom Sz	<u>tsan</u>	Forgars
<u>tsap</u>	Dudva	<u>tsap</u>	Tszipu
<u>tsar</u>	Gaz	<u>tsar</u>	Rokgy
<u>tsas</u>	Tarló	<u>tsas</u>	Korpa
<u>tsat</u>	Szalma	<u>tsat</u>	Vadka
<u>tsaz</u>	Polyva	<u>tsaz</u>	Hamu
<u>tsaj</u>	Kotsány	<u>tsaj</u>	



J. Asvanyi

<u>zsagy</u> Göröngy	<u>zsagy</u> Sár
<u>zsaly</u> Pör	<u>zsaly</u> Szemet
<u>zsany</u> Ikap	<u>zsany</u> Televény
<u>zsaty</u> Tserép	<u>zsaty</u> Korsda
<u>zsaf</u> Salak	<u>zsaf</u> Szeny Mofok
<u>zsats</u> Korom	<u>zsats</u> Morzsa

B, Mesteriségi Típusok

2. Szükségesek

1. be. Materialok

be keményerős bé Lágy Puhá

<u>beb</u> Pofa	<u>beb</u> Kordovány
<u>bec</u> Skarlát	<u>bec</u> Szatyán
<u>bed</u> Bársony	<u>bed</u> Pergamen
<u>bef</u> Daróc	<u>bef</u> Szirony
<u>beg</u> Vájon Gyótes	<u>beg</u> Gyapju
<u>beh</u> Halhéj	<u>beh</u> Tahota
	<u>bek</u> Patyolat

ben Gerenda <sup>P, Párta</sup> ben Olay <sup>bep</sup>

<u>bep</u> Agas	<u>bep</u> Olay
<u>ber</u> Kuel Forna	<u>bep</u> Eret
<u>bes</u> Dehka	<u>bés</u> Kavóf
<u>bet</u> Donga	<u>bét</u> Tefta
<u>bez</u> Zsendely	<u>béz</u> Szöf
<u>bej</u> Abroncs	<u>bej</u> Fonat
<u>bev</u> Fuszeg	<u>bév</u> Cerna

J. Asvanyi

<u>begy</u> Tegla	<u>begy</u> Tömbör
<u>bely</u> Vajog	<u>bely</u> Tapafsár
<u>beny</u> Kájha	<u>beny</u>
<u>bety</u> Üveg	
<u>befz</u> Plet	
<u>becs</u> Brót	
<u>becs</u> Vasszeg	

II. ce. Épületek

<u>ceb</u> Köröngy	<u>ce</u> Magarvos
<u>cec</u> Várkastély	<u>ceb</u> Palota
<u>ced</u> Káptalan	<u>cec</u> Ház
<u>cef</u> Oskola	<u>ced</u> Szoba
<u>ceg</u> Esputaly	<u>cef</u> Kamara
	<u>ceg</u> Konyha



150 Adik Lexik Kisfajta Epület

<u>ceh</u> Temető	<u>cēh</u> Kunyhó
<u>cek</u> Fogadó <sup>me</sup> Karn	<u>cēk</u> Pince
<u>cel</u> Rev Ván	<u>cēl</u> Major
<u>cem</u> Hid	<u>cēm</u> Barlang Kö pü Fésék.
	<u>β</u> Mulató
<u>ren</u> Templom	<u>rēn</u> Kápolna
<u>cep</u> Torony	
<u>cer</u> Tánatsház	
<u>ces</u> Patika	
<u>cet</u> Mezőrészik	
<u>cez</u> Malom	
<u>cej</u> Hajo	
<u>cev</u> Hid	
	<u>γ</u> Jarto
<u>cegy</u> Tömlő	<u>cēgy</u> Kamara
<u>cely</u> Piac	<u>cēly</u> Túr
<u>ceuy</u> Bólt	<u>cēuy</u> Garbonás
<u>cety</u> Vigyazóház	<u>cēty</u> Kert
<u>cefx</u> Perváta	

III de Eccl  
de Levés  
de Hus <sup>α, Husos</sup> levés  
deb Hus levés

de Szaroz.  
deb Persenye Süte

151 Etel

<u>dec</u> Martalik	<u>dēc</u> Szalonna
<u>ded</u> Kaposta	<u>dēd</u> Sodor
<u>def</u> Beszélés	<u>dēf</u> Kolbász
<u>deg</u> Vascogétel	<u>dēg</u> Tépertő Isi kora
	<u>dēh</u> Tsenye
<u>den</u> Laska <sup>β</sup>	<u>dēn</u> Tisztas Kenyér
<u>dep</u> Haluska	<u>dēp</u> Lepény
<u>dex</u> Bara	<u>dēx</u> Perc
<u>des</u> Refektória	<u>dēs</u> Kalás
<u>det</u> Kocka t.	<u>dēt</u> Fánk
<u>dex</u> Tsigá t.	<u>dēz</u> Töröge
	<u>dēj</u> Frostekta
	<u>dēk</u> Pulyka
<u>degy</u> Tey <sup>γ, Szerdekis</sup>	<u>dēgy</u> Turo
<u>dely</u> Zsendice	<u>dēly</u> Sajt
<u>deny</u> Bontka	<u>dēny</u> Orda
<u>dety</u> Turósék	<u>dēty</u> Balmos
<u>dēz</u> Kanda	<u>dēz</u> Derye

IV fe Ital  
fe Refugió <sup>α, Szaroz</sup>  
feb Bor <sup>β, Szaroz</sup>  
fec Ser

fe Nem refugió  
feb Rendes  
fec Víz  
fec Löre Tüger



<u>fed</u>	Pálinka Eyre	<u>fed</u>	Kavé
<u>fej</u>	<sup>bor</sup> Akorita	<u>fej</u>	Isukoláde
<u>fej</u>	Rösölis	<u>fej</u>	<del>Shea</del>
<u>feh</u>	Punes	<u>feh</u>	Megy Nyir vin
<u>fek</u>	Rum		
<u>fel</u>	Arak.		

ß Szokatlan Rendkívül való

<u>fén</u>	Arpa lev
<u>fep</u>	Mondolatig
<u>fer</u>	Herbathe

V ge Öltözet:

<u>ge</u>	Fuzsiu	<u>ge</u>	Apfonyi
<u>geb</u>	Ing	<u>geb</u>	Ingvall
<u>gee</u>	Gatya	<u>gee</u>	Pendely
<u>ged</u>	Botos	<u>ged</u>	Strimfli
<u>gef</u>	Kapca		

ß. Felső

<u>gen</u>	Süveg Kalap	<u>gen</u>	Fokató
<u>gep</u>	Mente Dol	<u>gep</u>	Ujjas Rök
	many		li

<u>ger</u>	Ködmön	<u>gér</u>	Palást gely
<u>ges</u>	Nadrág	<u>ges</u>	Szoknya
<u>get</u>	Tszma Bak	<u>get</u>	Cipök
	kants		
<u>gez</u>	Botkör	<u>gér</u>	Pantófli
<u>gegy</u>	Kalap	<u>gegy</u>	Arnyek tarto
<u>gely</u>	Köpenyeg	<u>gely</u>	Palást gér
<u>geny</u>	Szür	<u>geny</u>	Vigano
<u>gety</u>	Guba	<u>gety</u>	Képkénő
<u>gefz</u>	Bunda		

VI he Edeny

<u>he</u>	Tartó	<u>hé</u>	Dolguri
<u>heb</u>	Göré	<u>heb</u>	Küd
<u>hec</u>	Hombor	<u>hec</u>	Dérsa
	Szupék		
<u>hed</u>	Almarjom	<u>hed</u>	Vedler
<u>hef</u>	Téka	<u>hef</u>	Válu
<u>heg</u>	Láda Szel	<u>heg</u>	Tekenő
	riny		
<u>heh</u>	Hordó	<u>heh</u>	
<u>hek</u>	Zsák		



		β Kōzēphexia	
<u>hen</u>	Alcalag	<u>hēs</u>	Lise
<u>hep</u>	Tsobany	<u>hep</u>	Moxsar
<u>her</u>	Kulats	<u>her</u>	Tolēser
<u>hes</u>	Tömlö	<u>hes</u>	Lopó
<u>het</u>	Korso	<u>het</u>	Tarek
<u>hez</u>	Palack.	<u>hez</u>	Täl

β Apro

<u>hegy</u>	Katuya	<u>hegy</u>	Tsupor Silke
<u>hely</u>	Erşeny	<u>hely</u>	Findzsa
<u>hegy</u>	Tüfo	<u>hegy</u>	Pohar
<u>hely</u>	Tarışanya	<u>hely</u>	Gyüfii
<u>hegy</u>	Beb	<u>hegy</u>	Tü

VII ke Foglalo ephöz

ke Szorito      ke Tagasztó

<u>kec</u>	Körö	α Körönfés	
<u>kec</u>	Madrag	<u>kec</u>	Enyv.
<u>ked</u>	Porax	<u>ked</u>	Tsiriz
<u>ket</u>	Guzs	<u>ket</u>	Szalamea
<u>keg</u>	Lane	<u>keg</u>	Viafz
		<u>keg</u>	Szurak

<u>keh</u>	Kapots	<u>kek</u>	Vrehojag
<u>kek</u>	Szeg		

β Pompas

<u>ken</u>	Pantlita
<u>kep</u>	Galard
<u>ker</u>	Sinor
<u>kes</u>	Sytas
<u>ket</u>	Hur
<u>kez</u>	Bröt

VIII le Gyamol potlekos

Le Meseşes le Gyügyübe

α Amfexpek való

<u>leb</u>	Parok	<u>leb</u>	Pálea
<u>lec</u>	Papafum	<u>lec</u>	Manfó
	Scutax		
<u>led</u>	Nagyitö ü	<u>led</u>	öv
	veg		
<u>lef</u>	Mafpelasó	<u>lef</u>	Falab
<u>leg</u>	Melegmerő	<u>leg</u>	Zsamoly
<u>leh</u>	Nekermő		

Gyüfii



Is Nem embernek való

<u>len</u>	Hereder	<u>len</u>	Ojalop
<u>lep</u>	Rama	<u>lep</u>	Jamafz
<u>ler</u>	Pecsek	<u>ler</u>	Karó
<u>les</u>	Pocok	<u>les</u>	Cövek
<u>let</u>	Föle	<u>let</u>	Cölönk
<u>lez</u>	Pant	<u>lez</u>	Toldalék
<u>ley</u>	Epkabq		

IX me Kézfület

me Világi me Vallásos

al, Hari

<u>meb</u>	Pod	<u>meb</u>	Szerekep
<u>mec</u>	Szik	<u>mec</u>	Ereklye
<u>med</u>	Jükör	<u>med</u>	Olvasó
<u>mej</u>	Kép	<u>mej</u>	Fézfület
<u>meg</u>	Fogas		
<u>mek</u>	Karpit		
<u>mek</u>	Mosdó	<u>mek</u>	Szentelviz
<u>mel</u>	Kendő		
<u>mem</u>	Szecsya tar	<u>mem</u>	Biblia

to Isztali

men Asztal men Öltör

<u>mep</u>	Abroz	<u>mep</u>	Oltartakáro
<u>mer</u>	Tanyer	<u>mer</u>	Ostyas tanyer
<u>mes</u>	Kalan	<u>mes</u>	Bort adó kalan
<u>met</u>	Kis		
<u>mez</u>	Villa		
<u>mej</u>	Sótartó	<u>mej</u>	Ostyatartó

Is Agyi

<u>megy</u>	Agy		
<u>mely</u>	Nyofolya		
<u>meny</u>	Paplan		
<u>mety</u>	Pokróc		
<u>mez</u>	Lepedő		
<u>mez</u>	Derékaly		
<u>mez</u>	Vankos	<u>mez</u>	Tizdelő vankos

Is, Kápos mefarjegi Tűzek

1. ne Szerháim

ne Smaéli

ne Tsykes

al, Vékony elü

<u>neb</u>	Borotva	<u>neb</u>	Fürész
<u>nec</u>	Ervago köpüj	<u>nec</u>	Sarlo
<u>ned</u>	Gyalu	<u>ned</u>	Rehelo
<u>nef</u>	Veső	<u>nef</u>	Raspoly



<u>neg</u>	Furó	<u>neg</u>	Szigony
<u>neh</u>	Ollo	<u>neh</u>	Füsi
<u>nek</u>	Fejke	<u>nik</u>	Borosfa
<u>nel</u>	Kafza		
<u>nem</u>	Nyars Tú		

<u>negy</u>	Asó	β, Vastag éli	<u>negy</u>	Dorona
<u>negy</u>	Kapa		<u>nely</u>	Sereblye
<u>negy</u>	Szantó vas			
<u>negy</u>	Tsoraphlya			
<u>negy</u>	Eptike			

<u>negy</u>	Ülő	δ, Tompa		
<u>nely</u>	Kalapats			
<u>negy</u>	Pöröly			
<u>negy</u>	Musta			
<u>negy</u>	Kapta			
<u>mers</u>	Lapat	<u>mers</u>	Pepete	
<u>mers</u>	Tsip	<u>mers</u>	Sepreö	

II pe. Efköz

<u>peb</u>	pe Embert	<u>pe</u>	Nemembert
	Könyv δ, Segítő	<u>peb</u>	Saron
			pe

<u>pec</u>	Papiros	<u>pee</u>	Terbla
<u>ped</u>	Tenta	<u>ped</u>	Hám
<u>pef</u>	Penna	<u>pef</u>	Gyeplü
<u>peg</u>	Lena	<u>peg</u>	Kanar
<u>peh</u>	Pesit	<u>peh</u>	Zabolo
<u>pek</u>	Pipa	<u>pik</u>	Nyerog
<u>pel</u>	Tsutura	<u>pel</u>	Kengyel

<u>per</u>	orso	β Dolgozo	<u>pen</u>	Haló
<u>per</u>	Gursaly		<u>per</u>	Gyalom
<u>per</u>	Motola		<u>per</u>	Ostar
<u>pes</u>	Nyüst		<u>pis</u>	Kurbass
<u>pet</u>	Dorda			
<u>pez</u>	Vetellö			

<u>pegy</u>	Rosta	δ, Valasztó	<u>pegy</u>	Rostely
<u>pely</u>	Szita		<u>pely</u>	Keritis
<u>peny</u>	Sziro		<u>peny</u>	Körsal

III re	Makhuna	Mofcon	re	Keruketlen.
re	Kerukes			

<u>reb</u>	Szeker	δ, Körönszeges	<u>reb</u>	Szanka
------------	--------	----------------	------------	--------



160 Udik Lexik Kisfajta Makluna

<u>rec</u> Hinto	<u>rec</u> Koresolya
<u>red</u> Kotsi	<u>red</u> Lajtorja
<u>ref</u> Talyiga	<u>ref</u> Tsak'ya
<u>req</u> Targonca	
<u>rek</u> Lakka	
<u>rek</u> Tsiga	
<u>rel</u> Malom	

<u>ren</u> Ora	<u>ren</u> Rukabb	<u>ren</u> Rnd
<u>rep</u> Sajtó	<u>rep</u> Ek	<u>rep</u> Ek
<u>rer</u> Sotu Preis	<u>rer</u> Tillo	<u>rer</u> Tillo
	<u>res</u> Fuvo	<u>res</u> Fuvo
	<u>ret</u> Hajo	<u>ret</u> Hajo

IV se Mérték  
se Valóságos se Képzelt

de Tömöttség

<u>seb</u> Köböl Tsak	<u>seb</u> Arany
<u>sec</u> Veka	<u>sec</u> Teller
<u>sed</u> Tseber	<u>sed</u> Forint
<u>set</u> Ako	<u>set</u> Garas
<u>seg</u> Kanta	<u>seg</u> Kráczca
<u>seh</u> Itupa Pint	<u>seh</u> Kes penx

Mérték Orvosság Ibi

sel Secc pa

sen

sen öl Kloster sen Föld alsallo

sep Kehöf Sing sep diameter

ser Arasz Talp ser Mértföld

ses Hüvelyk ses Gräclus

set Peru

segy Mázsa de Neherzigi

sely Fone

seny Löt

sety Neherzik Gran

V te Orvosság

te Belső te Külső

de Formajokra

<u>teb</u> Szefz Spiritus	<u>teb</u> Parolá
<u>tec</u> Tseppck	<u>tec</u> Fördö
<u>ted</u> Por	<u>ted</u> Kenőcs
<u>tef</u> Pilula Solyóbis	<u>tef</u> Hüjjaghúso
	<u>teg</u> Füstölö

de Éryek



	<i>sz. Erejekre</i>	
<u>ten</u>	Hánytató	<u>tén</u> Flasterom.
<u>tep</u>	Hashajtó	<u>tép</u> Zakajto
<u>ter</u>	Izrafitó	<u>ter</u> Ferrasztó
<u>tes</u>	Hivesítő	<u>tis</u> Gyógyító
<u>tet</u>	Erősítő	<u>tet</u> Oplató
<u>tez</u>	Enyhítő	<u>tez</u> Krisztily
<u>ty</u>	Alomhorog	

VI ze Fegyver

ze Sertő                      ze Vedlő

*sz. Javolható*

<u>zeb</u>	Agyú	<u>zeb</u>	Bájsya
<u>zee</u>	Puska	<u>zee</u>	Sarampó
<u>zed</u>	Pisztol Mor	<u>zed</u>	Mejvas

<u>zef</u>	<i>dály</i> Nyúl	<u>zef</u>	Pais
<u>zeg</u>	Parittya		
	Dsidd		

*sz. Kozelható*

<u>zen</u>	Kard Darda	<u>zen</u>	Syak
------------	------------	------------	------

	<i>Koppa</i>	
<u>zep</u>	Lánysa	
<u>zer</u>	Spade	
<u>zes</u>	Fugret	

Mejvas

<u>zet</u>	Hegyesör
<u>zez</u>	Burgang
<u>zej</u>	Isakang
<u>zer</u>	Bot

VII ze Zár

ze Vedlő

ze Kuntető

*sz. Ki's bényilék*

<u>zeb</u>	Kapu	<u>zeb</u>	Foghar
<u>zec</u>	Ayto	<u>zec</u>	Kaloda
<u>jed</u>	Kilintó	<u>jed</u>	Bilintó
<u>jez</u>	Retez	<u>jez</u>	Bekjó
<u>jeg</u>	Forchító	<u>jeg</u>	Kalitka
<u>jek</u>	Kubcs	<u>jek</u>	Hurok
<u>jek</u>	Lakat	<u>jek</u>	Bitófa

*sz. Helytartok*

<u>jen</u>	Palánk
<u>jep</u>	Rekesz Sövény
<u>jer</u>	Rostely
<u>jes</u>	Gát
<u>jet</u>	Sánc
<u>jex</u>	Arok



164. Kék Lék Kísfajta Zsízfelé

α, Dugók  
Jegy Dugo  
Jely Akna  
Jeny Isap  
Jety Isutak

VIII ve Zsízfelék  
ve Allati ve Nemallati  
α, Sikizök

veb Tej veb Olay  
vec Teffel vec Szurok  
ved Vaj ved Enyo  
vef Jagygyu  
veg Szalonna  
veh Hajs  
vek Viaz

β, Világitók  
ven Gyertya ven Faklya  
vep Mers  
vez Lampas  
ves Szövetnek  
vet Szappan

α,

Mulattatok Játék 165

α, Jühtitök  
vegy Szappan vegy Lig  
vely Pomade  
veny Suvick

α, Mulattato meszerege  
Jestek

I. gye Játék  
gye illó Vekreglö gye Morgó

α, Elmés  
gyeb Kartya gyeb Komedia  
gyec Osrábla gyec Tanc  
gyed Zakk gyed Biliard  
gyef Nyulafdi  
gyeg Szerepose  
Kovik

β. Paraszt  
gyen Bab gyen Cika  
gyep Loganya gyep Layta  
gyer Hivintó gyex Szurok  
gyes Ördög bak gyés Teke  
heker  
gyet Kugli

β, Trif



gyegy	Trifa	gyegy	Enyelgis
gyely	Mese	gyely	Tapogatas
gyeny	Veru	gyeny	Olalgates
gyety	Katsingis	gyety	Isokolas
gyeh	Guryolas	gyeh	Tafigalas

II lye Muzsika

lyeb	Hegedi	lyeb	Sip
lyec	Cumbalon	lyec	Furulya
lyed	Klarix	lyed	Flansa
lyef	Harfa	lyef	Klarinet
lyeg	Tambura	lyeg	Dece
lyeh	Gitar	lyeh	Organa
lyem	Harang	lyem	Trombita
lyep	Tengelyu	lyep	Postafip
lyex	Kolomp	lyex	Valdhorn
lyes	Kongo	lyes	Kürt
lyet	Pergo	lyet	Taragato
lyez	Doromb.		

X, Zörg

X, Zörg

lyegy	Dob	lyegy
lyely	Tsorgo	
lyeny	Kelcs.	

III nye Ekessig

nye	Valodi	nye	Lifrasagi
	szarlati		Kapzelati
nyeb	Korona	nyeb	Pergoti
nyec	Koforu	nyec	Kofodor
nyed	Rendimer	nyed	Fulbaplo
nyef	Kvafli	nyef	Karkoto
nyeg	Aranylang	nyeg	Gyuru
nyeh	Cimer	nyeh	Pikkely
		nyek	Tafeli
		nyel	Rost
		nyem	Cafrang.

IV tye Jel Jegy

tye	Valagos	tye	Hamijos
			Köründeges
tyeb	Kep	tyeb	Arnyek
tyec	Nyom	tyec	Raz
tyed	Besseg	tyed	Czeget.



tyef Hant tyef Tsöva  
tyeg Pelda

tyen Iris *sz. Különös Irisbeli*  
tyep Betü tyen Pone  
tyer Szam tyep Vonas  
tyes Kota tyer Kerds  
tyet Felkiáltó  
tyez Ofvekató  
tyej Bezaro

V Sze Tsuda

Sze Valóságos sze Kültör  
*sz. Allati*

Szeb Kestorallat szeb Siren  
Szec Ferfepony szec Pagarus  
Szed Felpeg szed Feniksz  
Szef Garbondeak  
Szeg Bosphorkany  
Szeh Lidere

Szen Köve vált *sz. Plantai*  
szen Behovisedel  
inruszáló

VI tsé Mesterjéi Tesek Répei  
tsé Felsök tsé Alsok

*sz. Épületi*  
tséb Vitorla tséb Fal  
tséc Tető Ormó tséc Kürtő  
tséd Fedel tséd Kenesze  
tséf Szarufa tséf Pévar  
tség Padlás Bol tség Múllás  
tséh Erősz tséh Jáfal  
tsék Kemény tsék Pincze-kürtő  
tsel Kamara tsel Pincze

*sz. Ölcörcsi*

tsenz Prem tsenz Alja  
tsép Gallér tsép Szegély  
tsér Korc tsér Talpalkó  
tses Haytöka tses Patko

*sz. Szerhami*

tseny Nyel Fogo tseny El  
tsely Fok tsely Fenik  
tseny Parkány tseny Semely  
tsety Oldalja tsety Káva  
tsesz Lots tsesz Pincze  
tsesz Kivö



tsz

Agy

tsz Tengely

C, TESTEK TULAJDONSAGI

Égyerzések

I. bi Szin Szemen

bi Tellyes

bi Hijaños

bi

Ulagos <sup>α, Huzamos</sup>

bi

Fenyés

bi

Feyer

bi

Fekete

bi

Kék

bi

Zöld

bi

Sárga

bi

Veres

bi

Setet

bi

Homajus

bi

Szöke

bi

Barna

bi

Buzavirgpin

bi

Libapin

bi

Halarany

bi

Fakó

bi

<sup>β, Szakadorott</sup> Tsullamlo

bi

Ragyogo

bi

Tarka

bi

Langpin

bi

Pislogo

bi

Borongó

bi

Mellerpin

bi

Habos

II. ci Hang Fülön

ci Allati

ci Nemallati

α Ter

cib Szó Hir α, Termehetes

cic Név

cid Bekédell

cif Nevetes

cig Tsuklas

cih Afitas

cik Döföges

cil Trüperetes

cim Korrogás

cin Kialtas <sup>β, Eröltetett</sup>

cip Ordítás

cir Vifitas

cis Taggatas

cit Döges

cix Nyerites

cigy Suttogas

cily Sohajas

ciny Szupogas

city Nyöges.

cib Zugás Zugás

cic Zörges

cid Kongas Larma

cif Kotogas

cig Kopogas

cik Larma

cil Tsukergis

cim Marmolas

cin Larma

cip Tsukergis

cir Marmolas

cis Larma

cit Tsukergis

cix Marmolas

<sup>β, Tsendes lassu</sup>

cigy Suttogas

cily Sohajas

ciny Szupogas

city Nyöges.

cigy Tsengés

cily Pengés

ciny Tsorgés

city Perceges

III. di Szag. Orron

di Maros

di Orron

di Búslós



<u>dib</u>	Mat	<u>dib</u>	Düz
<u>dic</u>	Tipta	<u>dic</u>	Emelygos
<u>did</u>	Kedves	<u>did</u>	Utaleros Bú

IV fi Iz. Dnyer

<u>fi</u>	Do	<u>fi</u>	Rofa
<u>fib</u>	Edes	<u>fib</u>	Körönseges
<u>fic</u>	Savangu	<u>fic</u>	Keszic
<u>fid</u>	Sima	<u>fid</u>	Fojtos
<u>fif</u>	Lagy	<u>fif</u>	Maros Eles
<u>fiq</u>	Tipta	<u>fiq</u>	Parars
		<u>fiq</u>	Kormas
		<u>fih</u>	Penyehes

V gi Tapintati Erzes Bú

<u>gi</u>	Telyes	<u>gi</u>	Hijjanos
<u>gib</u>	Tömött Suxu	<u>gib</u>	Belső Tulajdonági
<u>gic</u>	Kemény Erös	<u>gib</u>	Leha Rutka
<u>gid</u>	Merö	<u>gic</u>	Lagy Fyenge
<u>gif</u>	Rugos	<u>gid</u>	Haylo Engedö
<u>gig</u>	Nehez	<u>gif</u>	Torha
		<u>gig</u>	Konnyü

<u>gih</u>		<u>gih</u>	
<u>gin</u>	Eles	<u>gin</u>	Buta
<u>gip</u>	Hegyes	<u>gip</u>	Tompa
<u>gir</u>	Darabus	<u>gir</u>	Sima
<u>gis</u>	Durva	<u>gis</u>	Puha

ß, Külsö Tulajdonági

<u>gigy</u>	Meleg	<u>gigy</u>	Jüze Tulajdonági
<u>gily</u>	Her	<u>gily</u>	Hudeg
<u>giny</u>	Torro	<u>gily</u>	Tsipos
<u>gity</u>	Sütö	<u>giny</u>	
<u>giz</u>	Olvashto	<u>giz</u>	Fagylato
<u>gits</u>	Egeto	<u>gits</u>	
<u>gizs</u>	Emeshto		

I Többerzesiek

<u>ni</u>	Nagy	<u>ni</u>	Kiterjedés
<u>nib</u>	Nagy	<u>ni</u>	Kitsiny
<u>nic</u>	Vastag	<u>nib</u>	Vagyonos
<u>nid</u>	Szedes	<u>nic</u>	Kitsiny
<u>nif</u>	Hofzu	<u>nib</u>	Vekony
<u>nig</u>	Magas	<u>nid</u>	Keskony
		<u>nif</u>	Rövid
		<u>nig</u>	Alacsony

nuk



nik Mély rik Tsekély

nik Egyencs rik Gorbe

nir Üreg ri Nintscnes

nir Tagas Dov rik Köz Szék Szoros

nir Öböl rik Odu

nis Nyilas rik Hajadek

nis des

niqy Tekerés rik Elegyes Kajars

nily Dombos rik Fodros

niqy Mercedek rik Lestós

nity Lapajos rik

nik Borzas rik Fodros

II pi Forma

pi Herdes pi Rettedel

pi Körönszeges

pi Szép Kicsi Del pi Put Kietler

pi Gyönyörű pi Orsmány

pi Do Ep Jellyes pi Dósk Tonka

pid Illendő Ara pid Illetlen Ara

pi nyos pi talan

pi Hasonló pi Különböző

pi Együgyü pi Cifra

pin Gömbölye pi Különös

pip Kerekded pi Horpadt

pir Mangorlós pi Félerek

pis Törkös pi Felmangorlós

pit Szegletes pi Feltörkös

pit Jövepegeleté

III ri Hatar

ri Kerdő ri Vegrő

ri Körönszeges

rib Kerdő ri Vegrő

ric Eredő ri Enyefő

rid Tamadé ri Elmuló

rif Induló ri Allapoda

rig Igyszerő ri Fenhagyó

pi Allati

rin Fogaró rin Fuló

rip Szülő rin Haló

rit Nővé rin Apado Foggyo

ris Ebredő ris Vigyaro

rit Szedereső rit Aluvó



176 II dik Lexik Kisfay Tartósag

rigy Kifakado <sup>Plantai</sup> rigy Megfelo  
rily Tsuraró rily Elrothado

IV Si Tartósag

si Hoffu si Rövidku

α, Hataroractan.

sib Regi. o sib Uy  
sic Ven Öreg sic Ifju  
sid Aras sid Friss  
sif Dokos  
sig Otska

β Hataroratt

sin Idö sin Eftendo  
sip Terentesi sip Kantor  
siz Öranvizi sir Holnap  
sis Olimpjateki sio Het  
sit Romaepüsi sit Nap.  
siz Kriszofulusi siz Ora  
sij Mahamedfa sij Fertaly  
tasi Hegira siv Minute

V ti Nyugalom Vefitegler

ti Onkenti ti Kenseleni  
α, Maganos

Nyugodalom 177

tib Tsendes tib Lavaros  
tic Allas tic Jantorgas  
tid Ules tid Fenekles  
tif Fekves tif Düles Ejes  
tig Alvas  
tik Lakas tik Fogsag

β. Sokasagi

tin Telepedes tin Sülyedis  
tip Taboraras tip Rekedis

VI zi Valtoras

zi Nevekedo zi Apado

zib Hóras Kövendes α, Allati  
zic Dagadis Puffedes zib Öktövéredes  
zid Nórális zic Lohadas  
zif Gyógyulás zid Vénüles  
zif Betegedes

β. Plantai

zin Zöldüles zin Hervades  
zip Tsemetaris zip Elharadas  
zir Termes zin Elhullas  
zis Hervadas zis Kifaradas  
zit Eric zit Elrothadas



<u>ziqy</u> Torés	<u>ziqy</u> Repedés
<u>zily</u> Olvadás	<u>zily</u> Eleges
<u>ziny</u> Folyás	<u>ziny</u> Apadás

VII je Morgás

<u>jib</u> Lepis <sup>α</sup> <sup>α</sup> Egyenes	<u>jib</u> Futás Szalad
<u>jic</u> Sétálás	<u>jic</u> Ügens Nyar
<u>jid</u> Mafas	<u>jid</u> Repülés <sup>galas</sup>
<u>jif</u> Tsufás	<u>jif</u> Sikantás
<u>jig</u> Ufás	<u>jig</u> Vichandozás
<u>jih</u> Töves	<u>jih</u> Elfutas
<u>jik</u> Menis	<u>jik</u> Lebukás
<u>jil</u> Erepkedés	<u>jil</u> Felugrás
<u>jin</u> Emelkedés	<u>jin</u> Felugrás
<u>jir</u> Kevülés <sup>β</sup> Görbe	<u>jir</u> Keringés
<u>jip</u> Fordulás	<u>jip</u> Fetringes
<u>jix</u> Haglás	<u>jix</u> Esés
<u>jis</u> Karkodás	<u>jis</u> Repkedés
<u>jit</u> Logás	<u>jit</u> Rexyis

<u>jigy</u> Vanulás	<u>jigy</u> Rökös Ilgras
<u>jily</u> Haladás	<u>jily</u> Pattanas
<u>jiny</u> Kőreledés	<u>jiny</u> Rátsapas
<u>jity</u> Tavorás	<u>jity</u> Borulás
<u>jiz</u> Dülés	<u>jiz</u> Roharás

VIII vi Erő Hatalom

<u>vi</u> Tellyes	<u>vi</u> Hujános
<u>vib</u> Erős <sup>α</sup>	<u>vib</u> Gyenge
<u>vic</u> Buro Györü	<u>vic</u> Gyáva
<u>vid</u> Ürö	
<u>vif</u> Vono	
<u>vig</u> Tufakodo	<u>vig</u> Lomha

2 Kulfö belső erzeji Tu  
laydonsagak

I. gyi Gyönyörűség  
gyi Artatlan gyi Artalmas

<u>gyib</u> Jöllakas	<u>gyib</u> Dobrodás
<u>gyic</u> Eves	<u>gyic</u> Torkossag Zab
<u>gyid</u> Ivás	<u>gyid</u> Repeseg <sup>Lodas</sup>







182. Udek Lexik Kiszaj. Kör. Jutaj

<u>nyib</u> Terméket	<u>nyib</u> Tüncsinny
<u>nyic</u> Valóság	<u>nyic</u> Arnyek
<u>nyid</u> Minden	<u>nyid</u> Nemely
<u>nyif</u> Sok	<u>nyif</u> Keves
<u>nyig</u> Valami	<u>nyig</u> Semmi
<u>nyib</u> Egefz	<u>nyib</u> Réfz
<u>nyik</u> Tisztá	<u>nyik</u> Elegyes
<u>nyil</u> Eleven	<u>nyil</u> Elerlen Holt
<u>nyim</u> Nyers.	<u>nyim</u> Szaraz.

D. TESTEK MUNKÁSSÁGI.

↳ Kihatók

I bo Letelestő

<u>bob</u> Teremtés	<u>bo</u> Tenyésztes	<u>bó</u> Enyésztes
<u>boc</u> Nemies	<u>bob</u> Semmisítés	
<u>bod</u> Szüles	<u>bod</u> Idetlenítés	
<u>baf</u> Kiköltés	<u>bod</u> Szüles	<u>bod</u> Idetlenítés
<u>bog</u> Latas	<u>bod</u> Szüles	<u>bod</u> Idetlenítés
<u>bok</u> Hallás	<u>bod</u> Szüles	<u>bod</u> Idetlenítés
<u>bok</u> Szaglás	<u>bod</u> Szüles	<u>bod</u> Idetlenítés

Letelestők 183

<u>bol</u> Kostolas	<u>ból</u> Undorítás
<u>bom</u> Tapintás	<u>bóm</u> Erzetlenítés
<u>bor</u> Plántálás	<u>bór</u> Jértás
<u>bop</u> Magvesés	<u>bop</u> Kivágás
<u>bor</u> Termékes	
<u>bos</u> Ertelelés	<u>bós</u> Rothasztás
<u>bot</u> Kapálás	<u>bót</u> Galaxolás
<u>boz</u> Aratás	
<u>boj</u> Szüreteles	
<u>bov</u> Nyefés	
<u>bogy</u> Aszás	<u>bögy</u> Elhányás
<u>boly</u> Szántás	<u>böly</u> Turkálás
<u>bony</u> Vetés	<u>böny</u> Boronálás
<u>boty</u> Kapálás	<u>böty</u> Garapolás
<u>boz</u> Tapasztás	<u>böz</u> Elbonás
<u>co</u> Epitő	<u>có</u> Ronsó
<u>cob</u> Epítés	<u>cób</u> Kétségbeesés
<u>cec</u> Főzítés	<u>cóc</u> Kétségbeesés



<u>cod</u> Szabás	<u>cod</u> Elhabunálás
<u>cof</u> Varrás	<u>cof</u> Felfejtés
<u>cog</u> Fonás	<u>cog</u> Vesszálás
<u>coh</u> Szövés	<u>coh</u> Kiboncas fejtés
<u>cok</u> Örlés	<u>cok</u> Darálás
<u>col</u> Sütés	<u>col</u> Egetés
<u>com</u> Gyógyítás	<u>com</u> Ölés

<u>con</u> Lövés	<u>con</u> Nem mestersegi
<u>cop</u> Hagyas	<u>cop</u> Fojtás
<u>cor</u> Uzés	<u>cop</u> Eítés
<u>cos</u> Vágás	
<u>cot</u> Szuras Döfés	
<u>coz</u> Szivas	<u>coz</u> Furas
<u>coj</u> Szorítás	<u>coj</u> Jagítás
<u>cov</u> Törlés	<u>cov</u> Marolás

III Elegyes

<u>cogy</u> Tartás	<u>cogy</u> Elbocsátás
<u>coly</u> Segítés	<u>coly</u> Elhagyás
<u>cony</u> Mulasás	<u>cony</u> Unás
<u>coty</u> Terítés	<u>coty</u> Szetkányás
<u>cofz</u> Foltvártás	<u>cofz</u> Ölvártás
<u>cots</u> Zörgetés	<u>cots</u> Látmarás
<u>cozs</u> Csifrálás	<u>cozs</u> megkoppasztás
	<u>cozs</u> fojtás

III de Rakás  
do Gyűjtő do Szóra

<u>dob</u> Gyűjtés	<u>dob</u> Szóras
<u>doc</u> Ösvérvordas	<u>doc</u> Zilálás
<u>dod</u> Szerrés	<u>dod</u> Vesztegetés
<u>dof</u> Foglalat	<u>dof</u> Elidegenítés
<u>dog</u> Szaporítás	<u>dog</u> Fogyasztás
<u>doh</u> Fűrés	<u>doh</u> Elválás
<u>dok</u> Szedeis	<u>dok</u> Hangás
<u>dol</u> Válás	<u>dol</u> Elegyes
<u>dom</u> Sugorítás	<u>dom</u> Kehangas Te körles
<u>dor</u> Tarlózás	<u>dor</u> Tseplés
<u>dop</u> Mézgerlés	<u>dop</u> Kinyomás
<u>dor</u> Szemeles Va logatás	<u>dor</u> Szemeles zavaras

IV fo Gondviselés

fo Edes fo Keserü

fo Megtartó

<u>fo</u> Megtartás	<u>fo</u> Elvétel
<u>fo</u> Eleetes	<u>fo</u> Megöles
<u>fo</u> Taplálás	<u>fo</u> Szavargatás



fof Szoptatas fof Tserselfugas  
fog Legeleccis fog Koperuzmas

<sup>sz, Örzö</sup>  
for Örzis Oltalma <sup>ras</sup> for Elhagyas Bän  
fop Takargatas fop Kudas Ela  
<sup>federeis</sup> <sup>ras</sup>  
for mentes Szaba for Vädla's Kor  
<sup>ditas</sup> <sup>hortacas</sup>  
fos Szabaditas fos Elbuktatás

<sup>sz, Igargato</sup>  
fogy Igargatas Kor fogy Szabitas  
<sup>manyoras</sup>  
foly Verexles foly Tivelyitis  
fony Hordoras fony Elhagyas  
foty Mutatas Uta foty Titkolas Fel  
<sup>litas</sup> <sup>revivis</sup>  
foz Teritis foz Elunes

V go Valtortaras  
go Hafnos go Karos  
gob Davitas <sup>sz, Davito</sup>  
goc Oltas gob Rontas  
goc Poshaptas Ku  
toris

god Tragyaras god Sovanyitas  
gof Köpörüles gof Tomputas  
gog Eleris  
goh Hegyeris  
gok Foldas Toldas gok Szokaptas Tepas

<sup>sz, Szepito</sup>  
gon Szepitis gon Rititas  
gop Tsinositas gop Moszkolas  
gor Palleroras gor Durvitas  
gos Sikarlas gos  
got Simitas got Borzaptas

<sup>sz, Tisztito</sup>  
gogy Tisztitas gogy Zavaras  
goly Mosas goly Szennyeres  
gony Nyiris Nyesis gony Kopaptas  
goty Irtas goty Pustitas  
gofz Gyomlalas gofz Gazolas  
gots Szüres gots Keveris  
gozs Higgaptas gozs Zavaras



VI ho Mozgatas

ho Tavortato ho Közeliö

hob <sup>α, Erös</sup> Tavortatas Ja <sup>fitas</sup> hob Vonás

hoc Üres Kergenis hoc Havas Kialtas

hod Hajtas Lökiö hod Pántas

hof Elvezis hof Felkapas

hog Kazas hog Felkapdosas

hoh Kazas

hon Kiddis - <sup>β, Tscades</sup> hon Hivas

hop Ereftes <sup>Bo</sup> <sup>rsatas</sup> hop Tartortatas

hor Vives hor Hozas

hos Adas hos Vevis

hot Elhallias hot Befogadas

hoz Kerüles hoz Horzavonulas

hoj Teves hoj Vevis

hogy Idegenüs <sup>γ, Egyvelges</sup> hogy Szerris

holy Tseréles holy Viskatserüles

hony Elveztes hony Megtalalás

hoty Tereftis

koty Ráakadás

VII ko Erdekliö

ko Sértö kö Enyhité

α Eles

kob Sertis kob Enyhitas

koc Isipis koc Isikolas

kod Szuras kod Dorgoles

kof Karcolas kof Vakaras

kog Harapas kog Isokolas

koh Egetis koh Melegitis

kok Veres kok Sinogatas

kon Isapis <sup>β, Tompa</sup> kon Tapogatas

kop Tapitas kop Vonas

kor Öklelis kor Kimelis

kos Rugas kos Curogatas

kot Tapotas kot

kogy Bantás <sup>γ</sup> kogy Kometes Kedvezes

koly Ostromlas koly Vedelmeres

kony Isufolas kony Duxeris

koty Isalas koty



VIII Lo Kenfexues

Lo Emelo                      Lo Nyomo

<u>Lo</u> Emeles	<u>Lo</u> Nyomas
<u>Loe</u> Segites	<u>Loc</u> Elkagyas
<u>Lod</u> Biras	<u>Lod</u> Nemberas
<u>Lof</u> Fexites	<u>Lof</u> Lohaptas
<u>Log</u> Siivas	<u>Log</u> Fuvas
<u>Loh</u> Vonas Huras	<u>Lok</u> Tolas
<u>Lok</u> Tarcas	<u>Lok</u> Elbarsatas

β Gorbén

<u>Lon</u> Gorbites	<u>Los</u> Feketes
<u>Lop</u> Tekerés Farsaras	<u>Lot</u> Gyuras Dagaptas
<u>Lor</u> Gorgetes Hempelygeris	<u>Loz</u> Tutas
<u>Los</u> Allutas	<u>Loj</u> Djeptes
<u>Loz</u> Sargetes Unfolas	
<u>Laj</u> Datoritas	

IX mo Sxerkezties Fuzis

mo Egesito                      mo Valapto

<u>mob</u> Ragaptas Eny	<u>mob</u> Elvalaptas
<u>moel</u> Forraptas	<u>moc</u> Felolvaptas
<u>mod</u> Tapaptas	<u>mod</u> Lebontas
<u>moj</u> Kapfolas	<u>mof</u> Kiakaptas
<u>mog</u> Fuzis	<u>mog</u> Bontas Szoras
<u>mon</u> Foglalas	<u>mon</u> Elbantas
<u>mop</u> Kotes	<u>mop</u> Olddas
<u>mor</u> Akaptas Fug	<u>mor</u> Seveves
<u>mos</u> Kararas	<u>mos</u> Szoras Losfolas

I. Denamaradok

I. no Letel Leteleres

no Tenyesto                      no Enyestio

<u>nob</u> Foganas	<u>nob</u> Elvexis
<u>noc</u> Elevedes	<u>noc</u> Megfulas
<u>nod</u> Szuletes	<u>nod</u> Idetlenulis
<u>noj</u> Fazzas	<u>noj</u> Elfazzas
<u>nog</u> Elis Elet	<u>nog</u> Halas



192 II dik Lexik Kisfaj Leteleris

<u>non</u> Takadas	<u>nön</u> megvakulas
<u>noþ</u> Tziraras	<u>nöp</u> Rothadas
<u>nor</u> Rügyces	
<u>nos</u> Termes	<u>nös</u> Ragycaris
<u>not</u> Növes	<u>not</u> Kifaradas

<u>nogy</u> Tartas	<u>nogy</u> Mulas Romlas
<u>noly</u> Öfveallas	<u>nöly</u> Bomlas Töris
<u>nony</u> Fagyás	<u>nony</u> Olvadás
<u>noty</u> Folyas	<u>noty</u> Megrekedes
<u>noþ</u> Törögás	<u>nöþ</u> Tsepceges
<u>nots</u> Hevulis	<u>nöts</u> Hüles

II po Munkalkodas

<u>po</u> Hapnos	<u>pö</u> Karos
<u>pob</u> Tenyéhes	<u>pöb</u> Enyehes
<u>poc</u> Legeles	<u>pöc</u> Koparoras
<u>pod</u> Paroras	<u>pöd</u> Fyrtalankodas
nib lasd tic zib jib gyib qyin	
gyiqy lyib lyn	
<u>pod</u> Születés	<u>pöd</u> Idetlenülés
<u>pod</u> Eris	<u>pöd</u> Koplalas
<u>pog</u> Irtás	<u>pöd</u> Szomyuras
<u>pok</u> Dölgöras	<u>pök</u> Heveris
<u>pok</u> Ugras	<u>pök</u> Botlás

ne lasd gyib

Munkalkodas Befed 193

<u>pol</u> Szollás	<u>pöl</u> Nemudas
<u>pom</u> Gondalkodas	<u>pöm</u>

ß Eletteli türi vizi

<u>pon</u> Egés	<u>pön</u> Megfulás
<u>pop</u> Olvadás	<u>pöp</u> Fagyás
<u>por</u> Meligules	<u>pör</u> Hüles
<u>pos</u> Forrás	<u>pös</u>
<u>pöt</u> Aradas	<u>pöt</u> Apaclás
<u>poz</u> Azas	<u>pöz</u> Szaradas
<u>poj</u> Folyás	<u>pöj</u> Megrekedés

III ro Befed

<u>ro</u> Kedves	<u>rö</u> Unalmas
α, kölsönös	
<u>rob</u> Beszélgetes	<u>röb</u> Feszeges
<u>roc</u> Tanarkodás	<u>röc</u> Veszekedes
<u>rod</u> Kényörges	<u>röd</u> Kunyoralás
<u>roj</u> Köszönet	<u>röj</u> Butsuras
<u>rog</u> Alulzás	<u>rög</u> Atkorodas
<u>roh</u> Zsebongas	<u>röh</u> Larmiras
<u>rok</u> Kerdespedis	<u>rök</u> Furkekedes

<u>ron</u> Papolas	<u>rön</u> Fedelozis
<u>rop</u> Dufekedes	<u>röp</u> Rekekedes



ror Panafalkodas ror Zugolidas

IV. so Egi munkalkodas  
so Gyenge so Erös

sob Szürkiles sob Felfö egi  
sob Haynallas

soc Veradas soc Dallis

sod ~~Estreledes~~ sod ~~Satradas~~

sod Alkonyodas sod Sercedes

sog Estreledes sog Efrakadras

soq Derüles soq Feltfzulas

son Lengederis son Fuväs

lufu tyar

sop Zivatar sop Forgopel

sor Dörgeis sor Tsattanäs

sos Essözis sos Zaporozas

sot Villamlas sot Menyköveris

V. to Nermassa  
to Targyae to Berrokor jehais

tob En tob Engem

toc Te toc Tied

toe Ö toe Öve

tof Mas tof Mase

toq Ez toq Eze

tob Az tob Azé

o Kerderök

ton Ki Kicsoda? ton Kije

top Mi Micsoda? top Mije

tor Melyik? tor Melyike

tos Mennyi? tos Mennyije

tot Milyen? tot Milyené

toz Hány? toz Hányé

o Vesztonrok

toqy A ki toqy A kije

toly A mi toly A mie

tony A melyik tony A melyike

toty A mennyi toty A mennyije

toz A milyen toz A milyené

tots A hány tots A hányé



E, MODOK IDEAI

↳ Közönséges Modok

I. bu Allapot Sors

bu Jó Nemes bu Ross

↳ Boldogsági

<u>bub</u>	Boldogság Id	<u>bub</u>	Boldogtalanság
<u>buc</u>	vefűség	<u>buc</u>	Hárkozat
<u>bud</u>	Ditűfűség	<u>bud</u>	Gyalázat Homj
<u>bud</u>	Tűfűség	<u>bud</u>	Gyalázat
<u>bud</u>	Sárhűség	<u>bud</u>	Szegénység
<u>bug</u>	Egűség	<u>bug</u>	Betegség
<u>buh</u>	Bekűség	<u>buh</u>	Haborna
<u>buk</u>	Szabadfűség	<u>buk</u>	Rabság
<u>bul</u>	Urafűség	<u>bul</u>	Szolgafűség
<u>bun</u>	Melcsűség	<u>bun</u>	Alarűség

↳ Sorsosi

<u>bun</u>	Pap	<u>bun</u>	Harangozó
<u>bup</u>	Nemes	<u>bup</u>	Paraszt
<u>bur</u>	Polgár	<u>bur</u>	Idégen Jövevény
<u>buz</u>	Katona	<u>buz</u>	Inas
<u>buz</u>	Kereskedő		
<u>buz</u>	Mesterember		

II cu Birtok

cu Bizonyos

cu Bizonytalan

↳ Uradalmi

<u>cub</u>	Uradalom	<u>cub</u>	Arrendo
<u>cuc</u>	Örökség	<u>cuc</u>	Zalog
<u>cud</u>	Jószág	<u>cud</u>	Bitang
<u>cuf</u>	Kincs		
<u>cug</u>	Jus	<u>cug</u>	Képreles
<u>cuh</u>	Szaját	<u>cuh</u>	Idégen

↳ Jövedelmi

<u>cun</u>	Jövedelem	<u>cun</u>	Árnyék
<u>cup</u>	Der Zöld	<u>cup</u>	Ráadás
<u>cun</u>	Déma		
<u>cus</u>	Vám		
<u>cun</u>	Ursora		
<u>cun</u>	Jutalom	<u>cun</u>	Igeret
<u>cuj</u>	Kereset		

III du Szerentse

du Jó

du Ross

↳ Akahataralo

<u>dub</u>	Nyerés	<u>dub</u>	Kár
<u>duc</u>	Talalas Leles	<u>duc</u>	Elveztis



I. cun

dud Ajjandék  
duf Györedelm  
duq Kegyelem

dif Elnyomatás

dur Pötlék Szereis  
dup Segittség  
dur Olcalom  
dus Menedék

<sup>B, Pötlekos</sup>  
dün Elvonás Szonka  
dip Ellenség  
dip Elhagyás  
dus Vepély

IV fu Kereshedes

fu Hasznos fu Karos

<sup>d, Materiya: Ephöre</sup>  
fub Aru Portika fub Megarukt  
fue Pénz Költség fue Kof pénz  
fud Zalog fud Vafendä  
fuf Felpenz fuf Hamspenz  
fug Hitel fuk Hibás  
fuh Kötelező Iras  
fuk Mérték  
ful Ar Bees

<sup>B, Modya</sup>  
fun Alku Egyeres fun Fortely  
fup Isere fup Tsalandfaj

fün Valtfaj für Alnokság  
fus Fizetés für Halogatás  
fut öltö für Draga  
fuz Vafar für Felbontás

V. gu Hely gu Mentelen  
gu <sup>Wemes</sup> d. <sup>Termezeti</sup>

gub Beréz gub Havas  
guc Hegy guc Völgy  
gud Barlang gud Szereis  
gut Erdő guf Pufka Isere  
guq Merő Sik guq Mofar  
guh Legelő guh Kopár

<sup>B, Mesterségi</sup>  
gur Piacz gún Zugoly  
gup Uccza gup Szurdék Szoros  
gur Udvar Telek gur  
gus Kert  
gut Ut gut Ösvény  
guz Hed guz Gát  
gui Mühely guj Sator Szen



VI hu Idö Tartosag

hu Hoffru hu Kuro

hub Örkhevalosag <sup>α. Termesete</sup> ~~hu Idö~~

huc Idö

hud Ertendö

huf Tavasz

hug Nyar

huh Ösz

huk Jél

hul Holdnap

~~huz nap~~

hun Het <sup>β. Mesterségi</sup> hün Hetfö

hup Nap

~~hur~~ Öra

hus Minuca

hur Fertaly

hüs Percy

VII. ku Környek Tartomány

ku Vagyonos ku Nufenes

hub Vilag <sup>α. Hatarozott</sup>

huc Pirodatom

kuh Üreg

kuu Pufia

kuu ~~Orszagom~~

kuf Megye

kuq Varos

kuh Falu

kuk Haza

kuu Neperlen

kuf Sorany

kuq Rongyos

kuh Rendelen

kuk Mostoha

kuu <sup>β. Hatarozatlan</sup> Videk Környek Kerület

kup Tajek

VIII lu Nyavalya

lu Küfö lu Belfö

α. Eles Errekeny

lub Seb

luc Fekely Tokadek

lud Kofa

luf Humlő

luq Rüh

luh Süly

luk Francza

lul Tajog

lum Keles

lun Golyva

lub Isomör

luc ~~Törökfajásfyék~~

lud Hagymax

luf Hurut

luq Köfveny

luh Mirigy

luk Nyilallas

β. Elesen Tompa

lun ~~Törökgyek~~



202 II dik Lelek Keszaj Nyavalya

<u>Lup</u>	Szemölet	<u>Lup</u>	Métej
<u>Lur</u>	Sömörög	<u>Lur</u>	Görts Kölika
<u>Lus</u>	Hölettem	<u>Lus</u>	Szararbetegség
<u>Lut</u>	Taryagosság	<u>Lut</u>	Szararbetegség
<u>Luz</u>	Puposság		
<u>Luj</u>	Tökösség	<u>Luj</u>	Föveny
<u>Luv</u>	Sántaság		

IX Hlyjan

<u>luey</u>	Kopakság	<u>lyey</u>	Szedüles
<u>luly</u>	Özseg	<u>lyuly</u>	Gyengeség
<u>luny</u>	Kanysalfag	<u>lyuny</u>	Belfőhárog Vakja
<u>luty</u>	Pipeség	<u>lyuty</u>	Natka
<u>lusz</u>	Felhasusag	<u>lyusz</u>	Dadogas
<u>luts</u>	Kotkafag		
<u>lurs</u>	Sugorifag	<u>lyurs</u>	Vizkorsag

IX mu Sokasag mu Kissebb

α Allati

<u>mub</u>	Nep	<u>müb</u>	Tanacs
<u>muc</u>	Jabor Sereg	<u>müc</u>	Ophtaly Fat
<u>mud</u>	Gyülekerez	<u>müd</u>	Valasztottsag
<u>muf</u>	Oskola	<u>müf</u>	Tanito
<u>mug</u>	Czeh	<u>müg</u>	
<u>muh</u>	Familia	<u>müh</u>	Härnep

Sokasag

203

<u>muk</u>	Nyag	<u>mük</u>	Fot
<u>mul</u>	Tofda	<u>mül</u>	Szakasz.
<u>mum</u>	Meres		
	β. Plantai		
<u>mura</u>	Aktag	<u>mür</u>	Kalangya
<u>mup</u>	Kereft	<u>müp</u>	Keve
<u>mur</u>	Kaxal	<u>mür</u>	Buglya
<u>mub</u>	Rudas	<u>müs</u>	Markolat Vellalat
<u>mut</u>	Kita	<u>müt</u>	Fö
<u>muz</u>	Darab	<u>mür</u>	Pafama
<u>muy</u>	Ige	<u>müj</u>	Szal
<u>muv</u>	Gombojag		

γ. Asvanyi Elegyes

<u>muqu</u>	Tsopot		
	Migla		
<u>muly</u>	Dal		
<u>muky</u>	Kötés Perma	<u>mung</u>	Koncz
<u>muty</u>	Tueret		

δ Kúlsági Modok

I nu Tars Pár

<u>nu</u>	nagyobb	<u>nü</u>	Kissebb
<u>neub</u>	Darat Pátes	<u>nüb</u>	Czumbora
<u>nuc</u>	Fex	<u>nüc</u>	Felesag
<u>nud</u>	Völegeny	<u>nüd</u>	Menyapony



204	Adak Lexuk	Kisfay	Társ
<u>nuf</u>	Náfragy	<u>nuf</u>	Nyópholyó
<u>nug</u>	Mátka	<u>nug</u>	Mátka
<u>nuh</u>	Lacor	<u>nuh</u>	Kurva
<u>nuk</u>	Keritő	<u>nuk</u>	Kerítettet
<u>nul</u>	Dajka	<u>nul</u>	Tsetsemő
<u>num</u>	Bába	<u>num</u>	Betegágyas

β, Hatalomi

<u>nun</u>	Bajnok	<u>nun</u>	Ellentárs
<u>nup</u>	Verex Etőharó	<u>nup</u>	Követő
<u>nur</u>	Szomszéd	<u>nur</u>	Felzomszéd
<u>nuš</u>	Szolda Ur	<u>nuš</u>	Szólga Tseled
<u>nut</u>	Szolda Szony	<u>nut</u>	Szolgálo
<u>nuz</u>	Páftor	<u>nuz</u>	Sereg
<u>nuj</u>	Frigy Szövetsej	<u>nuj</u>	
<u>nuv</u>	Keres	<u>nuv</u>	Keressej alatt való

II pu Verség

<u>pu</u>	Ferfi Him	<u>pu</u>	Astony Nőstény
	α, Szülők		
<u>pub</u>	Atya	<u>pub</u>	Anyá
<u>puc</u>	Nagyatya	<u>puc</u>	Nagyanya
<u>pud</u>	Ősatya	<u>pud</u>	Ős nagyanya
<u>puf</u>	Ipa	<u>puf</u>	Napa
<u>pug</u>	Mostohaapa	<u>pug</u>	Mostohaanya

	Verség	Lakos	205
		β, Gyermek	
<u>pur</u>	Fiu	<u>pür</u>	Leány
<u>pup</u>	Unoka	<u>püp</u>	Unoka leány
<u>pur</u>	Vő	<u>pür</u>	Nery
<u>pus</u>	Mostohafia	<u>püs</u>	Mostoha l.
<u>put</u>	Fattyu	<u>püt</u>	Fattyu l.

γ, Atyafi

<u>puqy</u>	Báty	<u>püqy</u>	Nene
<u>puty</u>	Öts	<u>püty</u>	Hug
<u>puruy</u>	Sogor	<u>püruy</u>	Angy.

III ru Lakos Polgár

<u>ru</u>	Jobb	<u>rü</u>	Rufjobb borsü
	α, Körönséges		
<u>rub</u>	Polgár	<u>rüb</u>	Jobbágy
<u>ruc</u>	Lakos	<u>rüc</u>	Idegen.
<u>rud</u>	Örökös	<u>rüd</u>	Zeller
<u>ruf</u>	Helytartó	<u>rüf</u>	Buydosó
<u>rug</u>	Birtokos	<u>rüg</u>	Szegény
<u>ruh</u>	Dus	<u>rüh</u>	Koldus
<u>ruk</u>		<u>rük</u>	Bitang



<u>run</u> Janito	p. Különös	<u>run</u> Jantrány
<u>rup</u> Mester		<u>rup</u> Inas

IV su Tjft

<u>su</u> Világi	<u>sú</u> Papi
d. Nagyok	

<u>Sub</u> Tsápar	<u>Sub</u> Pápa
<u>suc</u> Király	<u>suc</u> Patriárka
<u>sud</u> Fejedelm	<u>sud</u> Ersek
<u>suf</u> Küvet	<u>suf</u> Püspök
<u>sug</u> Fölgargato	<u>sug</u> Esperefi
<u>sun</u> Biro	<u>sun</u> Plebánus

p. Kisebbek

<u>sun</u> Tutor	<u>sun</u> Lelkesapostor
<u>sup</u> Tjftarto	<u>sup</u> Kaplan
<u>sur</u> Kulesár	<u>sur</u> Levita
<u>sus</u> Paller	<u>sus</u> Egyházi
<u>sut</u> Porkolab	<u>sut</u> Flarangozo
<u>suz</u> Hajdu	

d. Különösök

<u>Sugy</u> Kém	<u>Sugy</u> Gyontató
<u>Suly</u> Kertész	<u>Suly</u> Papoló

<u>Suny</u> Szakats	<u>Suny</u> Segrestyes
<u>Suty</u> Duháfi	<u>Suty</u> Kántor
<u>Sufz</u> Höher	
<u>Suts</u> Nyuzó	

V. tu Tanús Med

<u>tu</u> Szelid	<u>tú</u> Durva
d.	

<u>tub</u> Magyarazat	<u>tub</u> Fenyeges
<u>tuc</u> Mutogazás	<u>tuc</u> Öklözés
<u>tud</u> Peldaadás	<u>tud</u> Arystomoras

<u>tun</u> Gyakorlás	<u>tun</u> Kunzás
<u>tup</u>	

VI zu Tudományok

<u>zu</u> Elmekedő	<u>zu</u> Gyakorló
d. Alsobbak	

<u>zub</u> Abéce	<u>zúb</u> Olvasás
<u>zuc</u> Gramatika	<u>zuc</u> Erthető Beszéd
<u>zud</u> <sup>Hely Tudomány</sup> <sup>Arystomoras</sup>	<u>zud</u> Fontos Beszéd
<u>zuf</u> <sup>Füzet</sup> Poeris	<u>zuf</u> Kötött B. Vers.
Verseles Tuda manya	



*sz Felsőbbek*

<u>zun</u> Logyika Erte lem Tudomány	<u>zun</u> Igazság Keresés Tud.
<u>zup</u> Filozofia Vilá gi Bölcsesség	<u>zup</u> Juss natura Te mekes Torvénye
<u>zur</u> Mathesis pura menyiség Tud.	<u>zur</u> Applicato Me nyiségre felelet
<u>zus</u> Firiha Terme ket Tudomány	<u>zus</u> Chemia Olvasás velapras gyakor
<u>zut</u> Historia Tortinet	<u>zut</u> Hasonra fordítás
<u>zur</u> Theologia Val tas Judasa	<u>zur</u> Vallas gyakor lása practica

*VII ju Torvény*  
*ju Jo Hapnos ju Rofe Karo*  
*sz Körönfeges*

<u>jub</u> Vigetis	<u>juc</u> Tulalom
<u>juc</u> Parantolat	<u>juc</u> Rendetlenség
<u>jud</u> Rend habas	<u>juf</u> Karhozatal
<u>juf</u> Itelet koras	<u>jug</u> Frigytörés
<u>jug</u> Frigy	
<u>jun</u> Testamenton <i>sz, Maganos</i>	<u>jun</u> Testam rontás

<u>jup</u> Jégoddes	<u>jup</u> Valroztaras
<u>jur</u> Igere Foga das	<u>jur</u> Megmáfolas
<u>jus</u> Szakmány	<u>jus</u>
<u>jut</u> Tartoras	<u>jut</u>
<u>jur</u> Szokas Modi	<u>jur</u> Szokatlanjag
<u>juj</u> Pelda	<u>juj</u> Peldatlanjag

*VIII vu Erkölts*

<u>vu</u> Jó	<u>vu</u> Rofe
<u>vub</u> Virtus Jóság	<u>vub</u> Bün Rofasag
<u>vuc</u> Istenfelelem	<u>vuc</u> Vallastalanjag
<u>vud</u> Imadás	<u>vud</u> Karomlás
<u>vuf</u> Kegyesseg	<u>vuf</u> Istentelenség
<u>vug</u> Szentség	<u>vug</u>
<u>vuh</u> Lelki esme zetesség	<u>vuh</u> Lelkesme retlenség

*sz, Magunkat nizek*

<u>vun</u> Merteklenség	<u>vun</u> Merteklenség
<u>vup</u> Jozansag	<u>vup</u> Dobrodas Re fegeshedes
<u>zur</u> Szűrésseg sz mermenység	<u>zur</u> Buzalkodas Parozasag



110 II dek Lexik Kiszaj Ezköltés

<u>vus</u> Jamborság Sze	<u>vüs</u> Pajkosság Ha
ledség	misság
<u>vut</u> Alaxarosság	<u>vüt</u> Kevélység
<u>vuz</u> Takarékosság	<u>vüz</u> Tekerőcs
<u>vuj</u> Gondosság	<u>vüj</u> Ugyetleniség

III Telebaratunket nézők

<u>vugy</u> Lgárság	<u>vügy</u> Hamisság Alakja
<u>vuly</u> Lgar beféd	<u>vüly</u> Hazugság
<u>vuny</u> Kinyitásv	<u>vüny</u> Tettetés
<u>vuty</u> Befűtés	<u>vütö</u> Gyalarás
<u>vup</u> Védítés	<u>vüpf</u> Artes Vádolás
<u>vucs</u> Segítés	<u>vüts</u> Elnyomas
<u>vuzs</u> Adakozás	<u>vüzs</u> Fosztás.

IX gyu Ceremonia

<u>gyu</u> Vallásos	<u>gyü</u> Velági
<u>gyub</u> Innep	<u>gyüb</u> Farsang
<u>gyuc</u> Aldozat	<u>gyüc</u> Vendégség
<u>gyud</u> Szencelés	<u>gyüd</u> Skutas Beavazás
<u>gyuf</u> Fűstoles	<u>gyüf</u> Kivilagositás
<u>gyug</u> Lotjolas	<u>gyüg</u> Fordes
<u>gyuh</u> Bücsü	<u>gyüh</u> Vándorlás
<u>gyuk</u> Sorsvetés	<u>gyük</u> Kartyavetés

Ceremonia Partikulak III

<u>gyun</u> Körül meletke	<u>gyün</u> Kikerelés
des	<u>gyün</u> Belyegzes
<u>gyup</u> Páska	<u>gyüp</u> Lakadalom
<u>gyur</u> Kerékeség	<u>gyür</u> Nevnaplóróm
<u>gyus</u> Urvasora	<u>gyüt</u> Beretjagittok
<u>gyut</u> Gyónas	<u>gyuz</u> Erdem név
<u>gyuz</u> Bermálás	<u>gyüj</u> Butszótyók
<u>gyuj</u> Utóyokenet	

IV Babona

<u>gyuqy</u> Babona	<u>gyüqy</u> Nagvalogatás
<u>gyuly</u> Varnáslás	<u>gyüly</u> Posta kártyavetés
<u>gyuny</u> Lgérés	<u>gyüny</u> Raolvasás

I PARTIKULAK IDEAI

II Előjárók Határozók Idők Bizonyítók

I. bö Előjárók bö Ellenbevetek

III Helyes jelzők

<u>böb</u> Fenn Tarta	<u>böb</u> Alatt
<u>böc</u> Bann Körűre	<u>böc</u> Kinn Kívül
<u>böd</u> Mellett	<u>böd</u> Ellen
<u>böf</u> Közel	<u>böf</u> Távol



<u>bög</u> Val vel	<u>bög</u> Nelkül
<u>böh</u> Hoz Herz Höz	<u>böh</u> Jól Jul Jöl
<u>bök</u> Hal Nel	
<u>böl</u> Elött	<u>böl</u> Ulan
<u>böm</u> Errül	<u>böm</u> Tull.

sz. más Tekentetük

<u>bön</u> Ert Erte	<u>bön</u> Nelkül
<u>böp</u> Miatt	<u>böp</u>
<u>bör</u> Fogva	
<u>bös</u> Erant	<u>bös</u> Felre
<u>böt</u> Szerent	<u>böt</u> Ellenbe

II cö Hatarozok

cö Felteck cö Ellenbettek

sz. Helyeket hatarozok

<u>cöb</u> Itt	<u>cöb</u> Ott
<u>cöc</u> Ide	<u>cöc</u> Oda
<u>cöd</u> Innen	<u>cöd</u> Onnan
<u>cöf</u> Valahol	<u>cöf</u> Sokhol
<u>cög</u> Valahova	<u>cög</u> Sokova
<u>cök</u> Valahonnan	<u>cök</u> Sokonnan
<u>cök</u> Egygyütt	<u>cök</u> Külön
<u>cöl</u> Egygyüvi	<u>cöl</u> másfelé
<u>cöm</u> Együnne	<u>cöm</u> Szégyen

sz. Idöt Hatarozok

<u>cön</u> Most	<u>cön</u> Majd
<u>cöp</u> Mundayt	<u>cöp</u> Tovább
<u>cör</u> Ma	<u>cör</u> Holnap
<u>cös</u> Az Idén	<u>cös</u> Jövön
<u>cöt</u>	<u>cöt</u> Tavay
<u>cöz</u> Valaha	<u>cöz</u> Soha
<u>cöj</u> Mióta	<u>cöj</u> Azóta
<u>cöv</u> Nemrég	<u>cöv</u> Regen.

III dö Bizonytok

dö Altitok dö Jagadok

sz. Atahaba valok

<u>döb</u> Igen	<u>döb</u> Nem
<u>döc</u> Ugy	<u>döc</u> Nem ugy.
<u>död</u> Valo	<u>död</u> Nem valo
<u>döf</u> Bizony	
<u>dög</u> Irté Lan	
<u>döh</u> Még	

sz. Kezelkedök

<u>dön</u> Talán igen	<u>dön</u> Talán nem
<u>döp</u> Hekerő Leherő	<u>döp</u> Leheretlen
<u>dör</u> Illő	<u>dör</u> Illeslen



214 Idik Lexik Kisfaj Foglalatok  
dös Szükség dös Szükségtelen  
döt Képes döt Keptelen.

I. Ertheselen Foglalatok Körbevesők

I bü Foglalatok  
bü Veretök bü Teletök Körös

bü Es bü Egybekötök  
bü Mind bü Is  
bü Ha Hogyha bü Tehát  
bü Nem csak bü Hanem  
bü Mivel bü Azért  
bü Pedig bü meg is  
bü De

bü Vagy bü Elvalasítok  
bü Akar bü Vagy  
bü Ugyan bü Akar  
bü Noha Bár bü De

bü Mint bü Kétszónlító  
bü Valamint bü Ugy  
bü bü Szonképpén

bü Meddig bü Addig  
bü Mikor bü Akkor  
bü Mennyi bü Annyi  
bü Tudtunk bü Peldánakobaxt

II cü Körbevetők  
cü Vigak cü Nemvigak

cü Hup Hopp cü Oh Oh  
cü Ugy Ugy cü Jay  
cü Haha cü Hejhej'

cü No Noja cü Nogatok  
cü Uccu cü Tsitt  
cü Rayta cü Puff  
cü Ufz cü Nono  
cü cü Sti

cü Noo cü Tsudalkozok  
cü Ennye. cü Hóm  
cü Iuj cü Vajmi  
cü De cü Berreg  
cü



Mi Atyánk s. a. t.

Parigráfica es universalis  
lingvan <sup>elo adva</sup>

az az

Latható es kimondás által  
hatható karakterek  
kel lerajzolva.

pub tób ton ne böc tyabma  
 pater noster qui es in collis  
 atya miénk ki vagy benn egek

cic tóc gyud sün  
 nomen tuum sancti ficitur  
 név tied szenté tételtesek.

kud tóc jih nin  
 regnum tuum veniat  
 ország tied jöves legyen.

ü tóc nin : bügy böc tyab  
 voluntas tua fiat ut in coelo  
 akarai tied legyen miat benn ég

bügy büb büb gya  
 ita et supra terra  
 ugy és rajta földön



dēn mō tōb mō hos ren  
 panem ~~nostrum~~ nostrum da  
 kenyert mienket add

tōb mī cōr  
 nobis hodie  
 nekünk ma

būb vūb mō tōb mō hop ren  
 et peccata nostra dimittē  
 es bünökēt mienket boesafony

būgy būb tōb mā hop rā  
 sicut et nos dimittimus  
 mint es mi megboesafony

bōd tōb mā vūb gā mī  
 contra nos peccantibus  
 ellenünk vétők nek

būb tōb mō dōb hor ren  
 et nos ne duc  
 es mienket ne vogy

bōc lyil  
 in tentatio  
 ba kísértés.

būb bāh diēb fos ren  
 sed a malo libe ra  
 de tol gonof frab-dits

būg kucl vi buc  
 quia regnum potentia gloria  
 mer orfag hatalom ditsösseg

tōc  
 tuum est  
 tied Amen.



119

1848  
1849  
1850  
1851  
1852  
1853  
1854  
1855  
1856  
1857  
1858  
1859  
1860  
1861  
1862  
1863  
1864  
1865  
1866  
1867  
1868  
1869  
1870  
1871  
1872  
1873  
1874  
1875  
1876  
1877  
1878  
1879  
1880  
1881  
1882  
1883  
1884  
1885  
1886  
1887  
1888  
1889  
1890  
1891  
1892  
1893  
1894  
1895  
1896  
1897  
1898  
1899  
1900

1848  
1849  
1850  
1851  
1852  
1853  
1854  
1855  
1856  
1857  
1858  
1859  
1860  
1861  
1862  
1863  
1864  
1865  
1866  
1867  
1868  
1869  
1870  
1871  
1872  
1873  
1874  
1875  
1876  
1877  
1878  
1879  
1880  
1881  
1882  
1883  
1884  
1885  
1886  
1887  
1888  
1889  
1890  
1891  
1892  
1893  
1894  
1895  
1896  
1897  
1898  
1899  
1900

MAGY. TUD. AKADEMIA  
KÖNYVTÁRA

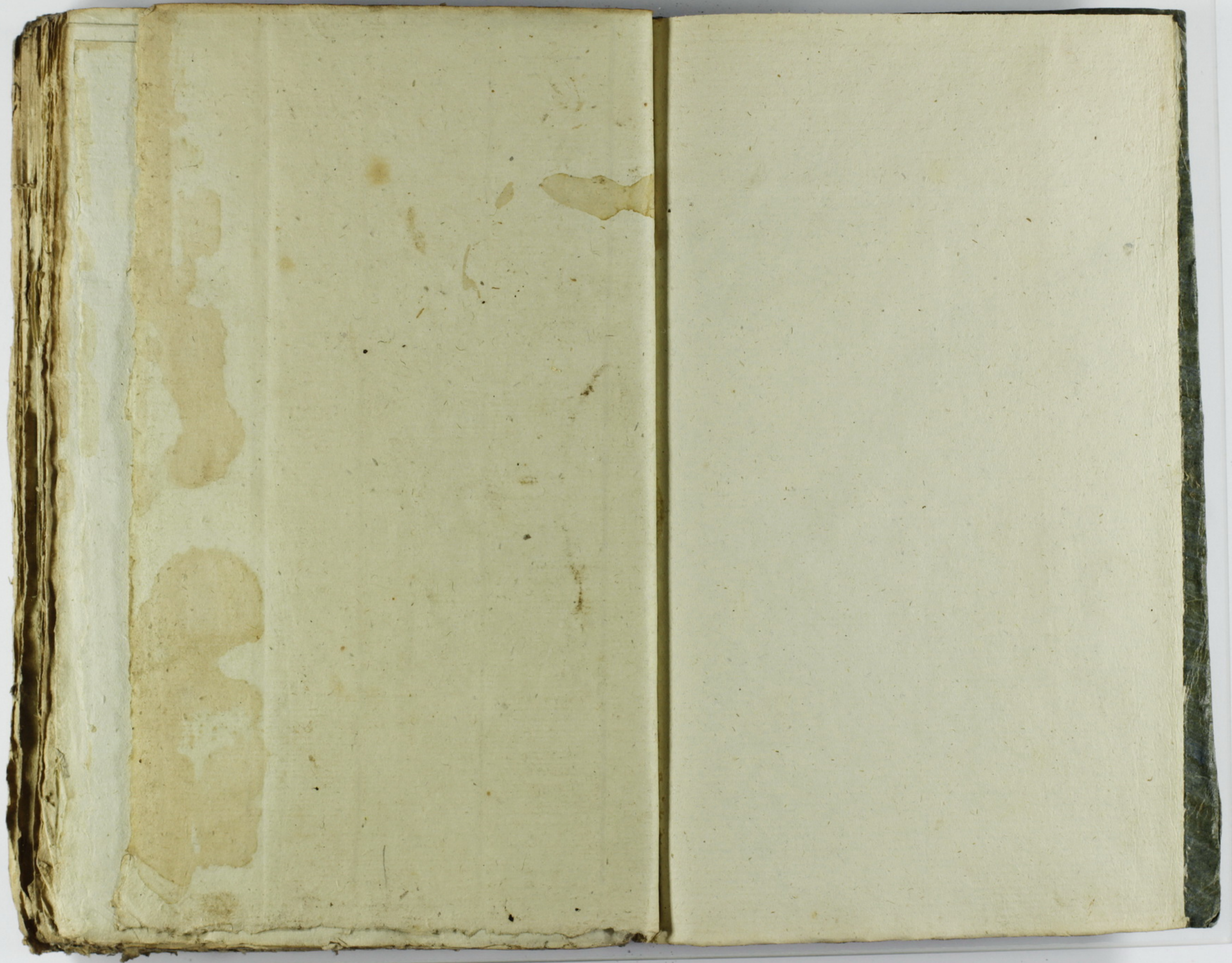














Az Ő cs. és kir. Apostoli Felsége legmagasabb védősége  
alatt álló

Nemzetközi Gyorsíró Kongresszusokkal kapcsolatos

### Gyorsíró Kiállítás

Budapest, V., Nádor-utca 14.

CXVII/11  
Minden tárgyhoz külön-külön  
melléklendő, illetve lehetőleg  
hátsó lapjára ragasztandó.

1. Kiállító neve: .....
2. Foglalkozása: *Állásnok*
3. Lakáscíme: .....
4. Hajlandó-e ezt a tárgyat a létesítendő Gyorsírói múzeum céljaira átengedni? .....
5. Hajlandó-e ezt a tárgyat a jövő évi lipcsei grafikus kiállításra átengedni, illetve ott ismét kiállíttatni? .....
6. A tárgy pontos megjelölése: .....
7. Becslőérték: .....
8. Egyéb megjegyzés: .....



